

საერთაშორისო მედიის განვითარების
ფონდის (MDF) და ამერიკელი ხალხების
საერთაშორისო მედიის განვითარების
ფონდი (EWM) -ს ერთობლივი პროექტი
ADVANCING CSO CAPACITIES AND ENGAGING SOCIETY
FOR SUSTAINABILITY (ACCESS)

ეკონომიკური საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ საქართველოს მთავრობის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შეფასება

კ ვ ლ ე ვ ი ს ა ნ ბ ა რ ი შ ი

ეკონომიკური კომუნიკაციების განვითარების სტრატეგია

#2

2016

მედიის განვითარების ფონდი

ავტორი:

თამარ კინწურაშვილი

მკვლევარები:

დალი ქურდაძე, ზურაბ წურწურია, ნინო იმედაშვილი

რეცენზენტი:

ჰაბა დივდარიანი, ვებ-ჟურნალ *Clarion-ის* (www.theclarion.eu) რედაქტორი

რეკომენდაციების შემუშავებაში მონაწილეობდნენ: ეკონომიკური პოლიტიკის კვლევის ცენტრი (EPRC), საქართველოს რეფორმების ასოციაცია (GRASS), საქართველოს ატლანტიკური საბჭო, კვლევითი ჟურნალისტიკის და ადვოკატირების ცენტრი, ბალტიისა და შავი ზღვის ალიანსი – საქართველო (BBSA), საქართველოს გაეროს ასოციაცია (UNAG).

დიზაინი:

ბისიკ დანელია | *IBDesign*

კვლევა მედიის განვითარების ფონდმა აღმოსავლეთ-დასავლეთის მართვის ინსტიტუტის (EWMI) ACCESS-ის პროექტის ფარგლებში განახორციელა. გამოცემის მომზადება შესაძლებელი გახდა ამერიკელი ხალხის მხარდაჭერის შედეგად ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) დაფინანსებით.

სამომალაშო საზოგადოების განვითარებისა და მოქალაქეების ჩართულობის პროექტი
ADVANCING CSO CAPACITIES AND ENGAGING SOCIETY FOR SUSTAINABILITY (ACCESS)

კვლევის შინაარსზე პასუხისმგებელია მედიის განვითარების ფონდი. ის შესაძლოა, არ გამოხატავდეს USAID-ის, ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის ან/და EWMI-ს შეხედულებებს.

© 2016, მედიის განვითარების ფონდი

WWW.MDFGEORGIA.GE
WWW.EUROCOMMUNICATOR.GE
WWW.FACEBOOK.COM/MYTHDETECTOR

ISBN 978-9941-?-?/?/?-?

მეთოდოლოგია	8
მთავარი მიზნები და რეკომენდაციები	9
I. საერთაშორისო და მედია გარემო	13
1.1. საერთაშორისო კონტექსტი	13
1.2. მედია კონტექსტი: ანტიდასავლური გზავნილები და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხების გაშუქება	16
II. საქართველოს მთავრობის ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციის სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა	22
2.1. სტრატეგიის ხედვა და ხელისუფლების გზავნილების თანმიმდევრულობა	22
2.2. მიზნები, ამოცანები და სამიზნე აუდიტორია	29
2.3. განხორციელების გზები	30
2.4. აქტივობები და გზავნილები ასოცირების ხელშეკრულების დღის წესრიგის ხელშესახები და რეალური მიზნების მიღწევის მიზნით	35
1. განათლება	36
2. სპორტული და ახალგაზრდული პროგრამები	42
3. კულტურა	45
4. გარემოს დაცვა	47
5. საზოგადოებრივი ჯანდაცვა	50
6. ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები	52
6.1. DCFTA	52
6.2. სოფლის მეურნეობა	54
2.5. ევროინტეგრაციის საკითხების კომუნიკაციის კოორდინაცია	57
2.6. ანგარიშგება და მონიტორინგი	65

დანართი 1.

ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებზე „მითების დეტექტორის“ მიერ მედიაში გამოვლენილი დებინფორმაცია და რეალური ფაქტები

67

საქართველოს მთავრობამ 2013 წლის 6 სექტემბერს „2014-2017 წლებისთვის ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ სტრატეგია“¹ დაამტკიცა. სტრატეგიით განსაზღვრული აქტივობების განხორციელების უზრუნველსაყოფად ყოველწლიურად ხდება სამოქმედო გეგმის შემუშავება და დამტკიცება.

წინამდებარე ანგარიშის მიზანია, შეაფასოს ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციის სტრატეგია, სტრატეგიით განსაზღვრული ამოცანების შესრულება, შესაბამისი სამოქმედო გეგმები საერთაშორისო კონტექსტისა და მედია გარემოს გათვალისწინებით. ასევე კვლევის მთავარი მიზნების საფუძველზე შეიმუშაოს რეკომენდაციები.

საქართველოს მთავრობის კომუნიკაციის სტრატეგია როგორც გარე აქტორების, ასევე საქართველოს მოქალაქეების ინფორმირებაზეა გათვლილი, თუმცა წინამდებარე ანგარიშში მხოლოდ შიდა კომუნიკაციის ასპექტებს მიმოიხილავს.

ანგარიში შედგება ორი ნაწილისგან: I ნაწილში მიმოიხილილია საერთაშორისო კონტექსტი და მედია გარემო: 1.1. რუსეთის მიერ წარმოებული ჰიბრიდული ომის საპასუხოდ ევროკავშირის მიერ შემუშავებული სტრატეგიული კომუნიკაციის გეგმა, რომლის სამიზნე აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნები და რუსეთია. 1.2. აღნიშნული თავი ასევე ფარავს ქართული მედია გარემოს თემატიკას, ონლაინ პლატფორმის „მითების დეტექტორის“ ფორმატში გამოვლენილ ძირითად ანტიდასავლურ გზავნილებს, ასევე სატელევიზიო მედიაში ევროატლანტიკური ინტეგრაციის თემატიკის ასახვას. II ნაწილი ევროინტეგრაციის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შეფასებას მოიცავს ხელისუფლების ხედვის და მისი გზავნილების თანმიმდევრულობის, მიზნების და კომუნიკაციის ფორმების, კოორდინაციის, მონიტორინგისა და ანგარიშვალდებულების საკითხების ჩათვლით. ცალკე არის გამოყოფილი აქტივობები და გზავნილები, რომლებიც ასოცირების ხელშეკრულების დღის წესრიგის ხელშესახები და რეალური მიზნების მიღწევის მიზნით ხორციელდება. კვლევას თან ერთვის რეკომენდაციები, რომლებიც ევროინტეგრაციისა და კომუნიკაციის თემაზე მომუშავე ექსპერტების მონაწილეობით შემუშავდა.

¹ <http://www.eu-nato.gov.ge/ge/news/4910>

მეთოდოლოგია

კვლევის მეთოდოლოგიად გამოყენებული იყო დოკუმენტების და საკომუნიკაციო მასალის ანალიზი, ასევე ინტერვიუების ფორმა.

დოკუმენტების ანალიზი. საერთაშორისო კონტექსტის მიმოხილვისას გამოყენებულია შემდეგი დოკუმენტები: რუსეთის უსაფრთხოების 2015 წლის სტრატეგია, ევროკავშირის სტრატეგიული კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმა.

საქართველოს მთავრობის კომუნიკაციის სტრატეგიის შეფასება მოიცავს ევროინტეგრაციის კომუნიკაციის სტრატეგიისა და 2014-2015 წლების სამოქმედო გეგმების შესწავლას და მის შედარებას შემდეგ დოკუმენტებთან: ა) ასოცირების შეთანხმება; ბ) ასოცირების ხელშეკრულების 2014 და 2015 წლის სამოქმედო გეგმები. შედარების მიზანს წარმოადგენს იმის გარკვევა, თუ რამდენად სრულფასოვნად არის გათვალისწინებული კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში ასოცირების შეთანხმებითა და შესაბამისი ეროვნული საქმედო გეგმით გათვალისწინებული აქტივობები, რათა ევროინტეგრაციის პროცესიდან მომდინარე ხელშესახები სიკეთეების შესახებ საზოგადოების სათანადო ინფორმირება მოხდეს. დოკუმენტების ანალიზი ასევე მოიცავდა 2014 წლის კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმის შესრულების ანგარიშის შესწავლასაც.

მედიის კონტენტანალიზი. კვლევის ფარგლებში ასევე გაანალიზებული იყო მედიით გავრცელებული ძირითადი ანტიდასავლური გზავნილების ტიპოლოგია, რაც ევროატლანტიკური ინტეგრაციის პროცესს უკავშირდება და მედია პლატფორმის „მიტების დეტექტორის“ რეაგირების ფოკუსში ხვდება, ასევე ამ გზავნილების წყაროები. ცალკე იყო შესწავლილი დასავლეთისა და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის შესახებ ტელევიზიების დღის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში სამი თვის განმავლობაში გაშუქებული მასალის თემატური ტიპოლოგია.

ევროატლანტიკურ ინტეგრაციასთან დაკავშირებით ხელისუფლების გზავნილების თანმიმდევრულობის შესწავლაც მედიის კონტენტანალიზის შედეგად გახდა შესაძლებელი.

ინტერვიუები. ცენტრალური ხელისუფლების და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის წარმომადგენლებისთვის შედგა კითხვარი, რომელშიც შედიოდა როგორც სტრუქტურირებული, ასევე ღია შეკითხვები (24 საკითხი). კითხვარი მოიცავდა 1) კოორდინაციის; 2) ინფორმირებისა და 3) ანგარიშებისა და მონიტორინგის საკითხებს. გამოკითხვა პირისპირ ინტერვიუს ფორმით წარიმართა.

რესპოდენტებად შეირჩნენ ევროკავშირში ინტეგრაციის სამთავრობო კომისიის ფარგლებში შექმნილ სამუშაო ჯგუფში შემავალი უწყებების, ასევე 10 თვითმმართველი ორგანოს წარმომადგენლები. ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებიდან ინტერვიუმე უარი მხოლოდ თბილისის, ფოთისა და რუსთავის წარმომადგენლებმა განაცხადეს. აღსანიშნავია, რომ თბილისის მერია უწყებათაშორის სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობაში შედის. ინტერვიუებში სულ 33 რესპოდენტი მონაწილეობდა, მათგან 23² ცენტრალური ხელისუფლებას, 10³ კი ადგილობრივ თვითმმართველობას წარმოადგენდა.

ინტერვიუები 2015 წლის 20 აგვისტოდან 5 ნოემბრამდე პერიოდში ჩატარდა.

მთავარი მიზნები და რეკომენდაციები

საქართველოს მთავრობის „ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ სტრატეგიის“ შეფასება პოლიტიკის განმსაზღვრელი მთავარი დოკუმენტების, საკომუნიკაციო მასალისა და მედიის შინაარსობრივი ანალიზის, ასევე სტრატეგიის განხორციელებაში ჩართული საჯარო უწყებების წარმომადგენლებთან ინტერვიუების საფუძველზე განხორციელდა.

საქართველოს მთავრობის საკომუნიკაციო პოლიტიკის განმსაზღვრელი ეს დოკუმენტი საერთაშორისო გამოწვევებისა და მედია გარემოს კონტექსტშია განხილული. სტრატეგიის ხედვის, განხორციელების გზების, კოორდინაციისა და ანგარიშვალდებულების საკითხებთან ერთად, შეფასებულია საკომუნიკაციო აქტივობები ასოცირების დღის წესრიგის რამდენიმე პრიორიტეტული მიმართულებით, როგორცაა განათლება, ახალგაზრდობა და სპორტი, კულტურა, გარემოს დაცვა, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები, სოფლის მეურნეობა.

კვლევის შედეგად შემდეგი ტენდენციები გამოიკვეთა:

-
- ² 1. ეკონომიკის და მდგრადი განვითარების სამინისტრო; 2. ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო; 3. სოფლის მეურნეობის სამინისტრო; 4. რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო; 5. შინაგან საქმეთა სამინისტრო; 6. სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო; 7. ენერჯეტიკის სამინისტრო; 8. საგარეო საქმეთა სამინისტრო; 9. გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო; 10. კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო; 11. იუსტიციის სამინისტრო; 12. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო; 13. განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო; 14. თავდაცვის სამინისტრო; 15. სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო; 16. ფინანსთა სამინისტრო. 17. შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატი; 18. ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატი; 19. დიასპორის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატი; 20. საქართველოს პარლამენტი. 21. საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია; 22. საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია; 23. სსიპ ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრი.
- ³ 1. გორი; 2. ზუგდიდი; 3. ოზურგეთი; 4. ქუთაისი; 5. თელავი; 6. ბათუმი; 7. ახალქალაქი; 8. ახალციხე; 9. მარნეული; 10. დმანისი.

- **ხედვა.** კომუნიკაციის სტრატეგია ასახავს საქართველოს მთავრობის ხედვას, რომლის საგარეო პრიორიტეტი ევროკავშირთან პოლიტიკური ურთიერთობების გაღრმავება და პოლიტიკური დიალოგის გაძლიერებაა, ასევე საქართველოს მოქალაქეებზე ე.წ. ოთხი ძირითადი თავისუფლების სარგებლის ეტაპობრივი ამოქმედება და საბოლოოდ ევროკავშირში ინტეგრაციაა. ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის ინფორმაციით, ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში (NATO) ინტეგრაციის საინფორმაციო სტრატეგია ცალკე დოკუმენტის საგანია, რომელიც ამჟამად შემუშავების სტადიაშია.
- **გზავნილების თანმიმდევრულობა.** ამასთანავე საჯარო დისკურსში იკვეთება ევროატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებზე ხელისუფლების სხვადასხვა შტოს ცალკეული წარმომადგენლების წინააღმდეგობრივი გზავნილები, რომლებიც შეუთავსებელია ხელისუფლების დეკლარირებულ საგარეო პრიორიტეტებთან, რაც საზოგადოებაში გაურკვევლობის განცდას ქმნის და ევროსკეპტიციზმს აძლიერებს.
- **ღირებულებები.** საქართველოს მთავრობის კომუნიკაციის სტრატეგია უფრო მეტად არის ფოკუსირებული კეთილდღეობასთან დაკავშირებული გზავნილების კომუნიკაციაზე, ვიდრე იმ საერთო ღირებულებებზე, რომელსაც ევროკავშირის აღმოსავლეთ პარტნიორობის წევრ ქვეყნებთან თანამშრომლობა ეფუძნება, რაც ევროკავშირის სტრატეგიული კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმის ერთ-ერთი მთავარი სახელმძღვანელო პრინციპია.
- **საფრთხეები.** საქართველოს მთავრობის კომუნიკაციის სტრატეგია 2013 წელს არის მიღებული და მასში არ არის ასახული ის საფრთხეები, რომელთაც დასავლური ქვეყნები და ინსტიტუტები უკრაინაში რუსეთის ინტერვენციის შემდეგ, ჰიბრიდული ომის კონტექსტში განიხილავენ. თუმცა ახალ გამოწვევებს არც ყოველწლიურად განახლებადი სამოქმედო გეგმა ასახავს.
- **დებინფორმაციულ გზავნილებზე რეაგირება.** ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატში 2015 წლიდან სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტი ფუნქციონირებს, რომელიც ევროკავშირის სტრატეგიული კომუნიკაციის გუნდის (East StratCom Team) მიერ შექმნილ პარტნიორობის ქსელში არის ჩართული. დეპარტამენტი მედიის ანალიზს ახდენს, თუმცა East StratCom-ისგან განსხვავებით, დებინფორმაციულ გზავნილებზე საჯარო კომუნიკაციის მექანიზმებს არ იყენებს.
- **დაგეგმვა.** სამოქმედო გეგმის შედგენა საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგებს უნდა ეფუძნებოდეს, თუმცა არსებული ინფორმაციით ცხადი არ არის, რამდენად ჰპოვებს ასახვას გამოკითხვის შედეგები დაგეგმარების პროცესზე და რომელი კონკრეტული აქტივობები დაემატა 2016 წლის სამოქმედო გეგმას 2015 წელს ჩატარებული კვლევის საფუძველზე. ზოგიერთი აქტივობა კომუნიკაციურ შინაარსს ნაკლებად ატარებს და დაგეგმვის მხრივ არსებულ პრობლემებს აჩვენებს.
- **გეგმის სტრუქტურა.** გეგმა კალენდარული პრინციპით არის შედგენილი და არა სტრატეგიით განსაზღვრული ამოცანების და ასოცირების ხელშეკრულებისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმებით გათვალისწინებული კონკრეტული პროგრამების მიხედვით; ამასთანავე გეგმა ძირითადად ერთჯერად ღონისძიებებს მოიცავს და არა გრძელვადიან კამპანიებსა და პროგრამებს.
- **კოორდინაცია.** გარკვეულ აქტივობებს ცალკეული სამინისტროები ახორციელებენ, თუმცა მათი ასახვა არც კომუნიკაციის სამოქ-

მედო გეგმაში, არც ანგარიშში არ ხდება, რაც როგორც კოორდინირების, ასევე დაგეგმვის პრობლემებზე მიუთითებს. ამასთანავე გეგმის განხორციელებაში ჩართული სამუშაო ჯგუფის წევრების ნაწილი არასრულფასოვან ინფორმაციას ფლობს კომუნიკაციის პროცესის შესახებ და ფორმალურად არის ჩართული მასში. განსაკუთრებით მწვავე ეს პრობლემა რეგიონულ დონეზეა.

- **კომუნიკაციის ფორმები.** კომუნიკაციის ყველაზე გავრცელებული ფორმა მოსახლეობასთან შეხვედრებია და ამ მხრივ ყველაზე ინტენსიური აქტივობები სოფლის მეურნეობის, ვაჭრობის მიმართულებით, ასევე სპეციფიურ სამიზნე ჯგუფებთან – ახალგაზრდებთან და პედაგოგებთან განხორციელდა. ყველაზე ინფორმაციული და ინტერაქციული ვებ-პლატფორმები კულტურისა და გარემოს დაცვის სამინისტროებს აქვთ შექმნილი.
- **პრიორიტეტული პროგრამები.** არ ხდება ასოცირების დღის წესრიგით განსაზღვრული რამდენიმე პრიორიტეტული პროგრამის ეფექტიანი კომუნიკაცია, რომელსაც ცალკეული უწყებები ახორციელებენ.
- **ანგარიშგება და მონიტორინგი.** ანგარიშგების ერთიანი სტანდარტი, რომელიც უნიფიცირებულ ინდიკატორებს დაეყრდნობოდა და გაწეული აქტივობების შედეგების გაზომვის შესაძლებლობას მოგვცემდა, როგორც რაოდენობრივი (მოცვა), ასევე თვისობრივი კუთხითაც (გავლენა) პრაქტიკაში არ მოქმედებს. ანგარიშის მიხედვით, პროგრესი არც ინდიკატორების, არც საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგების საფუძველზეა შეფასებული.
- **საპარლამენტო კონტროლი.** კომუნიკაციის სტრატეგიის და სამოქმედო გეგმის საპარლამენტო კონტროლის მექანიზმი პრაქტიკაში არ მუშაობს, რადგან სტრატეგიით განსაზღვრული მონიტორინგი საპარლამენტო კომიტეტს არც 2014, არც 2015 წელს განუხორციელებია.

რეკომენდაციები

- **საფრთხეები.** ახალი გამოწვევების გათვალისწინებით, რაც რუსეთის მიერ წარმოებულ ჰიბრიდულ ომს უკავშირდება, კომუნიკაციის სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა გადახედვას და ახლებურ მიდგომას საჭიროებს. განახლებისას გასათვალისწინებელია ევროკავშირის სტრატეგიული კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმა, რომელიც გაცილებით ფართო და სისტემურ მიდგომას ითვალისწინებს.
- **ხედვა.** სტრატეგია ევროკავშირთან ერთად NATO-ში ინტეგრაციის საკითხებსაც უნდა მოიცავდეს და ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის ერთიან პრიორიტეტზე აკეთებდეს ფოკუსირებას.
- **ღირებულებები.** სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა სრულფასოვნად უნდა ასახავდეს იმ საერთო ღირებულებებს, რომელთაც ევროკავშირი და აღმოსავლეთ პარტნიორობა ეფუძნება.
- **გზავნილების თანმიმდევრულობა და კოორდინაცია.** სასურველია, რომ კომუნიკაციაზე მომუშავე უწყებათაშორისი ჯგუფი, საქართველოს მთავრობასთან ფუნქციონირებდეს, რათა კოორდინირებისა და წინააღმდეგობრივი გზავნილების პრობლემა მინიმალურ

ლიზებული იყოს. მედიის შინაარსობრივი ანალიზი გზავნილების ფორმირებაზე უნდა აისახებოდეს და კოორდინირებულად უნდა ვრცელდებოდეს.

- **დემინფორმაციულ გზავნილებზე რეაგირება.** საჭიროა მთავრობის სტრატეგიული კომუნიკაციის შესაძლებლობების ინსტიტუციონალური გაძლიერება დემინფორმაციაზე რეაქტიული რეაგირების კუთხით, ხოლო ღირებულებებთან დაკავშირებული საკითხები პროაქტიული კამპანიის ნაწილი უნდა იყოს, რაც არა მხოლოდ ინფორმირების, არამედ ჩართულობისა და დამოკიდებულებებზე გავლენის მოხდენის გზით უნდა განხორციელდეს. საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მედია წიგნიერების და კრიტიკული აზროვნების სწავლება გრძელვადიანი სტრატეგიის ნაწილი უნდა იყოს და სამოქალაქო სექტორთან თანამშრომლობით უნდა ხორციელდებოდეს.
- **დაგეგმვა.** აქტივობების დაგეგმვა ამოცანებისა და პროგრამების საფუძველზე უნდა ხდებოდეს და არა ერთჯერადი ღონისძიებების.

საზოგადოებრივი აზრის კვლევა უნდა გამოიყენებოდეს როგორც აქტივობების დაგეგმვის, ასევე შეფასების პროცესშიც, რაც ანგარიშებში უნდა აისახოს.

- **კომუნიკაციის ფორმები.** საზოგადოებასთან კომუნიკაცია არ უნდა შემოიფარგლოს მხოლოდ საზოგადოებასთან შეხვედრებით და სასურველია დაიგეგმოს თემატური კამპანიები წარმატებული ადამიანური გამოცდილებების გაზიარების კუთხით, რაც საზოგადოებაში პერსპექტივის განცდას შექმნის.
- **პრიორიტეტული პროგრამები.** დაგეგმვისას საჭიროა განისაზღვროს ასოცირების დღის წესრიგის პრიორიტეტული პროგრამები, რომელთა კომუნიკაცია ევროინტეგრაციის სარგებლის შესახებ საზოგადოების სრულფასოვან ინფორმირებას შეუწყობს ხელს. განსაკუთრებული აქცენტი უნდა გაკეთდეს განათლების მიმართულებაზე, ასევე პროგრამებზე, რომლებიც გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოქალაქეების ჩართულობას უწყობს ხელს (დეტალური თემატური რეკომენდაციები იხ. ნაწილი II, თავი 2.4.)
- **ანგარიშგება და მონიტორინგი.** გეგმა უნდა მოიცავდეს მკაფიო ინდიკატორებს, რაც პროგრესის შეფასებას შესაძლებელს გახდის. ანგარიში უნდა ასახავდეს გაწეული საქმიანობის შეფასებას წინასწარ განსაზღვრული ინდიკატორების, მათ შორის საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგების საფუძველზე. სასურველია შემუშავდეს ანგარიშგების ერთიანი ფორმა, რომელიც სრულფასოვანი და უნიფიცირებული მონაცემების ასახვას და გაწეული სამუშაოების ინდიკატორებზე დაყრდნობით შეფასებას შესაძლებელს გახდის.
- **საპარლამენტო კონტროლი.** სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განხორციელებაზე საპარლამენტო კონტროლის მექანიზმი პრაქტიკაში უნდა ამუშავდეს, რაც ანგარიშგებას უფრო ქმედითს გახდის.

I. სავაჭრო-საგარეო და მხედველობა

1.1. სავაჭრო-საგარეო პოლიტიკა

რუსეთის პოლიტიკა. სტრატეგიულად მნიშვნელოვან ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნებზე საინფორმაციო გავლენის გაძლიერების სტრატეგია, რაც ე.წ. „რუსულ სამყაროს“ (Russky Mir) კონცეფციასაც მოიცავს, რუსეთის პოლიტიკის დოკუმენტებში – საგარეო პოლიტიკის მიმოხილვა (2007) და სახელმწიფო უსაფრთხოების სტრატეგია (2009) – აისახა.

„რუსული სამყაროს“ კონცეფცია რუსეთის კულტურული და პოლიტიკური გავლენის გაძლიერების მიზნით ეკლესიასა და სახელმწიფოს შორის თანამშრომლობას ეფუძნება, რა დროსაც პოლიტიკის ფორმირებაზე მნიშვნელოვან გავლენას ღირებულებები ახდენენ. სწორედ ეკლესიასა და სახელმწიფოს შორის თანამშრომლობა განსაზღვრავს რუსეთის საგარეო პოლიტიკის ჩარჩოს⁴.

2015 წლის 31 დეკემბერს განახლებული რუსეთის სახელმწიფო უსაფრთხოების სტრატეგია⁵ დასავლეთის მიმართ 2009 წლის დოკუმენტზე მეტად მკაფიო კრიტიკას შეიცავს და მას ევრაზიის რეგიონში დაძაბულობის შექმნის წყაროდ ასახელებს. დასავლეთის ქვეყნების, სავაჭრო-საგარეო ინსტიტუტების, არასამთავრობო და სხვა ორგანიზაციების ქმედებებს კი აღნიშნული დოკუმენტი რუსეთის ეროვნული ინტერესების წინააღმდეგ მიმართულად აფასებს და „ფერადი რევოლუციების“ ინსპირირების საფრთხეზე საუბრობს. დოკუმენტში სახელმწიფო და საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ძირითად საფრთხეებად შემდეგი აქტორებია დასახელებული:

„ნეონაციონალისტური და რელიგიურ-ექსტრემისტულ იდეოლოგიის მატარებელი რადიკალური საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და დაჯგუფებების ქმედება, უცხო ქვეყნის და სავაჭრო-საგარეო არასამთავრობო ორგანიზაციების, ფინანსური და ეკონომიკური სტრუქტურების ასევე კერძო პირების ქმედება, რომელიც მიმართულია რუსეთის ტერიტორიული მთლიანობის წი-

⁴ David C. Speedie (2015). “Soft Power”: The Values that Shape Russian Foreign Policy. Carnegie Council. https://www.carnegiecouncil.org/publications/articles_papers_reports/740

⁵ Стратегия национальной безопасности Российской Федерации, #683, 31 декабря 2015. <http://kremlin.ru/acts/bank/40391/page/1>

ნაალმდეგ, ქვეყნის შიდაპოლიტიკური და სოციალური დესტაბილიზაციისკენ, რაც გულისხმობს ასევე „ფერადი რევოლუციების“ ინსპირაციას და რუსეთის ტრადიციული სასულიერო ღირებულებების წინააღმდეგ ქმედებას⁶.

დსთ-ს წევრ ქვეყნებსა და მეზობელ რეგიონებში საერთო საინფორმაციო-სატელეკომუნიკაციო სივრცის განვითარებაზე, როგორც რუსეთის ეროვნული უსაფრთხოების აუცილებლობაზე 2015 წლის უსაფრთხოების სტრატეგიაშიც არის საუბარი⁷.

რუსეთის მიერ ინფორმაციის იარაღად გამოყენების, როგორც უსაფრთხოების პრობლემის დასავლეთის მიერ გააზრება 2014 წელს უკრაინაში რუსეთის სამხედრო ინტერვენციის შემდეგ დაიწყო. ჰიბრიდულ ომში, რომელსაც რუსეთი რუსულენოვან სამყაროზე გავლენის მოხდენის მიზნით იყენებს, სხვადასხვა მედია პლატფორმებია ჩართული. რუსეთის პრეზიდენტის 2013 წლის 9 დეკემბრის ბრძანების საფუძველზე კი ახალი მულტიმედიური საერთაშორისო პროექტი „სპუტნიკი“ შეიქმნა. „სპუტნიკმა“, რომელსაც რუსეთის მთავრობა ფლობს, საერთაშორისო არენაზე საინფორმაციო სააგენტო RIA Novosti და „რუსეთის ხმა“ ჩაანაცვლა.

ტერმინი „ჰიბრიდული ომი“ მეოცე საუკუნეში გაჩნდა და ის ომის წარმოებას ტრადიციული სამხედრო ძალის, არარეგულარული სამხედრო ძალისა და მედიის გამოყენებით გულისხმობს.

რუსეთის პოლიტიკის დოკუმენტებში გაცხადებულ ამ მიდგომას საკუთარი ქვეყნების უსაფრთხოების გამოწვევად აფასებენ ის ქვეყნები, ვინც განვითარების ევროატლანტიკური ვექტორი აირჩია. მაგალითად, ესტონეთის 2015 წლის უსაფრთხოების მიმოხილვაში⁸ რუსული პროპაგანდა ევროკავშირისა და იმ ქვეყნების უსაფრთხოების საკითხად არის განხილული, სადაც რუსულენოვანი მოსახლეობაა.

მზარდი რუსული პროპაგანდის პრობლემაზე ევროკავშირთან ერთად ნატო და სხვა საერთაშორისო აქტორებიც ამხვილებენ ყურადღებას. საქართველოსთან მიმართებით ამ თვალსაზრისით არსებულ საფრთხეებზე საუბრობს ამერიკის შეერთებული შტატების დაზვერვის ყოველწლიური ანგარიში⁹, რომელიც მსოფლიო მასშტაბით საფრთხეებს აფასებს. დოკუმენტის თანახმად, საქართველომ შესაძლოა, შეანელოს ან შეაჩეროს ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციისკენ მიმართული ძალისხმევა „ეფექტიანი რუ-

⁶ იქვე. თავი IV ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა.

⁷ იქვე. თავი IV – ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, კულტურა.

⁸ <https://www.kapo.ee/en/content/annual-reviews.html>

⁹ Worldwide Threat Assessment of the US Intelligence Community, Senate Armed Services Committee [Statement for the Record], James R. Clapper, Director of National Intelligence, 9 February 2016.

http://www.dni.gov/files/documents/SASC_Unclassified_2016_ATA_SFR_FINAL.pdf

სული პროპაგანდის“ და ქართულ ელიტებსა და საზოგადოებაში დასავლური ინტეგრაციის ნელი ტემპით გამოწვეული მხარდი იმედგაცრუების გამო.

ევროკავშირის პოლიტიკა. რუსული პროპაგანდის საპასუხოდ ევროკავშირმა ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა 2015 წლიდან დაიწყო. 2015 წლის 29 იანვარს, ევროკავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრების ინიციატივით შეიქმნა სტრატეგიული კომუნიკაციის გუნდი (East StratCom Team), რომლის მანდატში აღმოსავლეთ პარტნიორობის წევრი ქვეყნებისა და რუსეთის მიმართულეებით მუშაობა შედის. 2015 წლის 22 ივნისს ევროკავშირის უმაღლესმა წარმომადგენელმა საგარეო და უსაფრთხოების საკითხებში ფედერიკა მოგერინი რუსული პროპაგანდის წინააღმდეგ „სტრატეგიული კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმა“ წარადგინა.

ევროკავშირის კომუნიკაციის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმაში¹⁰ სამი ძირითადი მიზანია გაცხადებული:

- აღმოსავლეთის პარტნიორობის მიმართ ევროკავშირის პოლიტიკის ეფექტიანი კომუნიკაცია;
- მედია გარემოს გაძლიერება, მათ შორის დამოუკიდებელი მედიის მხარდაჭერა;
- საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება გარე აქტორების დეზინფორმაციულ აქტივობებზე და ევროკავშირის შესაძლებლობების გაძლიერება, წინასწარ განჭვრიტოს და რეაგირება მოახდინოს მსგავს დეზინფორმაციაზე.

დოკუმენტის სახელმძღვანელო პრინციპები ევროკავშირის პოლიტიკის შესახებ ეფექტიანი ისეთი გზავნილების აუცილებლობაზე საუბრობს, რაც ადამიანთა ყოველდღიურ კეთილდღეობაზე აისახება; ასევე ხაზგასმულია უნივერსალური ღირებულებებისადმი, როგორცაა დემოკრატიის, კანონის უზენაესობისადმი, კორუფციასთან ბრძოლისადმი, უმცირესობათა უფლებებისადმი და გამოხატვის თავისუფლებისა და მედიის ფუნდამენტური თავისუფლებისადმი გაერთიანების ერთგულება.

როგორც შემდგომ II ნაწილში ვნახავთ, საქართველოს მთავრობის ევროინტეგრაციის კომუნიკაციის სტრატეგია უფრო მეტად არის ფოკუსირებული კეთილდღეობასთან დაკავშირებული გზავნილების კომუნიკაციაზე, ვიდრე იმ საერთო ღირებულებებზე, რომელთაც ევროკავშირი და აღმოსავლეთ პარტნიორობის წევრ ქვეყნებთან თანამშრომლობა ეფუძნება. როგორც ევროკავშირის, ასევე საქართველოს მთავრობის სტრატეგია ორიენტირებულია ევროინტეგრაციის პროგრამების პოპულარიზაციაზე და საზოგადოებაში ამ პროცესთან დაკავშირებით არასწორი დამოკიდებულებებისა და სტერეოტიპების ჩამოყალიბების თავიდან აცილებაზე, თუმცა სამოქმედო გეგმის ნაწილში ევროკავშირის მიდგომა უფრო ფართოა. თუ საქართველოს მთავრობის სამოქმედო გეგმა მეტწილად ცალკეული ღონისძიებებსა და შეხვედრებზეა ფოკუსირებული, ევროკავშირის დოკუმენტი უფრო სისტემური ხასიათის მიდგომებს მოიცავს, რაც აქტივობების შემდეგი მიმართულებებით დაგეგმვაში გამოიხატება:

¹⁰ <http://eap-csf.eu/assets/files/Action%20Plan.pdf>

- ა) ევროკავშირის სტრატეგიული კომუნიკაციის შესაძლებლობების გაზრდა;
- ბ) პარტნიორებთან მუშაობა და ქსელის შექმნა;
- გ) აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნებში ევროკავშირის დაფინანსებული პროგრამების, პროექტებისა და აქტივობების კომუნიკაცია;
- დ) მედიისა და გამობატვის თავისუფლების მხარდაჭერა;
- ე) სამეზობლოში სახალხო დიპლომატიის ინიციატივები;
- ვ) ჟურნალისტებისა და მედია აქტორების შესაძლებლობების გაძლიერება;
- ზ) რუსულენოვან მედია სივრცეში პლურალიზმის მხარდაჭერა;
- თ) სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობა;
- ი) ცნობიერების ამაღლება, კრიტიკული აზროვნების განვითარება და მედია წიგნიერების ხელშეწყობა.

1.2. მედია კონთენტის: ანთიდასავლური გზავნილები და ევროატლანტიკური ინფორმაციის საკითხების გაშუქება

ამერიკის ეროვნულ დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) მიერ 2015 წლის აპრილში გამოქვეყნებული კვლევის¹¹ მიხედვით, საქართველოს მასშტაბით გამოკითხულ რესპონდენტთა 87% პოლიტიკასა და მიმდინარე პროცესებზე ინფორმაციას ტელევიზიიდან იღებს, მათი 20% კი ამ მიზნით უცხოურ სატელევიზიო არხებს ეყრდნობა. 20%-იდან, ვინც ინფორმაციის მიღების წყაროდ უცხოურ მედიას ასახელებს, ყველაზე მეტი მაყურებელი რუსეთის პირველ არხს (38%), ერთ-ტე-ერს (30%), რასია 1-ს (18%), რენ TV-ს (16%) ჰყავს. ინგლისურენოვან არხებზე კი მაყურებელთა რიცხვი შემდეგნაირად ნაწილდება: სი-ენ-ენი – 15, ევრონიუსი – 14%, ბი-ბი-სი უორლდ ნიუსი – 10%, სი-ენ-ბი-სი – 6%, ფოქსი და სქაი ნიუსი – 1%¹².

კომუნიკაციის მარეგულირებელი კომისიის (GNCC) დაკვეთით „სოციალური კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტის“ მიერ 2015 წელს ჩატარებული კვლევის¹³ თანახმად, რომელიც კომისიას 2015 წლის 25 დეკემბერს წარედგინა, უცხოურ არხებს რესპონდენტთა 48% უყურებს. 48%-დან, ვინც უცხოურ არხებს უყურებს, ენ-ტე-ვე-ს 34 % ასახელებს, ო-ერ-ტეს – 22%, თითქმის ყველა რუსულ არხს 12%. აღნიშნული მონაცემები, რომლებიც რუსული არხების ყურების NDI-ის კვლევაზე მაღალ მაჩვენებელზე მიუთითებს, არ აკონკრეტებს,

¹¹ საზოგადოების განწყობა საქართველოში, NDI . 2015, აპრილი. გვ. 58.
https://www.ndi.org/files/NDI%20Georgia_April%202015%20Poll_Public%20Issues_GEO_VF_0.pdf

¹² იქვე გვ. 60

¹³ <http://netgazeti.ge/life/104681/>

რა ტიპის გადაცემებს იღებს მაყურებელი ამ არხებიდან – საინფორმაციოს, გასართობს თუ შემეცნებითს. NDI-ის კვლევის შემთხვევაში კი რესპონდენტები უცხოურ არხებს, როგორც ინფორმაციის მიღების წყაროს ასახელებდნენ.

როგორც ქართულენოვანი მედია საშუალებების შინაარსობრივი კვლევა¹⁴ ცხადყოფს, ანტიდასავლური პროპაგანდის წყაროებად ხშირად სწორედ ქართულენოვანი მედია საშუალებები გვევლინებიან, რომლებიც ან პირდაპირ ახდენენ რუსულენოვანი წყაროების იდენტიფიცირებას ან ეთნონაციონალისტური და პატრიოტული პლატფორმით გამოდიან და არსობრივად იმეორებენ იგივე ნარატივს, რომელსაც რუსულენოვანი მედია პლატფორმები ავრცელებენ. ამ მხრივ, მედია მონიტორინგის შედეგად შემდეგი მედია პლატფორმები გამოიკვეთა: ტელეარხი „ობიექტივი“, რომელიც პოლიტიკურ გაერთიანება პატრიოტთა ალიანსთან დაკავშირებული ორგანიზაციაა, ინტერნეტპორტალი „საქინფორმი“ და „საქართველო და მსოფლიო“, გაზეთები „ასავალ-დასავალი“, „კვირის ქრონიკა“, „ალია“. იმის გათვალისწინებით, რომ ინფორმაცია „ობიექტივის“ სატელევიზიო რეიტინგების შესახებ ხელმისაწვდომი არ არის, ხოლო გაზეთები ტირაჟებს არ უთითებენ, ამ მედიების საზოგადოებაზე გავლენის შეფასება აუდიტორიის მოცვის კუთხით შეუძლებელია. თუმცა, 2015 წლის აგვისტოში ეროვნულ დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) დაკვეთით ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის კვლევების შედეგების საფუძველზე¹⁵, რომელიც ევროკავშირის მხარდაჭერის 17%-იან კვებაზე მიუთითებდა, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ანტიდასავლური განწყობების გამღვივებელ სხვა წყაროებთან (პოლიტიკური კლასი, სასულიერო პირები, სხვადასხვა საჯარო პირები, არასამთავრობო ორგანიზაციები) ერთად საზოგადოებაზე აღნიშნული მედია პლატფორმების გავლენაც იკვეთება. ამ დაშვებას ამყარებს ევრაზიის ფონდის დაკვეთით 2015 წელს ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვა¹⁶, რომელიც 2009–2015 წლებში ევროკავშირის მიმართ დამოკიდებულებების ცვლილების ტენდენციას იკვლევდა და რომლის თანახმად, მოსახლეობის თითქმის ნახევარი (45%) ეთანხმება მოსაზრებას, რომ ევროკავშირი საფრთხეს უქმნის ქართულ ტრადიციებს, რაც ანტიდასავლური დისკურსის მთავარი ნარატივი და აღნიშნული მედია პლატფორმების სარედაქციო პოლიტიკის ნაწილია. ამასთანავე NDI-ის 2016 წლის თებერვალ-მარტის ახალი კვლევის¹⁷ თანახმად, ევროკავშირში ინტეგრაციის მხარდაჭერის მხრივ გაუმჯობესების ტენდენცია იკვეთება: საქართველოს მთავრობის გაცხადებულ მიზანს, ქვეყანა გახდეს ევროკავშირის წევრი გამოკითხულთა 77% უჭერს მხარს, რაც 16%-იან მატებაზე მიუთითებს და ევროინტეგრაციის მიმართულებით დაწყებული საინფორმაციო კამპანიის შედეგი უნდა იყოს. თუმცა, დროის მცირე მონაკვეთში დამოკიდებულებების მკვეთრი ცვლილება მაინც მყიფე ვითარებაზე მიანიშნებს და ეფექტიანი და გრძელვადიანი სტრატეგიული კომუნიკაციის განხორციელების აუცილებლობას წარმოშობს.

¹⁴ ანტიდასავლური პროპაგანდა, მედიის განვითარების ფონდი, 2014–2015. <http://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/15>

¹⁵ ევროკავშირის მიმართ მხარდაჭერას გამოკითხულთა 61% გამოხატავს, 2014 წელს კი ეს ციფრი 78% იყო.

¹⁶ ევროკავშირის მიმართ დამოკიდებულებისა და ცოდნის შეფასება საქართველოში ცვლილებები და ტენდენციები 2009 – 2015 წლებში (2015). http://www.crrc.ge/uploads/files/reports/EU_attitudes_survey_geo_nov_24_2015.pdf

¹⁷ საზოგადოებრივი განწყობა საქართველოში, ეროვნულ დემოკრატიული ინსტიტუტი, NDI, აპრილი, 2016. https://www.ndi.org/files/NDI%20Georgia_March%202016%20poll_Public%20Issues_GEO_vf.pdf

ანტიდასავლური გზავნილების ტიპოლოგია

მედია-პლატფორმის „მითების დეტექტორის“ ფორმატში გამოვლენილი ანტიდასავლური გზავნილები, რომლებიც ევრო-ატლანტიკურ ინტეგრაციას უკავშირდება, პირობითად რამდენიმე მთავარ კატეგორიად შეიძლება დაჯგუფდეს. აღნიშნული გზავნილები მოიცავს როგორც ფართოდ გავრცელებულ მითებს, ასევე ცალკეული ფაქტების ფაბრიკაციას, რაც საბოლოო ჯამში ამ მითების გამყარებას და დასავლეთის დემონიზებას ისახავს მიზნად. მითებისა და დემინფორმაციის თემატიკა მრავალმხრივია და ძირითად შემდეგ საკითხებს მოიცავს:

- სკეპტიციზმის დანერგვა ევროკავშირთან ეკონომიკური ურთიერთობის პერსპექტივაზე და ალტერნატივად რუსული ბაზრის უპირატესობის დასახვა;
- ევროპასთან უვიზო მიმოსვლის მნიშვნელობის დაკნინება და უპერსპექტივობის განცდის შექმნა;
- დასავლეთის, როგორც ძალადობის ინსპირატორად, ქვეყნისათვის საფრთხედ წარმოჩენა, რომელსაც კრიზისულ სიტუაციებში საქართველოს დაცვა და დახმარება არ ძალუძს;
- მცდარი დილემის ტექნიკისა და პატრიოტული მოწოდებების გამოყენებით დასავლეთის როგორც ერთმორწმუნე რუსეთის საპირწონედ წარმოჩენა და ეთნიკურ, რელიგიურ თუ სექსუალურ იდენტობაზე სპეკულაციური აპელირება;
- არასამთავრობო ორგანიზაციების მარგინალიზების მცდელობა და მათი უცხო ქვეყნების ინტერესებთან დაკავშირება.

როგორც დანართიდან (იხ. გვ. 67) ჩანს, ამ გზავნილების წყარო რიგ შემთხვევაში არის საკუთრივ მედია, რიგ შემთხვევაში კი – პრო-რუსული საგარეო ორიენტაციის მქონე პოლიტიკური ძალები, მათ შორის მმართველი პოლიტიკური გუნდის – ქართული ოცნების – ცალკეული წარმომადგენლები, ასევე არასამთავრობო ორგანიზაციები, სასულიერო პირები და სხვადასხვა საჯარო პირები. დანართში მოყვანილი მაგალითები საილუსტრაციოა და არ ასახავს ყველა წყაროს, რომელიც ამ გზავნილების ტირაჟირებას სისტემატიურად ახდენს.

ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხები სატელევიზიო ახალ ამბებში

როგორც 2014–2015 წელს ჩატარებულმა მედიის შინაარსობრივმა მონიტორინგმა¹⁸ უჩვენა, მეინსტრიმული სატელევიზიო მედიის სარედაქციო პოლიტიკა ანტიდასავლური განწყობების კულტივირებაზე არ არის მიმართული, ის უბრალოდ გამტარია იმ განცხადებების, რომელთაც ცალკეული საჯარო პირები აკეთებენ. იმის გასარკვევად, თუ რა თემატიკის მასალები შუქდება სატელევიზიო ახალ ამ-

¹⁸ ანტიდასავლური პროპაგანდა, მედიის განვითარების ფონდი, 2014–2015. <http://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/15>

ბებში ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებზე, 3 თვის განმავლობაში (1 დეკემბერი, 2015 – 29 თებერვალი, 2016) 5 ტელევიზიის პრაიმ ტაიმის საინფორმაციო გამოშვებებს ვაკვირდებოდით. მონიტორინგის სუბიექტებად შეირჩნენ შემდეგი ტელევიზიების საღამოს მთავარი გამოშვებები: საზოგადოებრივი მაუწყებელი („მოამბე“), რუსთავი 2 („კურიერი“), იმედი („ქრონიკა“), მაესტრო („კონტაქტი 20:00“), GDS („20:30“).

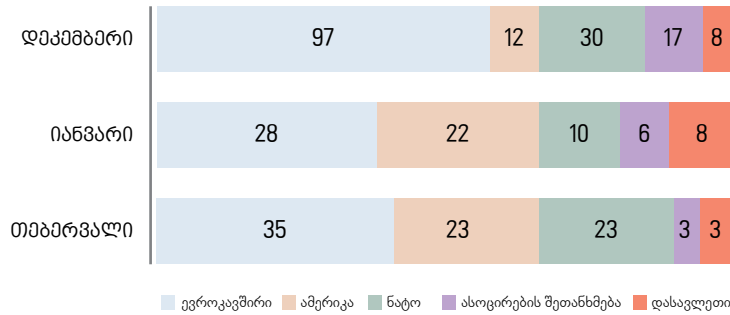
დეკემბერ-თებერვლის პერიოდში ევროატლანტიკური ინტეგრაციის თემაზე სულ სატელევიზიო გაშუქების 269 ნეიტრალური ან პო-ზიტიური შემთხვევა გაანალიზდა. აღნიშნული მასალები მხოლოდ ამ თემატიკის პირდაპირი იდენტიფიცირების შემთხვევებს შეეხება. გაშუქებული მასალები შემდეგ კატეგორიად დაჯგუფდა:

1. **ოფიციალური შეხვედრები, ღონისძიებები და ვიზიტები** – ხელისუფლების წარმომადგენლების ვიზიტები ევროპის ქვეყნებსა და აშშ-ში, შეხვედრები და ევროკავშირის და აშშ-ს წარმომადგენლებთან ერთობლივი ღონისძიებები;
2. ხელისუფლების წარმომადგენლების **საინფორმაციო-განმარტებითი ხასიათის შეხვედრები მოქალაქეებთან, მედიასთან და არა-სამთავრობო სექტორთან**;
3. ინტეგრაციის პროცესში დაგეგმილი და განხორციელებული **საკანონმდებლო ცვლილებები და რეფორმები** (შემთხვევები, როცა რეფორმებისა და ინტეგრაციის კავშირის პირდაპირი იდენტიფიცირება ხდებოდა);
4. **ევროკავშირის პროგრამები/პროექტები და ინტეგრაციის საკითხები**;
5. **აშშ-ს მხარდაჭერა და პროგრამები/პროექტები**;
6. **ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში ინტეგრაცია**;
7. **ამერიკული და ევროპული ინსტიტუტების წარმომადგენლების შეფასებები/განცხადებები/ანგარიშები**;
8. **ქართული მხარის განცხადებები და შეფასებები**;
9. **რუსული პროპაგანდის თემის გაშუქება**;
10. **სხვადასხვა**.

როგორც სამთვიანმა დაკვირვებამ აჩვენა (იხ. დიაგრამა 1), ყველაზე მეტად საღამოს მთავარ საინფორმაციო გამოშვებებში ხელისუფ-ლების ოფიციალური შეხვედრები, ღონისძიებები და ვიზიტები შუქდებოდა (39%); საქართველოში მიმდინარე და საქართველოსთან დაკავშირებულ პროცესებზე დასავლური ქვეყნების და ინსტიტუტების წარმომადგენელთა განცხადებები და შეფასებები 18%-ს შეად-გენდა; ევროკავშირის პროექტებსა და პროგრამებზე მომზადებული მასალები – 12%-ს, საკანონმდებლო ცვლილებებსა და რეფორ-მებზე – 11%. ქართული მხარის განცხადებებს და შეფასებებს 8% ეთმობოდა, ნატოში ინტეგრაციას – 4%, ამერიკის შეერთებული შტა-ტების მხარდამჭერ პროექტებს – 3%. ყველაზე ნაკლები მასალა (2%) რუსულ პროპაგანდასა და მოსახლეობასთან ევროინტეგრაციის

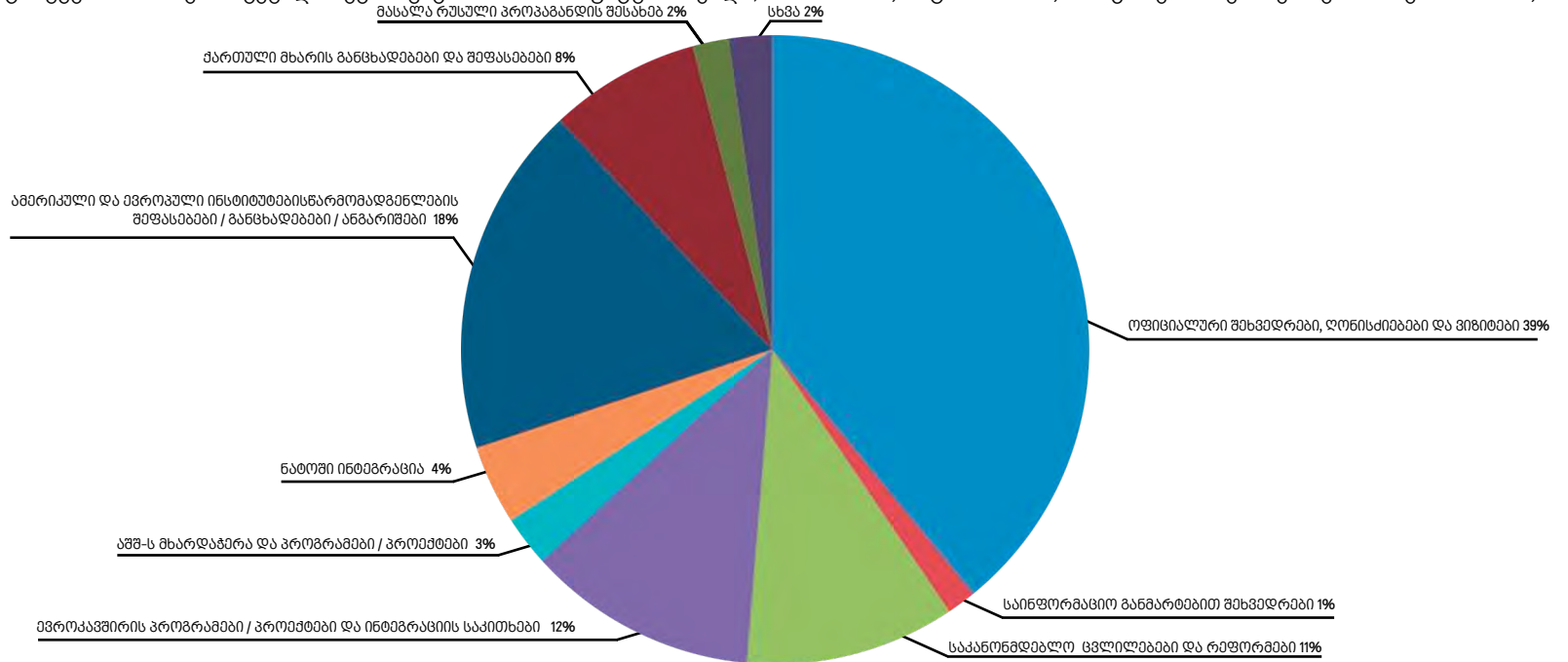
შესახებ საინფორმაციო შეხვედრებს (1%) ეთმობოდა.

დიაგრამა 1. ევროატლანტიკური ინტეგრაციის თემატიკა 5 ტელევიზიის პრაიმ თაიმის გამოშვებებში

(1 დეკემბერი, 2015 – 29 თებერვალი, 2016)

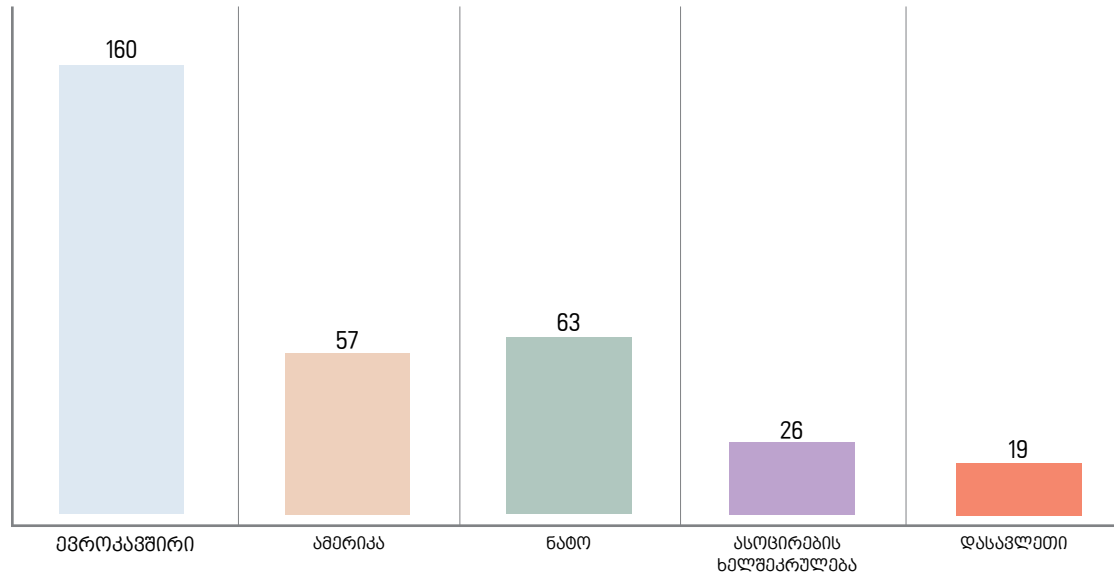
გაშუქების 269 შემთხვევიდან ევროკავშირი 160-ში ფიგურირებდა, აშშ – 57-ში; ნატო – 63-ში; ასოციირების შესახებ შეთანხმება – 26-ში;

ზოგადად დასავლეთი – 19-ში; ამასთანავე გაშუქების ზოგიერთი შემთხვევა ერთდროულად რამდენიმეს ფარავდა.

დიაგრამა 2.

მონიტორინგმა აჩვენა, რომ ევროკავშირი ყველაზე მეტად დომინირებს სატელევიზიო მედია გაშუქებაში, თემატიკა კი მაღალი პო-

ლიტიკური თანამდებობის პირების აქტივობასთან არის მიბმული. საჯარო პირების ოფიციალური პროტოკოლური შეხვედრების, სამთავრობო ვიზიტებისა და სხვა ღონისძიებების გაშუქებას გაცილებით მეტი ადგილი ეთმობოდა, ვიდრე უშუალოდ მოსახლეობასთან საინფორმაციო/განმარტებითი ხასიათის შეხვედრების. ამასთანავე ევროკავშირში ინტეგრაციასთან დაკავშირებული პროექტებისა და პროგრამების გაშუქება უფრო პოლიტიკის შემუშავებას ან პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებს ეხებოდა (მაგალითად, ასოციაციის ხელშეკრულების რატიფიცირება ბელგიის მიერ), ვიდრე ამ პოლიტიკის გავლენას მოქალაქეებზე. მონიტორინგის მიგნებები ნაწილობრივ კორელაციაშია ევროინტეგრაციის სამოქმედო გეგმასთან, რომელიც უფრო ცალკეულ ღონისძიებებზე ფოკუსირებული, ვიდრე პროგრამებისა და შესაძლებლობების პოპულარიზაციაზე, რაც სატელევიზიო გაშუქებაზეც ნაკლებად აისახება.

II. საქართველოს მთავრობის ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციის სტრატეგია

საქართველოს მთავრობამ „ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ სტრატეგია 2014-2017 წლებისთვის“ 2013 წლის 6 სექტემბერს დაამტკიცა. დოკუმენტი მას შემდეგ არ განახლებულა და შესაბამისად, მასში ვერ აისახებოდა ის გამოწვევები, რომლებმაც უკრაინაში რუსული ინტერვენციის შემდეგ ევროკავშირის კომუნიკაციის სტრატეგიაში ჰპოვა ასახვა. თუმცა, სტრატეგიის შესაბამისი სამოქმედო გეგმის განახლება ყოველწლიურად ხდება და საერთაშორისო კონტექსტის და ახალი საფრთხეების გათვალისწინებით განახლება არც ამ დოკუმენტს განუცდია.

2.1. სტრატეგიის ხედვა და ხელისუფლების გზავნილების თანმიმდევრულობა

ხედვა. ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ სტრატეგიის შესავალშივე გაცხადებულია მთავრობის ხედვა. კერძოდ ის, რომ „საქართველოს საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტია ევროკავშირთან პოლიტიკური ურთიერთობების გაღრმავება და პოლიტიკური დიალოგის გაძლიერება“, აგრეთვე ე.წ. ოთხი თავისუფლების (ხალხის, საქონლის, მომსახურებისა და კაპიტალის თავისუფალი გადაადგილება) პრინციპით სარგებლობის ეტაპობრივი გავრცელება და გრძელვადიან პერსპექტივაში საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანება. პოლიტიკის განმსაზღვრელი ეს დოკუმენტი ძირითადად მხოლოდ იმ სარგებლის შესახებ საზოგადოების ინფორმირებაზეა ორიენტირებული, რომელიც ევროკავშირთან ინტეგრაციას მოაქვს და არ შეიცავს ხედვას, თუ როგორ უნდა უპასუხოს ხელისუფლებამ დეზინფორმაციის ნაკადს, რომელიც დღეს ინტეგრაციის პროცესის თანმდევია. დოკუმენტში ასევე არ არის საუბარი იმ ფუნდამენტურ ღირებულებებზე, რომელთაც ევროკავშირი ეფუძნება, კერძოდ, დემოკრატიის, კანონის უზენაესობის, კორუფციასთან ბრძოლის, უმცირესობათა უფლებების დაცვის, გამომხატვისა და მედიის თავისუფლების, რაც მკაფიოდ არის გამოკვეთილი ევროკავშირის სტრატეგიული კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში.

ხელისუფლების გზავნილების თანმიმდევრულობა. სტრატეგიული კომუნიკაციის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან კომპონენტს ეფექტიან კოორდინაციასთან ერთად, დასახული ამოცანების მიღწევითვის, ხელისუფლების გზავნილების თანმიმდევრულობა წარმოადგენს. ხელისუფლების უმაღლესი თანამდებობის პირები – პრეზიდენტი, პრემიერ-მინისტრი, პარლამენტის თავმჯდომარე, ცალკე-

ული მინისტრები და სხვანი – მუდმივად ახდენენ დეკლარირებას, რომ საქართველოს ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრირება ხელისუფლებისა და ქართველი ხალხის არჩევანია. თუმცა, მმართველი პოლიტიკური გუნდის – ქართული ოცნების – ცალკეული წარმომადგენლები, მათ შორის აღმასრულებელი ხელისუფლებიდან საქართველოს ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციასთან დაკავშირებით წინააღმდეგობრივ გზავნილებს იყენებენ და ზოგჯერ მკაფიოდ ანტიდასავლურ განცხადებებსაც აკეთებენ. ერთის მხრივ, საპარლამენტო უმრავლესობის სხვადასხვა წევრების წინააღმდეგობრივი განცხადებები, მეორე მხრივ ხელისუფლების ოფიციალურად დეკლარირებულ საგარეო კურსთან დაკავშირებით აღმასრულებელი ხელისუფლებისა ცალკეული წარმომადგენლების ურთიერთგამომრიცხავი გზავნილები კომუნიკაციას ეფექტს უკარგავს და ზოგადი გაურკვევლობის განცდას ქმნის, რაც საზოგადოებრივ განწყობებზეც აისახება.

მედიის განვითარების ფონდის მიერ 2015 წლის სექტემბერში 17-35 წლამდე ასაკის 1086 საქართველოს მოქალაქეს შორის ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის¹⁹ თანახმად, რესპონდენტთა 40,2% თვლის, რომ საქართველოს ხელისუფლების სხვადასხვა შტოს წარმომადგენელთა გზავნილები ევროატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებზე არათანმიმდევრულია. ერთიანი გზავნილების და სტრატეგიული კომუნიკაციის გრძელვადიანი პოლიტიკის აუცილებლობაზე საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის კომისიის 53-ე სხდომაზე²⁰ ყურადღება ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრმა დავით ბაქრაძემაც გაამახვილა, რაც პრობლემის არსებობის აღიარებაზე მიანიშნებს.

წინააღმდეგობრივი გზავნილები კი, რომელთაც ხელისუფლების სხვადასხვა შტოს წარმომადგენლები და ზოგჯერ საჯარო მოხელეები ავრცელებენ, თავის მხრივ რამდენიმე კატეგორიად შეიძლება დაიყოს:

1. **ევროკავშირი თავს გვახვევს რეფორმებს/ გვაიძულებს დავთმოთ ტრადიციები.** ევროინტეგრაციის პროცესში გათვალისწინებული რეფორმები წარმოდგენილია, როგორც გარედან თავსმოხვეული ვალდებულება, რომელსაც ადგილობრივი აქტორები – საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლები – საკუთარი ნების საწინააღმდეგოდ ასრულებენ. აღნიშნული ტენდენცია ყველაზე თვალსაჩინო 2014 წელს საქართველოს პარლამენტის მიერ ანტიდისკრიმინაციული კანონმდებლობის მიღების დროს იყო, როდესაც მმართველი პოლიტიკური გუნდის ცალკეული წარმომადგენლები ვალდებულებით ნაწილზე აკეთებდნენ აქცენტს და არა უფლებრივზე; ნაწილი კი კანონს მხოლოდ ლგბტ ჯგუფების დამცავ მექანიზმად, ზოგ შემთხვევაში კი ერთი სქესის ადამიანთა შორის ქორწინების ლეგალიზაციის მცდელობად განიხილავდა და არა ყველა ფორმის დისკრიმინაციის აღმოფხვრის შესაძლებლობად.

¹⁹ ახალგაზრდების დამოკიდებულება ევროინტეგრაციისადმი, 2015. <http://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/27>

²⁰ 17 სექტემბერი, 2015. <http://bit.ly/1RmRir8>

ომარ ნიშნიანიძე, პარლამენტის წევრი, ქართული ოცნება: „ხელი მიკანკალებდა, როცა ანტიდისკრიმინაციულ კანონს ვამტკიცებდით, მაგრამ ხანდახან ჩვენც გვიწევს დათმობაზე წასვლა ქვეყნის გადასარჩენად, თუნდაც იმისგან, რომ არ მოხდეს უკრაინიზაცია“.²¹

გოგი თოფაძე, პარლამენტის წევრი, ქართული ოცნება-მრეწველები: „ისეთი კანონების მიღებას აიძულებენ: მამაკაცების დაქორწინება, გენდერული ურთიერთობა, სქესობრივი, არ ვიცი როგორ ვთქვა, დელიკატურად რომ გამოვიდეს; რომ მამაკაცები შეიძლება დაქორწინდნენ, რომ დაქორწინებულმა მამაკაცებმა იშვილონ ბავშვი და გამოდის, რომ ის ბავშვიც უნდა გაიზარდოს საკმაოდ გაუგებარ სიტუაციაში“.²²

ევროკავშირის მხრიდან იძულებაში, დაგვათმობინონ ტრადიციები, გოგი თოფაძე არა მხოლოდ ლგბტ თემთან დაკავშირებულ ქორწინების საკითხებს, არამედ გენმოდისციფირებული პროდუქციის ექსპორტის თემსაც მოიაზრებს.

გოგი თოფაძე, ქართული ოცნება-მრეწველები: „ხელი ასოცირების შეთანხმებას მოვაწერეთ, მაგრამ ბევრ რამეს არ ვაკვირდებით, თუ რას აკეთებს ევროკავშირი, რას გვაძალეებს. ჩვენ თვითონ ძალიან ბევრი რამ დავთმეთ – რა თქმა უნდა, ის, რაც ქართულ ტრადიციას არ შეესაბამება. მაგალითად, ლგბტ თემები, გენმოდისციფირებული პროდუქტები იქ აიკრძალა, ჩვენ შემოგვაქვს“.²³

„გარე ბნელი ძალების“ მიერ მართულ პროცესზე, რომელიც გვაიძულებს დავაკანონოთ ერთსქესიანთა ქორწინება საუბრობდა ასევე სახელმწიფო მინისტრის ყოფილი მოადგილე დიასპორის საკითხებში სანდრო ბრეგაძე²⁴, რომელიც ჰომოფობიურ განცხადებებს რადიკალური ექსტრემისტული ჯგუფების მსგავსად მიმართავდა და თანამდებობიდან 2016 წლის თებერვალში გადადგა.

2. **ევროპა/ნატო = „პედარასტობას“.** მცდარი დილემის ტექნიკას, ანუ ორი არჩევანიდან ერთისთვის უპირატესობის მინიჭებას და ჰომოფობიური განწყობების გაღვივებას აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის მინისტრი დიმა ჯაინი მიმართავდა, რომელიც მართალია არ წარმოადგენს „ქართულ ოცნებას“, მაგრამ თანამდებობაზე 2013 წელს დაინიშნა და დაკავშირებულია პრორუსული პარტიის – დემოკრატიული მოძრაობის ორგანიზაცია „სახალხო კრებასთან“.

²¹ Geworld, 4 ივნისი, 2014. <http://www.geworld.ge/View.php?ArtId=5943&lang=ge>

²² ნეტგაზეთი, 15 მაისი, 2014.

²³ ინტერპრესნიუსი, 1 ივლისი, 2015, <http://bit.ly/1HAXzPX>

²⁴ 17 თებერვალი 2016. <http://bit.ly/1PQ8XTR>

დიმა ჯაიანი, აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის მინისტრი: „და თუ ევროპა პედერასტობაა, მაშინ მე არ მინდა ასეთი ევროპა!“²⁵... თუ პედერასტობაა საჭირო საქართველოს ევროკავშირსა და ნატოში გასაწევრიანებლად, მაშინ მე, დიმა ჯაიანს, ჩემს ცხოვრებაში არ მომინდება ნატოში შესვლა²⁶.“

3. უცხო ქვეყნებიდან დაფინანსებული არასამთავრობოები უნდა აიკრძალოს. მმართველი პოლიტიკური გუნდის პარლამენტის წევრების გოგი თოფაძისა და თამაზ მეტიაურის, ასევე დიასპორის საკითხებში ყოფილი სახელმწიფო მინისტრის მოადგილის სანდრო ბრეგვაძის განცხადებები არასამთავრობო ორგანიზაციების საფრთხეებთან გაიგივებასთან დაკავშირებით რუსეთის ფედერაციის 2015 წლის სახელმწიფო უსაფრთხოების სტრატეგიაში გაცხადებული მიდგომის იდენტურია:

რუსეთის ფედერაციის 2015 წლის სახელმწიფო უსაფრთხოების სტრატეგია	ქართველი პოლიტიკოსების განცხადებები არასამთავრობო ორგანიზაციებზე
<p>სახელმწიფო და საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ძირითადი საფრთხეები: უცხო ქვეყნის და საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაციების, ფინანსური და ეკონომიკური სტრუქტურების, ასევე კერძო პირების ქმედება, რომელიც მიმართულია რუსეთის ტერიტორიული მთლიანობის წინააღმდეგ, ქვეყნის შიდაპოლიტიკური და სოციალური დესტაბილიზაციისკენ... რაც გულისხმობს ასევე „ფერადი რევოლუციების“ ინსპირაციას...</p> <p>გულისხმობს... რუსეთის ტრადიციული სასულიერო ღირებულებების წინააღმდეგ ქმედებას.</p>	<p>გოგი თოფაძე, ქართული ოცნება: „როდესაც ძირს უთხრი შენს სახელმწიფოს, შენს სამშობლოს იმიტომ, რომ შენ ღებულობ გრანტებს უცხოეთიდან, რა თქმა უნდა, პასუხი უნდა მოეთხოვოთ მათ. უნდა აიკრძალოს ეს, ასე გადააბრუნეს ძალიან ბევრი ქვეყანა ამერიკელებმა, ასე მოხდა ის ტრაგედიები, რაც მოხდა არაბეთის ქვეყნებში, ერაყში, იუგოსლავიაში, ლიბიაში, ეგვიპტეში, ახლა სირიაშიც იგივე ხდება, თანაც დემოკრატიის დანგრევის მოტივით ანგრევენ ამ ქვეყანას. კადაფის რა უქნეს, გააუპატიურეს, დაჩეხეს და ნაკუწებად გადაადგეს, არადა, ერთ-ერთი წამყვანი ქვეყანა იყო ლიბია“²⁷...</p> <p>სანდრო ბრეგვაძე, დიასპორის საკითხებში სახელმწიფოს მინისტრის მოადგილე: „ამ კამპანიას აწარმოებენ ყოვლად მარგინალური ჯგუფები, რომლებიც საკმაოდ საეჭვო ტიპის უცხოური ორგანიზაციებიდან ფინანსდებიან, რომლებიც პირდაპირ იღებენ დავალებებს, რათა მოხდეს ჩვენი ეკლესიის დისკრედიტაცია“²⁸.</p> <p>თამაზ მეტიაური, ქართული ოცნება: „მისი [სოროსის] წიაღიდან გამოსულები, ძირითადად, ანტიქართულ საქმიანობას ეწევიან, საპატრიარქოსა და პატრიარქს უკანასკნელი სიტყვებით მოიხსენიებენ“²⁹. „ის [თინა ხიდაშელი, თავდაცვის მინისტრი] საქმიანობდა [არასამთავრობო სექტორში] ბევრ ანტისახელმწიფოებრივად მოაზროვნე, სარწმუნოების და ტრადიციების წინააღმდეგ მებრძოლ პიროვნებებთან“³⁰.</p>

²⁵ „ასავალ-დასავალი“, 18-24 აგვისტო, 2014.
²⁶ „პრაიმ-ტაიმი“, 31 მარტი, 2014.
²⁷ Geworld.ge, 6 მარტი, <http://bit.ly/1VkvMeG>
²⁸ „კვირის ქრონიკა“, 18-24 იანვარი, 2016.
²⁹ კვირის პალიტრა, 7 სექტემბერი, 2015. <http://bit.ly/22qSiwj>
³⁰ საქინფორმი, 8 სექტემბერი, 2015

4. **არც ნატო, არც ევროკავშირი.** ევროატლანტიკური ინტეგრაციის მიმართ სკეპტიციზმის გაღვივებას (გოგი თოფაძე, ქართული ოცნება: „არც ნატო გვეჭირდება და არც ევროკავშირი“³¹, თამაზ მეჭიაური³², ქართული ოცნება: „თავად ნატო გვეუბნება უარს მიღებაზე“), თან ახლდა ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის დემონიზების მცდელობები:

ნატო აგრესორია. გოგი თოფაძე, ქართული ოცნება: „გავიხსენოთ, როგორ დაბომბეს ნატო-ს ავიაგამანადგურებლებმა იუგოსლავიაში მშვიდობიანი მოსახლეობა! გავიხსენოთ რა გააკეთა ნატო-მ ერაყში... ნატო-ს აგრესიურობის კიდევ რომელი ერთი მაგალითი ჩამოვთვალო? – ავღანეთი, ლიბია და ა.შ.“³³.

მცდარი დილემის ტექნიკის გამოყენებით ნატოში ინტეგრაცია ტერიტორიების დაკარგვის საპირწონედ იყო წარმოჩენილი.

ნატოში ინტეგრაცია= საფრთხე ტერიტორიული მთლიანობისთვის: თამაზ მეჭიაური, ქართული ოცნება: „თუ... ეს საფრთხეს შეუქმნის ჩემი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას და მის დაცულობას, მე უარს ვიტყვი ნებისმიერზე“³⁴.

აღსანიშნავია, რომ NDI-ის დაკვეთით ჩატარებული ბოლო კვლევის³⁵ მიხედვით, ნატოს მხარდამჭერთა რაოდენობამ 2013 წლის აპრილში ჩატარებული კვლევიდან 3 წლის შემდეგ 12%-ით იკლო: 2016 წლის თებერვალ-მარტის თვის მონაცემებით, გამოკითხულთა 68%-ისთვის მისაღებია, საქართველო გახდეს ნატოს წევრი, ხოლო 2013 წლის ნოემბერში ნატოში გასაწევრიანებლად მხარდაჭერას გამოკითხულთა 80% გამოხატავდა. 2015 წლის ნოემბერში ეს მაჩვენებელი 70% იყო.

5. **როგორც რუსია აგრესორი, ასევე ამერიკა.** ხდებოდა საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორის ამერიკის შეერთებული შტატების გათანაბრება იმ ქვეყანასთან, რომელსაც საქართველოს ტერიტორიების 20% აქვს ოკუპირებული.

გოგი თოფაძე, ქართული ოცნება: „როგორც რუსია აგრესორი და ძალიან ბევრი სიმწარე გვანახა, ისე არის ჩვენი ოკეანგალმელი, ვითომ პარტნიორი“³⁶.

³¹ Geworld.ge, 12 მარტი, 2015. <http://bit.ly/1MGN0qI>

³² PiA, 12 აპრილი. <http://bit.ly/1UYqssi>

³³ „ასავალ-დასავალი“, 23-29 მარტი, 2015

³⁴ „რუსთავი 2“, 8 აპრილი, 2016. <http://rustavi2.com/ka/news/43848>

³⁵ https://www.ndi.org/files/NDI%20Georgia_March%202016%20poll_Public%20Issues_GEO_vf.pdf

³⁶ „მეესტრო“, მეესტრო 9 ზე, 17 მარტი

6. უკრაინის მოვლენები ამერიკის პროვოცირებულია.

სოსო ჯაჭვლიანი: „იქ [უკრაინაში] დიდი ინტერესი აქვს რუსეთს, ასევე, ევროპასა და ამერიკას... როცა ჩადიხარ და იქ აშკარად მხარეს იჭერ, უკვე მეტყველებს იმაზე, რომ არ ხარ სწორი... [ვგულისხმობ] იმ ამერიკელ დიპლომატებს³⁷, რომლებიც ჩადიან და ბულკებსა და რაღაცებს არიგებენ. ასეთი მხარდაჭერა ვინმემ რომ გამიკეთოს, გადავატრიალებ ნებისმიერ მთავრობას³⁸“.

7. დასავლეთი ვერ დაგვიცავს საფრთხეებისაგან.

ზაზა პაპუაშვილი, ქართული ოცნება: „რუსეთი მარადიული მეზობელია... 2008 წლის ომის დროს დასავლეთისგან შეშფოთება, წყალი და პამპერსი მივიღეთ!³⁹“

8. რუსეთი და ევრაზიული კავშირი – დასავლეთის ალტერნატივა

გოგი თოფაძე, ქართული ოცნება: „ნატო აგრესიული სამხედრო ბლოკია... ევრაზიული კავშირი ერთ-ერთი შესაძლებლობაა, სადაც უფრო კარგად ვიქნებით⁴⁰... „გეუბნება რუსეთი, არ გინდა ნატო, მოდიო, ვილაპარაკოთო და შენ კიდევ ნატოში გინდა. ნატო რის მშველელია?⁴¹“

სოსო ჯაჭვლიანი, ქართული ოცნება: „ჩვენი პატრონი არავინ არ არის – არც ამერიკა, არც ევროპა, არც რუსეთი, ყველა თავისი ინტერესების მიხედვით მოქმედებს... ჩვენ უნდა გადავდგათ ნაბიჯი და ველაპარაკოთ რუსეთს ყოველგვარი შუამავლის გარეშე, სხვა გამოსავალი უბრალოდ არ არსებობს⁴²“.

ლონდერ ცაავა, აფხაზეთის მთავრობის მრჩეველთა ბიუროს ხელმძღვანელი: „ერთადერთი კერპის იმედად ყოფნას, იქნებ სჯობს, შემოვიყვანოთ სხვა წონადი მოთამაშეებიც, რუსეთს ვგულისხმობ, და არ ვიყოთ მუდმივ შიშში, – ძია სემი არ განრისხდესო⁴³“.

³⁷ იგულისხმება 2013 წელს კიევში აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის, ვიქტორია ნულანდის მიერ საპროტესტო აქციების მონაწილეებისათვის ჩაის და ორცხობილების დარიგების ფაქტი.

³⁸ პრაიმ-ტაიმი, 24 თებერვალი, 2014.

³⁹ Geworld.ge, 25 მარტი, 2015.

⁴⁰ კვირის პალიტრა, 19 მარტი, 2015.

⁴¹ იმედი, ქრონიკა, 11 მარტი, 2015.

⁴² ინტერპრესნიუსი, 22 ივლისი, 2015. <http://bit.ly/1Sdlg3g>

⁴³ Geworld.ge, 11 დეკემბერი, 2014

9. **ტრადიციული რუსული ბაზარი უფრო პერსპექტიულია, ვიდრე ევროპული.** ევროპული ბაზრის ათვისებისადმი ნიჰილიზმის გაღვივების მაგალითია სოფლის მეურნეობის მინისტრის მრჩევლის ზურაბ ჩეკურიშვილის⁴⁴ რუსულ პროპაგანდისტულ მედია საშუალება „სპუტნიკ-საქართველოსთან“ გაკეთებული განცხადება, რომ ევროპულ ბაზარზე ტარიზი წარმოების გამო, საქართველოსთვის ტრადიციული რუსული ბაზრის ათვისება გაცილებით პერსპექტიულია. აღნიშნულ განცხადებას სოფლის მეურნეობის მინისტრის საჯარო განმარტება მოჰყვა, რომლის თანახმადაც, მრჩეველი არ არის თანამდებობის პირი, ხოლო სამინისტრო ევროინტეგრაციის პროცესში აქტიურად არის ჩართული.

10. **ტრადიციული შეხედულებებისთვის რუსულ პროპაგანდაზე დიდი პრობლემა სხვა ქვეყნებია.**

ომარ ნიშინიძე, ქართული ოცნება: „არ მგონია და არც ისეთ კატასტროფულ სიტუაციას ვხედავ რუსულ პროპაგანდასთან დაკავშირებით, თითქოს არის ქვეყანაში. მე უფრო მგონია, რომ არა ნაკლებს აკლებენ სხვა ქვეყნები ზოგადად, ჩვენ უნდა ვიყოთ მტკიცეთ და ამ პროპაგანდას დავუპირისპიროთ ჩვენი ქართული, ტრადიციული შეხედულებები, ჩვენი სახელმწიფოებრივი ინტერესები“⁴⁵.

გარდა მმართველი პოლიტიკური გუნდის ცალკეული წარმომადგენლების ზემოთ მითითებული გზავნილებისა, რომლებიც სრულ თანხვედრაშია და ზოგჯერ ბუკვალურად იმეორებს პრორუსული საგარეო კურსის მომხრე პარტიებისა და მედიების შინაარსს, გამოიკვეთა რამდენიმე შემთხვევა, როდესაც საშინაო პოლიტიკური ამოცანების მიღწევის მიზნით, საჯარო კომუნიკაციაში ხელისუფლება აპელირებს ასოცირების ხელშეკრულებასა და ევროდირექტივების მოთხოვნებზე არასწორად აკეთებდა. მაგალითად, 2014 წლის ბოლოს ფინანსთა მინისტრმა ნოდარ ხადურმა სიგარეტზე აქციზის გადასახადის გაძვირება ევროკავშირთან აღებულ ვალდებულებებს დაუკავშირა მაშინ, როდესაც რეალურად ასოცირების ხელშეკრულება თამბაქოზე აქციზის განაკვეთის ეტაპობრივ (5 წელი) გაზრდას ითვალისწინებს და არა მყისიერს⁴⁶. ანალოგიურად ევროდირექტივაზე დაყრდნობით დაჩქარებული წესით განხორციელდა ცვლილებები კანონმდებლობაში მაუწყებლებისთვის სარეკლამო ლიმიტებისა და სპონსორობის ახალი რეგულაციების შემოღების თაობაზე, რაც ასოცირების შეთანხმების თანახმად, დროში გაწერილი (5 წელი), ეტაპობრივი პროცესი უნდა ყოფილიყო. ცვლილებების შემოღებამ სატელევიზიო მედიას ფინანსური მდგრადობის თვალსაზრისით პრობლემები შეუქმნა.

⁴⁴ Sputnik-Georgia, 10 მარტი. 2016 <http://bit.ly/1SwkJDn>

⁴⁵ „რუსთავი 2“, 30 აპრილი, 2016. <http://rustavi2.com/ka/news/43086>

⁴⁶ http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/77

2.2. მიზნები, ამოცანები და სამიზნე აუდიტორია

სტრატეგიის მიზნად ევროინტეგრაციის პროცესთან დაკავშირებულ შესაძლებლობებსა და ქვეყნის მიერ ნაკისრ ვალდებულებებზე საქართველოს მოსახლეობის ინფორმირება, ასევე საჯარო მოხელეების ცოდნის ამაღლება დასახული. დოკუმენტი საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის პროცესის მიმდინარეობის შესახებ საერთაშორისო თანამეგობრობის ობიექტურ ინფორმირებასაც ისახავს მიზნად. კომუნიკაციის სტრატეგია აქცენტს აკეთებს 1) სარგებლის, 2) ვალდებულებებისა და 3) ევროპული ღირებულებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირებაზე.

სტრატეგიით განსაზღვრული ძირითადი ამოცანებია:

- ევროინტეგრაციის დადებითი მხარეებისა და შესაძლებლობების წარმოჩენა;
- ევროინტეგრაციის თემატიკის პოპულარიზაცია;
- მოსახლეობაში არარეალური მოლოდინების შექმნის თავიდან აცილება;
- საზოგადოებაში ევროინტეგრაციასთან დაკავშირებული პროცესების შესახებ არასწორი დამოკიდებულებისა და სტერეოტიპების ჩამოყალიბების თავიდან აცილება;
- საზოგადოების ჩართულობის გაზრდა ევროინტეგრაციის პროცესში და ამ პროცესთან დაკავშირებულ საკითხებზე მთავრობის მიერ მოქალაქეთა მხრიდან სისტემატური უკუკავშირის უზრუნველყოფა;
- სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესახებ ობიექტური და ამომწურავი ინფორმაციის მიწოდება;
- საჯარო მოხელეთათვის ევროინტეგრაციის საკითხებზე ცოდნისა და კვალიფიკაციის ამაღლება.

ამოცანების ჩამონათვალში საჯარო მოხელეების გარდა, მითითებულია სხვა სამიზნე ჯგუფების ინფორმირებულობის გაზრდა, როგორცაა აკადემიური, ბიზნეს და სამოქალაქო სექტორი; ამასთანავე ამოცანად არის დასახული ახალი საკანონმდებლო ინიციატივების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება და მოსახლეობის მარტივად გასაგები ფორმით ინფორმაციის მიწოდება.

სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა მხოლოდ ევროინტეგრაციას შეეხება და არ მოიცავს ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში საქართველოს ინტეგრაციის საკითხებს.

დოკუმენტი ეროვნულ დონეზე სამ ძირითად სამიზნე ჯგუფს გამოჰყოფს. ესენია: 1) ახალგაზრდები; 2) მოწყვლადი ჯგუფები; 3) გამავრცელებლები (საზოგადოების აზრის ჩამოყალიბებაზე გავლენის მქონე პირები).

ეროვნულ დონეზე კი 7 პარტნიორია გამოყოფილი: 1) ადგილობრივი ხელისუფლება; 2) მოსწავლეები და აკადემიური წრეები; 3) არა-სამთავრობო ორგანიზაციები; 4) ბიზნესსექტორი; 5) უმცირესობათა სათემო ორგანიზაციები; 6) მედია; 7) რელიგიური გაერთიანებები; 7) სახელმწიფო ინსტიტუტები.

2.3. განხორციელების გზები

სტრატეგიის ამოცანების განხორციელება სამი ძირითადი მეთოდით 1) განათლების, 2) ინფორმირებისა და 3) მხარდაჭერის/საჯარო ადვოკატირების გზით არის დასახული.

სტრატეგიის განხორციელების მიზნით, საზოგადოებრივი აზრის კვლევის საფუძველზე, ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატი სხვა სახელმწიფო უწყებებთან კოორდინირებით და საქართველოს საზოგადოებრივ მაუწყებელთან, აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამოქალაქო საზოგადოების საქართველოს ეროვნულ პლატფორმასთან და სხვებთან თანამშრომლობით ამზდებს სამოქმედო გეგმას, რომელსაც ყოველი წლის დეკემბერში საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის კომისია იწონებს. კომისიამ უკვე დაამტკიცა 2014, 2015 და 2016 წლის სამოქმედო გეგმები.

კომუნიკაციის ყოველწლიური სამოქმედო გეგმა თვეების მიხედვით არის დაგეგმილი და არ არის სტრუქტურირებული შემდეგი კრიტერიუმებით:

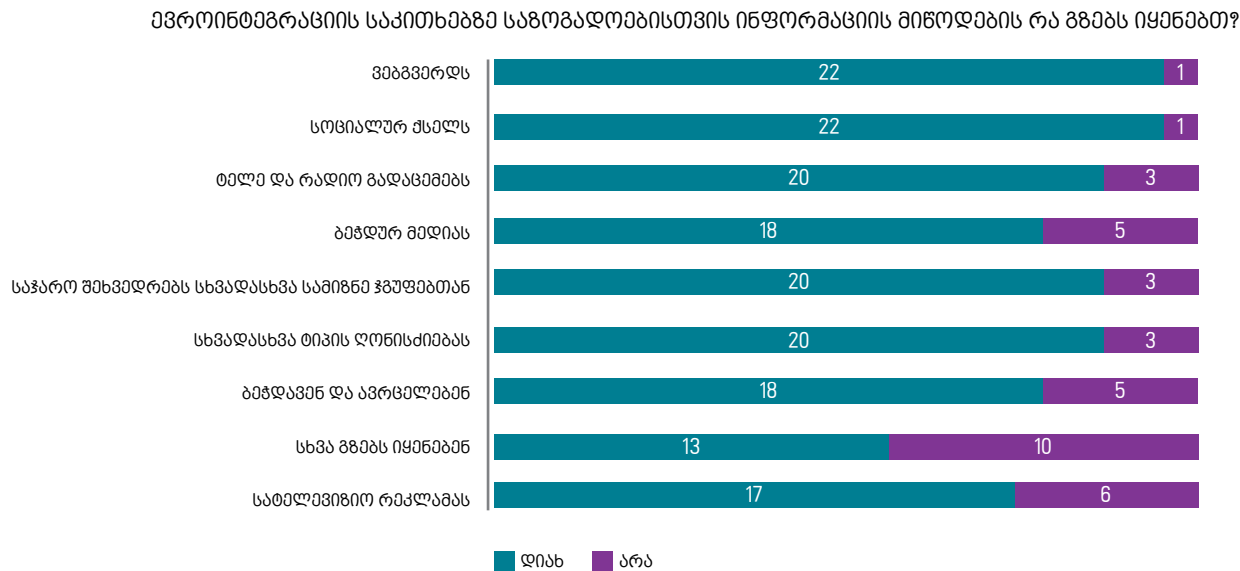
- ერთმანეთისგან არ არის გამიჯნული ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე დაგეგმილი აქტივობები;
- არ არის გამიჯნული ერთჯერადი აქტივობები და გრძელვადიანი კამპანიები;
- აქტივობები, რომლებიც პროაქტიულ რეაგირებას საჭიროებს, მაგალითად, ღირებულებებთან დაკავშირებული საკითხები გეგმაში მოსახლეობასთან საინფორმაციო შეხვედრების თემატიკაში ფიგურირებს, თუმცა ევროკავშირის სამოქმედო გეგმისგან განსხვავებით, არ შეიცავს რეაქტიული მიდგომის მექანიზმს, რომელიც დებინფორმაციაზე კამპანიურ და სისტემურ რეაგირებას ითვალისწინებს და სტრატეგიული კომუნიკაციის შესაძლებლობების გაზრდას უკავშირდება;
- გეგმა კალენდარული პრინციპით არის შედგენილი და არა სტრატეგიით განსაზღვრული ამოცანების და ასოცირების ხელშეკრულებისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმებით გათვალისწინებული კონკრეტული პროგრამების მიხედვით;
- სტრატეგიის თანახმად, სამოქმედო გეგმა უნდა მოიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას: აქტივობებს, კომუნიკაციის ფორმებსა და საშუალებებს, სამიზნე ჯგუფებს, აქტივობების აღწერას, გამოკვეთილ ინდიკატორებს, პროექტის განხორციელებლებს, პოტენციურ პარტნიორებსა და დაფინანსების წყაროს. მიუხედავად იმისა, რომ სტრატეგიის მიხედვით, სამოქმედო გეგმის მონიტორინგი თა-

ვად გეგმით განსაზღვრული ინდიკატორების საფუძველზე უნდა ხორციელდებოდეს, 2014 და 2015 წლების სამოქმედო გეგმებში სამიზნე ჯგუფების და აქტივობის განმხორციელებელი პასუხისმგებელი უწყებების გარდა, სხვა ინდიკატორი მითითებული არ არის, ხოლო 2016 წლის სამოქმედო გეგმაში დამატებით დაფინანსების წყარო და აქტივობის ადგილმდებარეობაა მითითებული.

სტრატეგია განსაზღვრავს კომუნიკაციის არხებსა და ფორმებს, რომელთა შორის საინფორმაციო ცენტრი ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ, როგორც ევროინტეგრაციის პროცესებზე დამატებითი ინფორმაციის მიღების სივრცე ფიგურირებს.

ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ინტერვიუებმა აჩვენა, რომ ევროინტეგრაციის საკითხებზე მოსახლეობის ინფორმირების მიზნით, ხელისუფლება კომუნიკაციის ერთდროულად რამდენიმე ფორმას იყენებს, რომელთა შორის ონლაინ პლატფორმები (ვებ-გვერდები, სოციალური მედია), ტელე და რადიო გადაცემები, სამიზნე ჯგუფებთან საჯარო შეხვედრები და სხვადასხვა ღონისძიებები ჭარბობს (დიაგრამა 3).

დიაგრამა 3. ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოების ინფორმირების ფორმები ცენტრალური ხელისუფლების დონეზე

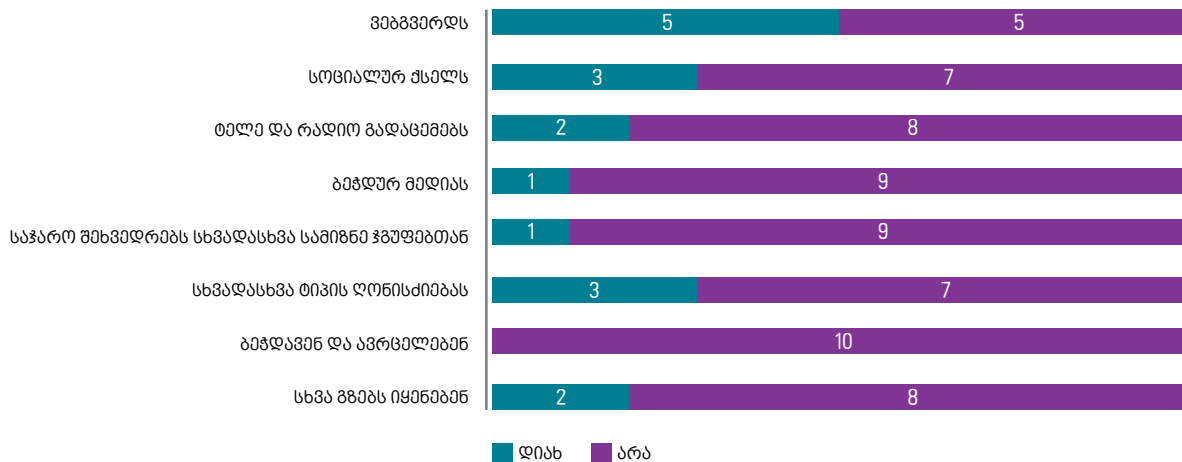

თუ ცენტრალური ხელისუფლების დონეზე ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოების ინფორმირების მიზნით აქტიურად გამოიყენება ვებ-გვერდი და სოციალური ქსელი, რეგიონებში ამ მიზნით ვებ-გვერდს მხოლოდ გამოკითხულ რესპოდენტთა ნახევარი,

სოციალურ ქსელს კი მხოლოდ ახალციხის, მარნეულის და ქუთაისის თვითმმართველი ორგანოები იყენებენ (იხ. დიაგრამა 4). 8 რესპოდენტის თქმით, ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოებასთან კომუნიკაციის მიზნით მათი უწყებების წარმომადგენლებს ტელე და რადიო გადაცემებში მონაწილეობა არ მიუღიათ. ამ კითხვას დადებითად მხოლოდ ახალციხის და ქუთაისის მერიის წარმომადგენლებმა უპასუხეს. საჯარო შეხვედრებს კი ინტეგრაციის საკითხებზე კომუნიკაციის ფორმად მხოლოდ 1 რეგიონის, ახალციხის თვითმმართველობა იყენებს.

დიაგრამა 4. ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოების ინფორმირების ფორმები ადგილობრივი ხელისუფლების დონეზე

ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოების ინფორმაციის მიწოდების რა გზებს იყენებთ?

საზოგადოების ინფორმირების მიზნით მთავრობის მიერ ჩატარებულ ღონისძიებებს შორის შეიძლება გამოიყოს რამდენიმე აქტიური კამპანია:

- ზოგადი ინფორმირება ევროინტეგრაციის პროცესის და ევროპული ღირებულებების შესახებ, რაც სახალხო დიპლომატიის გზით, შეხვედრების ფორმატში მიმდინარეობდა;
- ვიზა-ლიბერალიზაციის შესახებ საინფორმაციო კამპანია, რაც „სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის“ განხორციელების შესახებ 2015 წლის 8 მაისს გამოქვეყნებული ევროკომისიის მესამე ანგარიშში მოცემული რეკომენდაცია იყო. კამპანიის ფარგლებში მომზადდა საინფორმაციო ვიდეო რგოლები, სადაც ევროკავშირთან მომავალი უვიზო რეჟიმის პირობებში მოქალაქეთა უფლებები და მოვალეობებია ახსნილი და გავრცელდა ნაციონალური და რეგიონული არხებით, ასევე მომზადდა ბეჭდვითი პროდუქცია.

- სამიზნე ჯგუფების ინფორმირება ღრმა და ყოვლისმომცველი სავაჭრო ხელშეკრულების (DCFTA) შესახებ თბილისსა და რეგიონებში საჯარო შეხვედრებისა და სხვადასხვა ღონისძიებების სახით, მათ შორის სოფლის მეურნეობის მიმართულებით შესაძლებლობებისა და ვალდებულებების შესახებ.
- საზოგადოების ინფორმირების კამპანია ტრეფიკინგთან, მიგრაციასთან დაკავშირებით სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფებთან შეხვედრების სახით.
- იუსტიციის სამინისტრომ მოამზადა კლიპები და აწარმოა კამპანია ID ბარათებთან დაკავშირებით, რომელიც საზოგადოებაში არსებულ ცრურწმენებთან და ასოცირების ხელშეკრულების მოთხოვნებთან იყო დაკავშირებული.

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის თორნიკე ნოზაძის ინფორმაციით, ძირითადი კომუნიკაციის ფორმა თბილისსა და რეგიონებში მოსახლეობასთან შეხვედრებია, რასაც გასავრცელებელი მასალა და საინფორმაციო კლიპები ემატება. მისივე თქმით, განსაკუთრებული აქცენტი კეთდება ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებულ რეგიონებზე, სადაც რუსული პროპაგანდა განსაკუთრებით ძლიერია. ხდება გასავრცელებელი მასალის თარგმნა სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე.

ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის ხელმძღვანელის ინფორმაციით, 2014 წელს მათ საქართველოს მასშტაბით 300 შეხვედრა ჩატარეს, ხოლო 2015 წლის 6 თვეში – 198.

კითხვაზე, შეხვედრების დაგეგმვისას, როგორ ახდენენ აუდიტორიის განახლებას, სტრატეგიული კომუნიკაციების დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა განაცხადა, რომ ისინი დივერსიფიცირებულ მიდგომას იჩენენ, რაც ზოგჯერ ერთი და იგივე აუდიტორიასთან მუშაობას გულისხმობს.

„ჩვენ არ ვთხოვთ, რომ ერთი და იგივე ადამიანი არ ესწრებოდეს (შეხვედრებს). პირიქით მივესალმებით, რაც უფრო მეტჯერ მოისმენს განახლებულ ინფორმაციას ჩვენთვის უკეთესია. აქედან გამომდინარე, თვითონ ვაძლევთ საშუალებას, რომ გადაწყვიტონ. ეს პრაგმატულობითაც არის განსაზღვრული“.

აღსანიშნავია, რომ ცენტრალური ხელისუფლების რესპონდენტთა უმეტესობის თანახმად, შეხვედრების დროს აუდიტორიის მობილიზება მეტწილად ადგილობრივი ხელისუფლების მიერ ხდება. კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს კულტურის პოლიტიკის სპეციალურ ვებ-გვერდზე რეგიონებში პოლიტიკის დოკუმენტის განხილვაზე დამსწრეთა სია აქვს გამოქვეყნებული⁴⁷, რომლის

⁴⁷ <http://culturepolicy.ge/EventSideMenu/Regional-Meetings.aspx>

თანახმადაც, შეხვედრებს მეტწილად ცენტრალური თუ ადგილობრივი ხელისუფლების, კულტურისა და საგანმანათლებლო დაწესებულებების მენეჯმენტის წარმომადგენლები ესწრებიან. თავად კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის მოადგილე ლევან ხარატიშვილი კომუნიკაციის სტრატეგიის განხორციელებაში არსებულ პრობლემებზე საუბრისას, საზოგადოების ნაკლებ ინტერესს და ჩართულობას ერთ-ერთ პრობლემად ასახელებს.

„კომპლექსური პრობლემაა და ის არ გამომდინარეობს ერთი კონკრეტული უწყებიდან, არამედ უკავშირდება საზოგადოების დაკავებულობას სოციალური და ყოველდღიური პრობლემებით. ვიწრო საზოგადოებაა დაინტერესებული და ერთი და იგივე სახეები იჩენენ ინიციატივას. სარგებლიანობის დადგენა და საზოგადოების ჩართვა ჩვენი გამოწვევაა“, – აღნიშნავს ლევან ხარატიშვილი.

აღსანიშნავია ისიც, რომ შეხვედრების, როგორც კომუნიკაციის ფორმას ზოგიერთი სამინისტრო არა სპეციფიურად ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოების ინფორმირებისთვის, არამედ რეფორმების გასაცნობად იყენებს, რაც ერთ-ერთი რესპონდენტის შეფასებით, ირიბად ევროინტეგრაციას გულისხმობს, რადგან რეფორმები სწორედ ევროინტეგრაციის დღის წესრიგითაა გათვალისწინებული.

„სამინისტროს ფორმატიდან გამომდინარე, არ არის მოლოდინი, რომ ინფორმაცია უნდა მიეწოდოს ევროინტეგრაციის თემზე... რეფორმის შესახებ როცა აწვდი ინფორმაციას და ეს რეფორმა გაწერილია ევროინტეგრაციის მიმართულებით, ეს იგულისხმება“, – აღნიშნა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის აპარატის უფროსმა ნანა ქავთარაძემ.

წინააღმდეგობრივი პოზიცია აქვს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ევროპული ინტეგრაციის, რეფორმებისა და ინოვაციების დეპარტამენტის უფროსის მოადგილეს გიორგი დიდიძეს, რომელიც ინსტიტუციონალური რეფორმების შესახებ საზოგადოების ინფორმირების მიზანშეწონილობას აყენებს ეჭვქვეშ, რადგან მისი აზრით, მოსახლეობის მოლოდინები კონკრეტული სარგებლის მიღებას უკავშირდება და მსგავსმა კომუნიკაციამ შესაძლოა საპირისპირო შედეგი გამოიწვიოს.

„ჩვენ ვდებთ ევროპულ პროდუქტს, მაგრამ ეს არ არის ის პროდუქტი, რომელიც საზოგადოებას უნდა გააცნო. ცუდი შედეგი რომ არ მივიღოთ, იმის გვეშინია. მაგალითად, თვითმმართველობის კანონში მივიღეთ ცვლილება: არის არჩევითი. მერე რა რომ არჩევითია? ამით დავუახლოვდით? რა სიკეთეა ამით? მეტი შემოსავალი გაუჩნდა ამით?“ – აღნიშნავს გიორგი დიდიძე.

ნიშნდობლივია, რომ იმ უწყების წარმომადგენელი, რომლის ფუნქციებში „მმართველობის სისტემის დეცენტრალიზაციისა და დეკონცენტრაციის, ცენტრალური, რეგიონული მმართველობისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების უფლებამოსი-

ლებათა გამიჯვნისა და გადანაწილების საკითხებზე წინადადებების შემუშავება“ შედის, თვითმმართველობის კანონმდებლობაში განხორციელებულ ცვლილებებზე საზოგადოებასთან კომუნიკაციას მიზანშეწონილად მიიჩნევს.

2.4. აქტივობები და გზავნილები ასოცირების ხელშეკრულების დღის წესრიგის ხელშეასახები და რეალური მიზნების მიღწევის მიზნით

ასოცირების დღის წესრიგი ერთ-ერთ ამოცანად პრაქტიკული ღონისძიებების გატარების გზით ხელშეასახები და რეალური მიზნების მიღწევას ისახავს⁴⁸. კომუნიკაციის სტრატეგიის ძირითადი გზავნილი საქართველოს მოქალაქეების კეთილდღეობის გაუმჯობესებაა, რომელიც კომპლექსურ რეფორმებთან არის დაკავშირებული.

„მიუხედავად იმისა, რომ ევროინტეგრაცია მნიშვნელოვანი და კომპლექსური რეფორმების განხორციელებას უკავშირდება, იგი უნიკალური შესაძლებლობაა საქართველოს თითოეული მოქალაქისათვის საკუთარი და თავისი ოჯახის ცხოვრება გაიუმჯობესოს“, – აღნიშნულია სტრატეგიაში.

სტრატეგიაში განსაზღვრულია ძირითადი ზოგადი გზავნილები, სადაც ხაზგასმულია სარგებლისა და ვალდებულებების ურთიერთ-დამოკიდებულება:

„აუცილებელია, ძირითადი გზავნილისას ხაზი გაესვას ფაქტს, რომ ევროინტეგრაციის პროცესს სარგებელთან ერთად თან ახლავს ვალდებულებები“.

წინამდებარე თავში შეფასებულია, თუ რამდენად სრულფასოვნად არის ასახული კომუნიკაციის სტრატეგიაში ასოცირების შეთანხმებითა და შესაბამისი ეროვნული სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული აქტივობები და შესაბამისად, რამდენად ხდება იმ სიკეთეების შესახებ საზოგადოებასთან კომუნიკაცია, რომელთაც ცალკეული მიმართულებით ხელისუფლება ახორციელებს. აღნიშნული თავი დაყოფილია თემატური მიმართულებების მიხედვით და ძირითადად ფარავს განათლების, ახალგაზრდობის და სპორტის, კულტურის, გარემოს დაცვის, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, ვაჭრობისა და ვაჭრობასთან დაკავშირებულ, მათ შორის სოფლის მეურნეობის საკითხებს. წინამდებარე თავი მოიცავს ასევე შეფასებას ცალკეული აქტივობებისა და კომუნიკაციის სხვადასხვა ფორმების შესახებ.

⁴⁸ საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების დღის წესრიგი. 1. პრინციპები, ინსტრუმენტები და რესურსები ასოცირების დღის წესრიგის იმპლემენტაციისთვის. http://eeas.europa.eu/delegations/georgia/documents/eap_aa/associationagenda_2014_ka.pdf

2.4.1. განათლება

შემაჯამებელი პარაგრაფი. განათლების სფეროში ასოცირების დღის წესრიგის 4 მთავარი მიმართულებიდან 2014-2015 წლების სამოქმედო გეგმაში ყველაზე მეტი აქტივობა ორს შეეხება. 2014 წელს სამოქმედო გეგმაში შეტანილი 25 აქტივობიდან ანგარიშში ინფორმაცია მხოლოდ 4-ზე გვხვდება. ანგარიშში ასევე სრულფასოვნად არ არის ასახული ის აქტივობები, რომელთაც შესაბამისი სამინისტროები ახორციელებენ. განხორციელებულ აქტივობებს შორის მნიშვნელოვანია მასწავლებელთა, როგორც გამავრცელებელთა, ცნობიერების ამაღლების პროგრამა. ევროკავშირის ისეთი მნიშვნელოვანი პროგრამები, როგორცაა ერასმუს + და უცხო ენების შესწავლის შესაძლებლობა, კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმების გრძელვადიანი კამპანიის ნაწილი არ არის.

პრიორიტეტული მიმართულებები. ასოცირების დღის წესრიგი, რომელიც განათლების, ტრენინგისა და ახალგაზრდობის მიმართულებას ფარავს, 2014-2016 წლებისთვის თანამშრომლობას შემდეგი პრიორიტეტული მიმართულებით ითვალისწინებს: 1) უმაღლესი განათლების ევროპულ სივრცეში საქართველოს შემდგომი ინტეგრაცია (ბოლონიის პროცესი), უნივერსიტეტების დამოუკიდებლობისა და ავტონომიის ხელშეწყობა; 2) აკადემიური თანამშრომლობა, სტუდენტთა და აკადემიური პერსონალის მობილობა (ERASMUS +, მარი სკლოდოვსკა-კიურის პროგრამები); 3) პროფესიული განათლებისა და ტრენინგის სისტემის მოდერნიზაცია და ევროპულთან დაახლოება; 4) ახალგაზრდობის პოლიტიკისადმი სტრატეგიული მიდგომის წახალისება, ახალგაზრდა დასაქმებულთათვის არაფორმალური განათლების სფეროში გაცვლებისა და თანამშრომლობის გაძლიერება, როგორც კულტურათაშორისი დიალოგისა და სამოქალაქო საზოგადოების მხარდაჭერის საშუალება, მათ შორის ახალგაზრდობის სფეროში ევროკავშირის პროგრამების მეშვეობით. განათლების ფორმატში თანამშრომლობა მოიცავს მთელი ცხოვრების მანძილზე სწავლის ხელშეწყობას, განათლებისა და ტრენინგის სიტემების მოდერნიზებას, აკადემიურ სფეროში გაცვლების და ასევე უცხო ენების სწავლების ხელშეწყობას.

აქტივობები. გამოიკვეთა 2 მიმართულება, რომელზეც კომუნიკაციის 2014-2015 წლის სამოქმედო გეგმაში ყველაზე მეტი აქტივობაა გაწერილი. ესენია:

1. პროფესიული განათლების მიმართულებით ტრენინგების სფეროში თანამშრომლობა;
2. ევროპასთან ინტეგრაციის და აკადემიური დიალოგის შესახებ ცოდნისა და განათლების ამაღლებისა და ევროკავშირის შესაბამის პროგრამებში მონაწილეობა.

პროფესიული განათლების მიმართულებით აქტივობების პოპულარიზაცია სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფების⁴⁹ ცნობიერების ამაღლებას ემსახურებოდა, ხოლო აქტივობებში მითითებული იყო კომუნიკაციის სხვადასხვა ფორმები (სიუჟეტები, სატელევიზიო რეკლამა, რეპორტაჟები, ბროშურების გავრცელება, ბრიფინგები, კონფერენციები, ფესტივალი, სასწავლო ექსკურსიები, სოციალური მედია). მეორე მიმართულებით გათვალისწინებული იყო აქტივობები ესსეების, ბლოგების, ნახატების კონკურსების და ლექცია-სემინარების სახით, ასევე შეხვედრები მასწავლებლებთან, საჯარო სკოლებში ევროკავშირის კუთხეების მოწყობა, ექსკურსიები და სასწავლო ტურები, ზამთრისა და ზაფხულის თემატური სკოლების მოწყობა.

ევროინტეგრაციის თემებზე მასწავლებელთა, როგორც გამავრცელებელთა, ინფორმირების კუთხით მნიშვნელოვანია მასწავლებლების პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრისა და ნატოსა და ევროკავშირის საინფორმაციო ცენტრის პროექტი „მასწავლებელი მეგზური ევროპისკენ“, რომელიც ფრიდრიხ ებერტის ფონდის და ევროკავშირის მხარდაჭერით ხორციელდებოდა. სხვადასხვა თემატურ საკითხებზე – რელიგია ევროკავშირის ქვეყნებში, განათლება, ეკოლოგიური პრობლემების გადაწყვეტა, ადამიანის უფლებები – სემინარების მეშვეობით ინფორმირების გარდა, აღნიშნული ფორმატი ითვალისწინებს სახალხო დიპლომატიის კომპონენტსაც – გაცნობით ტურს ლატვიაში გამოცდილების გაზიარების კუთხით. ინფორმაცია აღნიშნული პროგრამის შესახებ კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმის განხორციელების 2014 წლის ანგარიშში ფრაგმენტულად, ერთჯერადი ღონისძიების სახით არის მოცემული (მითითებულია სემინარის გამართვა) და არ არის მონაცემები საკონკურსო ეტაპისა და სასწავლო ტურის შესახებ. ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის 2015 წლის ანგარიშის⁵⁰ მიხედვით კი, რომელიც სამიზნე ჯგუფების მიხედვით განხორციელებულ აქტივობებს მოიცავს, ირკვევა, რომ პროგრამაში ყოველწლიურად საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებიდან 100-მდე მასწავლებელი მონაწილეობს, პროექტის განხორციელების საკონკურსო ეტაპის გადალახვის შემდეგ კი სასწავლო ტურისთვის 10 პედაგოგის გამოვლენა ხდება.

მიუხედავად იმისა, რომ ზოგიერთი პროგრამა ცალკეული უწყებების მიერ ხორციელდება, კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმასა და 2014 წლის ანგარიშში აღნიშნული მიმართულებით ან ერთჯერად აქტივობებს ვხვდებით და არა გრძელვადიანი, კომპლექსური ღონისძიებების შედეგების შესახებ მონაცემებს ან ასეთი აქტივობების შესაბამისი საკომუნიკაციო კომპონენტი აღნიშნულ დოკუმენტებში საერთოდ არ არის ასახული. 2014 და 2015 წელს დაგეგმილი აქტივობების უმეტესი ნაწილი ემსახურებოდა ცნობიერების ამაღლებას ევროკავშირის შესახებ. მაგალითად, კონკურსები, ლექცია-სემინარები ევროინტეგრაციის თემაზე, ბეჭდური მედიის, რადიოს, ბროშურების, ტელევიზიის მეშვეობით ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოების ინფორმირება, შეხვედრები ეთნიკურ უმცირესობებთან. აქტივობების ეს ნაწილი ასოცირების შესახებ შეთანხმების ვალდებულების „ევროპასთან ინტეგრაციის და აკადემიური დიალო-

⁴⁹ მოზარდები, მრდასრული მოსახლეობა, პროფესიული სტუდენტები, პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი დაწესებულებები.

⁵⁰ <http://natoinfo.ge/uploads/other/1/1760.pdf> გვ.12.

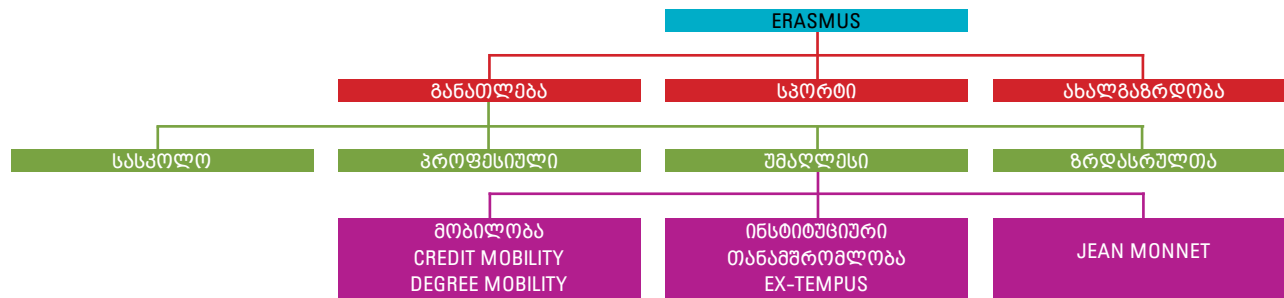
გის შესახებ ცოდნისა და განათლების ამაღლება და ევროკავშირის შესაბამის პროგრამებში მონაწილეობა (359h) ნაწილად ჩავთვალეთ. თუმცა აქტივობები ვალდებულების პირველ ნაწილს უფრო პასუხობს. რაც შეეხება აკადემიურ დიალოგს, ამ მიმართულებით კომუნიკაციის დაგეგმვა/განხორციელება სამოქმედო გეგმებისა და ანგარიშის მიხედვით საკმაოდ ლიმიტირებულია.

მხოლოდ 2014 წლის კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში აისახა ისეთი აქტივობები, რომლებიც აკადემიური თანამშრომლობის გაძლიერებას, ევროკავშირის პროგრამებში მონაწილეობის და სტუდენტებისა და მასწავლებლების მობილურობის გაზრდას უკავშირდება. ამ მიმართულებით 2014 წლის კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში 2 აქტივობა იყო გათვალისწინებული: დოქტურანტურის საგანმანათლებლო პროგრამების საგრანტო კონკურსი და საქართველოსთვის ევროკავშირის მობილობისა და განათლების პროგრამებში ოკუპირებული ტერიტორიების მაცხოვრებლებისა და ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენლების ჩართვა.

Erasmus+. ისეთი მნიშვნელოვანი პროგრამის შესახებ, როგორც ERASMUS + -ის საგანმანათლებლო კომპონენტი, 2014-2015 წლების კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმებში გრძელვადიანი საინფორმაციო კამპანია ან სხვა ღონისძიება დაგეგმილი არ არის.

Erasmus+ არის ევროკავშირის შვიდწლიანი საგრანტო პროგრამა, რომლის ბიუჯეტი € 14.7 მილიარდი ევროა. ახალგაზრდობის და სპორტის კომპონენტთან ერთად უაღრესად მნიშვნელოვანია განათლების მიმართულება, რომელიც მეცნიერების სფეროში თანამშრომლობის; უმაღლესი განათლების სფეროში საერთაშორისო დონეზე განათლების მიღების, ინსტიტუციონალური განვითარების, კვლევების მიმართულებით თანამშრომლობის უნიკალურ შესაძლებლობებს იძლევა.

დიაგრამა 5. ERASMUS + -ის უმაღლესი განათლების პროგრამები

განათლების სამინისტროს წარმომადგენელმა ინტერვიუს დროს აღნიშნა, რომ ერასმუს + სთან დაკავშირებით, სამინისტროს ჩართულობა საგრანტო ხელშეკრულების ხელმოწერის ან კონკურსის გამოცხადების დროს თანხმობის მიცემით გამოიხატება. ამ მხრივ უწყება თანამშრომლობს უმაღლესი განათლების დაწესებულებებთან. გარდა ამისა, სამინისტროს თანხმობით დაფუძნებულია არა-

სამთავრობო ორგანიზაცია (ერასმუს + ის ეროვნული საკოორდინაციო ოფისი), რომელიც კოორდინაციას უწევს პროექტის განხორციელებას.

2015 წლის სექტემბერში მედიის განვითარების ფონდის მიერ ჩატარებულ კვლევაში „ახალგაზრდების დამოკიდებულება ევროინტეგრაციის პროცესისადმი“⁵¹ გამოკითხულთა 20,3%-მა იმ თემების ჩამონათვალში, რომელთაც ევროინტეგრაციის თემებზე ინფორმაციის მიღება სურთ, მეორე საკითხად გაცვლითი პროგრამებისა და ევროგანათლების შესახებ ინფორმაციის მიღება დაასახელა.

უცხო ენების სწავლების ხელშეწყობა. როგორც ასოცირების შეთანხმების დღის წესრიგის, ასოცირების შეთანხმების ეროვნული სამოქმედო გეგმისა და კომუნიკაციის სტრატეგიის 2014-2015 წლების სამოქმედო გეგმების შედარებამ აჩვენა, იკვეთება კიდევ რამდენიმე მნიშვნელოვანი მიმართულება, რომელიც კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში ასახული არ არის. მათ შორისაა, უცხო ენების სწავლების მიმართულება.

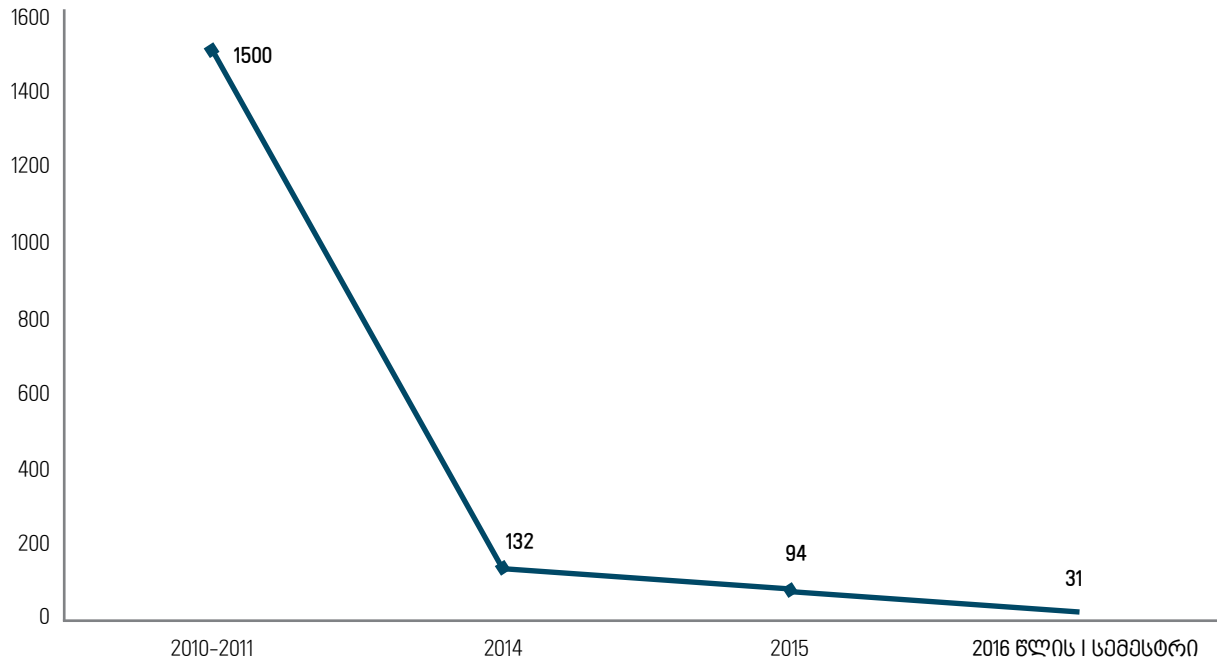
უცხო ენების სწავლების ხელშეწყობა. საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების თანახმად, განათლებისა და ტრენინგების სფეროში თანამშრომლობა, inter alia, მიმართული იქნება უცხო ენების სწავლების ხელშეწყობის მიმართულებით.

ასოცირების შეთანხმების 2014 წლის ეროვნულ სამოქმედო გეგმაში ამ მიმართულებით დაგეგმილი აქტივობა არ გვხვდება, 2015 წლის ეროვნულ გეგმაში კი დაიგეგმა რეგიონების საჯარო სკოლების უცხო ენების პედაგოგების სტაჟირება სხვადასხვა ქვეყნებში, ინგლისური ენის სპეციალისტის (English Language Fellow) პროგრამის განხორციელება, პროგრამის „ასწავლე და ისწავლე საქართველოსთან ერთად“ უცხოელი მოხალისე მასწავლებლების ჩამოყვანა. უცხო ენების შესწავლის შესაძლებლობის შესახებ სამიზნე ჯგუფების ინფორმირება არც 2014, არც 2015 წლის ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციის და ინფორმაციის სამთავრობო გეგმების ნაწილი არ ყოფილა.

სსიპ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრიდან გამოთხოვნილი ინფორმაციის მიხედვით, 2016 წლის პირველი სემესტრისთვის სასწავლო პროგრამაში „ასწავლე და ისწავლე საქართველოსთან ერთად“ 31 უცხოენოვანი მოხალისე მასწავლებელი მონაწილეობს. როგორც დიაგრამა 6 აჩვენებს, 2010 წლიდან მოყოლებული დღემდე პროგრამაში ჩართულ მასწავლებელთა მკვეთრი კლების ტენდენცია შეინიშნება მაშინ, როცა ასოცირების დღის წესრიგი ამ მხრივ მეტი აქტივობის განხორციელების შესაძლებლობას იძლევა.

⁵¹ <http://mdfgeorgia.ge/uploads//1/Research-Publication.pdf> გვ. 54

დიაგრამა ნ. ასწავლე და ისწავლე საქართველოსთან ერთად პროგრამაში ჩართული მოხალისე მასწავლებელთა სტატისტიკა, 2010-2016

2011-2011 სასწავლო წელი	2014 წელი	2015 წელი	2016 წელი I სემესტრი
1500 მოხალისე	132 მოხალისე	94 მოხალისე	31 მოხალისე

ახალგაზრდებს შორის საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის შედეგების მიხედვით⁵², რომელიც 2015 წლის სექტემბერში მედიის განვითარების ფონდმა ჩაატარა, გამოკითხულთა თვითშეფასებით, ინგლისური ენა, ძალიან კარგად იცის 11, 2%-მა, კარგად 20, 4%-მა, საშუალოდ 22%-მა, ცუდად 28,4%-მა, საერთოდ არ იცის 18%-მა.

პროფესიული განათლება. პროფესიული განათლების მიმართულებით ევროკავშირის საბიუჯეტო დახმარების 27 მილიონიანი პროექტის შესახებ ინფორმაციული კომპონენტი სამოქმედო გეგმაში სატელევიზიო სიუჟეტების მომზადებას, ონლაინ პლატფორ-

⁵¹ <http://bit.ly/1qfzzl6> გვ. 12

მების, ბრიფინგებისა და კონფერენციების მეშვეობით საზოგადოების ინფორმირებას ითვალისწინებს, თუმცა სხვადასხვა მედია პლატფორმების მეშვეობით გაწეული საინფორმაციო კამპანიის შესახებ მონაცემებს, ისევე როგორც კამპანიის მთავარ გზავნილებს 2014 წლის ანგარიში არ მოიცავს.

განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სოციალური პარტნიორობის ხელშეწყობის სამმართველოს უფროსი ნიკოლოზ მესხიშვილი ასევე საუბრობს მიგრაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (IOM)-ის მხარდაჭერილ პროექტზე, რომელიც პროფესიულ განათლებაში წარმატებული ქართველი ემიგრანტების ჩართვას უწყობს ხელს. ხდება კონკრეტული დარგის წარმატებული ქართველი ექსპერტების ევროპიდან ჩამოყვანა და სხვადასხვა ტიპის აქტივობებში მათი ჩართვა. აღნიშნული პროგრამა პროფესიული უნარების განვითარებასთან ერთად დასაქმების ხელშეწყობას ისახავს მიზნად. ამ მხრივ ასევე მნიშვნელოვანია დიასპორების საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის მიერ ორგანიზებული ღონისძიება „დიასპორული ეკონომიკური ფორუმი“, რომელზეც ნიდრელანდებში, ჩეხეთში და ევროპის სხვა ქვეყნებში მოღვაწე ბიზნესმენები გამოცდილების გასაზიარებლად იყვნენ მოწვეულები.

ამერიკის ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) დაკვეთით 2016 წლის თებერვალ-მარტში ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის⁵³ თანახმად, გამოკითხულთა 57% ყველაზე მნიშვნელოვან ეროვნულ საკითხად სამუშაო ადგილებს ასახელებს.

განათლების და მეცნიერების სამინისტროს ონლაინ პლატფორმები. განათლების სამინისტროს ვებ-გვერდზე⁵⁴ თვალსაჩინოდაა წარმოდგენილი ბანერები, რომლებსაც ჰორიზონტი 2020⁵⁵-ის და პროფესიული განათლების⁵⁶ საიტებზე გადავყავართ, თუმცა არ გვხვდება ერასმუს +-ის⁵⁷ საქართველოს ეროვნული ოფისის ვებ-გვერდზე გადასასვლელი ბანერი.

რეკომენდაციები:

- **ერასმუს +:** მნიშვნელოვანია დაიგეგმოს აქტიური საინფორმაციო კამპანია ერასმუს +-ის და სხვა ევროპული საგანმანათლებლო პროგრამების შესახებ, რომელთა პოპულარიზაცია სასურველია, თავად პროგრამის ბენეფიციართა მონაწილეობით მოხდეს,

⁵³ https://www.ndi.org/files/NDI%20Georgia_March%202016%20poll_Public%20Issues_GEO_vf.pdf

⁵⁴ ბოლო წვდომა 29 მარტი, 2016. www.mes.gov.ge

⁵⁵ <http://horizon2020.ge>

⁵⁶ <http://vet.ge>

⁵⁷ <http://erasmusplus.org.ge/ge/home>

რათა წარმატებული მაგალითებისა და პირადი გამოცდილების გაზიარების გზით თვალსაჩინო გახდეს ის კონკრეტული სიკეთეები, რაც ინტეგრაციის პროცესს მოაქვს.

- **უცხო ენების სწავლების ხელშეწყობა:** რუსეთის მიერ წარმოებული ჰიბრიდული ომის ფონზე, ინგლისური ენის, როგორც კომუნიკაციის და ინფორმაციის მიღების საშუალების ცოდნა განსაკუთრებულ დატვირთვას იღებს. ამასთანავე ხარისხიანი ევროპული განათლების მისაღებად და ერასმუს+-ის პროგრამით სარგებლობისთვის უცხო ენების ცოდნა აუცილებელი წინაპირობაა. მნიშვნელოვანია, ერთის მხრივ, განათლების სამინისტრომ სრულფასოვნად აამოქმედოს აღნიშნული პროგრამა და მეორე მხრივ, ამ შესაძლებლობის შესახებ საზოგადოების სათანადო ინფორმირება მოხდეს.
- **განათლების გზით დასაქმების ხელშეწყობა:** კომუნიკაციის მნიშვნელოვანი კომპონენტი უნდა იყოს პროფესიული განათლების სფეროში ევროკავშირის პროგრამებით გაწეული დახმარება, რაც დასაქმებისთვის მყარ გარანტიებს ქმნის, ისევე როგორც პროგრამა, რომელიც მთელი ცხოვრების სწავლების ხელშეწყობას ითვალისწინებს. უცხოეთში მცხოვრები ქართველების ჩართულობა ამ პროცესში წარმატებული მაგალითების საილუსტრაციოდ შეიძლება არა ერთჯერადი, არამედ ფართომასშტაბიანი კამპანიის ნაწილი გახდეს.

2.4.2 სპორტული და ახალგაზრდული პროგრამები

შემავამებელი პარაგრაფი. ახალგაზრდობისა და სპორტის 4 პრიორიტეტული მიმართულებიდან ყველაზე მეტი აქტივობა დასაქმებისა და არაფორმალური განათლების მიმართულებით, ასევე ახალგაზრდულ ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობის კუთხით დაიგეგმა. თუმცა, დაგეგმილი 24 ღონისძიებიდან ანგარიში ინფორმაციას მხოლოდ 4-ის შესახებ მოიცავს და მათგან უმეტესობა ერთჯერადი ღონისძიებების ხასიათს ატარებს. ყველაზე ინტენსიური შეხვედრები ინტეგრაციის პროცესის შესახებ ახალგაზრდების ინფორმირების კუთხით ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრმა განახორციელა. ანგარიში არ მოიცავს ინფორმაციას Erasmus +-ის სპორტული პროგრამის შესაძლებლობების პოპულარიზაციის, ასევე კამპანია “არა სიძულვილის ენას” ონლაინ სივრცეში შესახებ, ასევე იმ თემატური პროგრამების თაობაზე, რომელთა შესახებ მონაცემები ვებ-გვერდზეა ხელმისაწვდომი.

პროგრამული პრიორიტეტები. სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში ასოცირების ხელშეკრულება თანამშრომლობას 4 ძირითადი მიმართულებით ითვალისწინებს:

1. თანამშრომლობასა და გაცვლებს ახალგაზრდობის პოლიტიკის, ასევე ახალგაზრდებისა და ახალგაზრდა დასაქმებულთა არაფორმალური განათლების სფეროში (360a).
2. ახალგაზრდებისა და ახალგაზრდა დასაქმებულების მობილურობის გაზრდას, რაც წარმოადგენს კულტურათაშორისი დიალო-

გის, ფორმალური საგანმანათლებლო სისტემის გარეთ ცოდნის, გამოცდილებისა და კომპეტენციის მიღების ხელშეწყობის მექანიზმს, მათ შორის მოხალისეობის გზით (360b).

3. ახალგაზრდულ ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობას (360 c); ევროკავშირისა და საქართველოში სამოქალაქო საზოგადოების ყველა სექტორს შორის კონტაქტების გაფართოება და ინფორმაციისა და გამოცდილების გაცვლა (369.a).
4. სპორტისა და ფიზიკური აქტივობის სფეროში ინფორმაციისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლის გზით თანამშრომლობას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის და სპორტის სოციალური და საგანმანათლებლო ფასეულობების განვითარების, სპორტის მობილურობის, ისეთი გლობალური საფრთხეების წინააღმდეგ ბრძოლის მიზნით, როგორებიცაა დოპინგის გამოყენება, რასიზმი და ძალადობა (368).

აქტივობები. 2014 წელს, სპორტისა და ახალგაზრდობის მიმართულებით კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში 24 აქტივობა იყო დაგეგმილი, ხოლო 2014 წლის ანგარიშში ინფორმაცია მხოლოდ 4 დაგეგმილი ღონისძიების (კონფერენცია, სტუდენტური დღეები, მრგვალი მაგიდა და სემინარი), ასევე სტუდენტებთან ევროინტეგრაციის თემაზე საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებსა და თბილისში ნატოსა და ევროკავშირის საინფორმაციო ცენტრის მიერ ორგანიზებული 40-მდე (1500 ბენეფიციარი) შეხვედრის შესახებ არის მოცემული.

სხვა მიმართულებების მსგავსად აქაც ანგარიშში მოიცავს ცალკეული ღონისძიებების აღწერას და არა იმ პროგრამების პოპულარიზაციის შედეგებს, რომლებიც ასოცირების დღის წესრიგით ხორციელდება. მაგალითად, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს ვებ-გვერდის⁵⁸ თანახმად, სამინისტრო ასოცირებულ მოხალისეობის, ეთნიკური უმცირესობათა ინტეგრაციის, სამოქალაქო და არაფორმალური განათლების, პროფესიული ორიენტაციის და სხვა პროგრამებს, რომელთა შესახებ, ისევე როგორც სხვადასხვა საერთაშორისო ფორმატებში ახალგაზრდების თანამშრომლობის შესახებ ინფორმაციას ანგარიშში ვერ ვხვდებით.

„არა სიძულვილის ენას“: 2014 წლის კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში შეტანილია, თუმცა ანგარიშში არ ვხვდებით ინფორმაციას ევროსაბჭოს ეგიდით წევრ ქვეყნებში ინიცირებულ კამპანიასთან „არა სიძულვილის ენას“ ონლაინ სივრცეში დაკავშირებით, რომლის მაკოორდინირებელი საქართველოში სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროა. მონაცემები აღნიშნული კამპანიის შესახებ ცალკე ბანერის სახით არც სამინისტროს ვებ-გვერდზეა ხელმისაწვდომი და მხოლოდ 2013 წლით დათარიღებული ინფორმაცია⁵⁹ განთავსებული სიახლეების განყოფილებაში. მოძრაობას სიძულვილის ენის წინააღმდეგ საკუთარი ფეისბუქ გვერდი⁶⁰ აქვს, რომე-

⁵⁸ http://msy.gov.ge/index.php?lang_id=GEO&sec_id=1356

⁵⁹ http://msy.gov.ge/index.php?lang_id=GEO&sec_id=321&info_id=9485

⁶⁰ ბოლო წვდომა 20 აპრილი, 2016. https://www.facebook.com/nohate.georgia?tab=photos_albums

ლიც სამინისტროს პორტალზე ინტეგრირებული არ არის. თავის მხრივ აღნიშნულ გვერდს მცირერიცხოვანი – 1757 მომხმარებელი ჰყავს, ხოლო ინფორმაციის ბოლო განახლება 8 თვიანი ინტერვალის შემდეგ მოხდა (2015 წლის 11 აგვისტო – 2016 წლის 18 აპრილი). ყოველივე ტოვებს შთაბეჭდილებას, რომ სამინისტრო ეროვნულ დონეზე ფორმალურად უწყვეს კოორდინაციას აღნიშნულ პროექტს და ის მის პრიორიტეტებში არ შედის.

სპორტი. კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი პროგრამა, რომელიც ევროკავშირის ფორმატშია გათვალისწინებული Erasmus + -ის სპორტული კომპონენტია. სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს ვებ-გვერდზე ვხვდებით ინფორმაციებს აღნიშნულ პროგრამასთან დაკავშირებული ცალკეული ღონისძიებების შესახებ (პროგრამის პრეზენტაცია, კონფერენცია, საინფორმაციო დღე), თუმცა არ არის წარმოდგენილი მონაცემები იმ შესაძლებლობის შესახებ, რომელსაც Erasmus + -ის სპორტული პროგრამა⁶¹ იძლევა.

სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს ონლაინ პლატფორმები. სამინისტროს ვებ გვერდზე⁶² განთავსებულია ინფორმაცია ახალგაზრდული პროგრამების შესახებ, რომელთა შორის მოხალისეობის, ეთნიკურ უმცირესობა ინტეგრაციის, არაფორმალური განათლების ყოველწლიური პროგრამებია. ახალგაზრდული პოლიტიკის განვითარების პროგრამის ფარგლებში შექმნილი ვებ-გვერდი Myprofession.ge⁶³, რომელიც ახალგაზრდებს პროფესიული ორიენტაციის არჩევაში ეხმარება.

რეკომენდაციები:

- სამინისტრომ მეტი ინფორმაცია მიაწოდოს დაინტერესებულ პირებს ევროკავშირის პროგრამების შესახებ და პოპულარიზაცია გაუკეთოს წარმატებული თანამშრომლობის იმ მაგალითებს, რომლებიც სტიმულს მისცემს მეტ ახალგაზრდას, ისარგებლოს სხვადასხვა პროგრამით გათვალისწინებული შესაძლებლობებით.
- მნიშვნელოვანია, სამინისტრომ მეტად ეფექტიანად გამოიყენოს ონლაინ პლატფორმები, განსაკუთრებით სოციალური მედია, ახალგაზრდებთან ევროინტეგრაციის პროგრამების პოპულარიზაციისთვის.
- ონლაინ სივრცეში სიძულვილის ენასთან ბრძოლა და ამ პროცესში ახალგაზრდების ჩართვა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულებაა, რომლის ქმედითი განხორციელების აუცილებლობას არაერთი კვლევა⁶⁴ ცხადყოფს. აღსანიშნავია ისიც, რომ სიძულვილის ენა ხშირად ანტიდასავლურ კონტექსტში გამოიყენება. სიძულვილის წინააღმდეგ კამპანიის ეფექტიანი განხორციელება ადამიანის უფლებების დაცვის კუთხით პრიორიტეტული აქტივობაა.

⁶¹ http://ec.europa.eu/sport/opportunities/sport_funding/index_en.htm

⁶² http://msy.gov.ge/index.php?lang_id=GEO&sec_id=1

⁶³ <http://myprofession.gov.ge/content/პროექტის-შესახებ>

⁶⁴ სიძულვილის ენა და ქსენოფობია, მედიის განვითარების ფონდი 2015. <http://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/19>

2.4.3. კულტურა

შემაჯამებელი პარაგრაფი. კულტურის სფეროში 3 პრიორიტეტული მიმართულებიდან ყველაზე მეტი აქტივობა კულტურის პოლიტიკის შემუშავების მხრივ არის დაგეგმილი. მიუხედავად იმისა, რომ პოლიტიკის შემუშავების პროცესი ინკლუზიურად მიმდინარეობს, ანგარიშში ინფორმაცია ამ აქტივობის შესახებ მოცემული არ არის. სამინისტროს ვებ-პლატფორმები ერთ-ერთი გამორჩეული საზოგადოებასთან ინტერაქციისა და ანგარიშვალდებულების მხრივ. ამასთანავე ანგარიშში ასახულია ისეთი აქტივობები, რომლებიც ინსტიტუციონალურ გაძლიერებას და ცალკეული მიმართულებებით თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას ისახავს მიზნად და არა საზოგადოებასთან კომუნიკაციას. არ არის გათვალისწინებული ისეთი აქტივობები, რომლებიც დასავლეთის მხრიდან საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის კუთხით გაწეული დახმარებების პოპულარიზაციას შეეხება.

პროგრამული პრიორიტეტები. კულტურის სფეროში ასოცირების დღის წესრიგი შემდეგ პრიორიტეტებს მოიცავს: 1) კულტურული თვითგამოხატვის მრავალფეროვნების დაცვისა და ხელშეწყობის შესახებ იუნესკოს 2005 წლის კონვენციის იმპლემენტაცია; 2) თანამშრომლობა ინკლუზიური კულტურის პოლიტიკის განვითარებისა და კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის შენარჩუნებისა და ვალორიზაციის საკითხებზე სოციო-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის მიზნით; 3) კულტურული თანამშრომლობის პროგრამებში, მათ შორის კრეატიულ ევროპაში (Creative Europe) მონაწილეობის მხარდაჭერა.

აქტივობები. საქართველოს მთავრობის კომუნიკაციის 2014 წლის სამოქმედო გეგმაში გათვალისწინებული აქტივობების მეტი წილი კულტურის პოლიტიკის შესახებ დიალოგის ფარგლებში დაიგეგმა. 2014 წელს კულტურის მიმართულებით დაგეგმილი 7 აქტივობიდან ანგარიშში ინფორმაცია 5 აქტივობაზე გვხვდება, ხოლო 2 აქტივობის შესახებ ინფორმაცია არაა მოცემული:

1. პირველი აქტივობა – აღმოსავლეთ პარტნიორობის კულტურის პროგრამის ფარგლებში საქართველოს კულტურის პოლიტიკაზე მუშაობის პროცესში ევროკავშირის ექსპერტის ჩართვა პოლიტიკის შემუშავების პროცესის ნაწილია, რომელიც კომუნიკაციურ აქტივობას ნაკლებად შეესაბამება და სამოქმედო გეგმის დაგეგმვის მხრივ არსებულ პრობლემებს აჩვენებს;
2. მეორე აქტივობა, რომლის შესახებაც ანგარიშში ინფორმაცია მოცემული არ არის, თავად პოლიტიკის შემუშავების პროცესის შესახებ ფართო საზოგადოების ინფორმირებას შეეხება. მიუხედავად იმისა, რომ ამ მიმართულებით კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ბევრი აქტივობა აქვს განხორციელებული, ანგარიშში ეს საქმიანობა ასახული არ არის, რაც ასევე კოორდინირების და ანგარიშგების პრობლემაზე მიუთითებს.

კულტურის პოლიტიკის შემუშავება. კულტურის პოლიტიკის შემუშავებაში საზოგადოების ჩართულობის უზრუნველყოფის მიზნით, სამინისტროს სპეციალური ვებ-გვერდი აქვს შექმნილი, რომლის სლოგანია „ერთად შევექმნათ კულტურის პოლიტიკა“⁶⁵. საიტი დეტალურ ინფორმაციას მოიცავს, როგორც დოკუმენტების, ასევე საზოგადოებასთან გამართული შეხვედრების და მასში მონაწილე პირების შესახებ და შეიძლება ითქვას, რომ ანგარიშგების თვალსაზრისით სხვა უწყებებისგან გამორჩეულია. ვებ-გვერდზე გამოყენებულია ინფოგრაფიკის ფორმა კულტურული მემკვიდრეობის, შემოქმედებითი ინდუსტრიის და ხელოვნების სფეროში არსებული პრობლემების საილუსტრაციოდ.

შემოქმედებითი ევროპა. 2015 წლის სამოქმედო გეგმაში ასევე აისახა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პროექტი, როგორცაა ევროკავშირის პროგრამა „შემოქმედებითი ევროპა“, რომელსაც საქართველო 2015 წლის თებერვალში მიუერთდა.

„შემოქმედებითი ევროპა“ აღმოსავლეთ პარტნიორობის კულტურის 6 წლიანი პროგრამაა, რომელიც ევროპული კულტურის, აუდიოვიზუალური, საშემსრულებლო თუ სახვითი ხელოვნების, საგამომცემლო, კინო, ტელე, მუსიკის, ინტერდისციპლინარული ხელოვნების, კულტურული მემკვიდრეობისა და ვიდეოთამაშების ინდუსტრიის მხარდასაჭერად შეიქმნა. პროგრამა 2020 წლამდე კულტურის სფეროს აქტორებს მილიარდ ნახევრიან ბიუჯეტზე წვდომის შესაძლებლობას აძლევს საგრანტო კონკურსების სახით.

კულტურის სამინისტროს ვებ-გვერდზე თვალსაჩინო ადგილზეა გამოტანილი ბანერი⁶⁶, რომელიც კითხვა-პასუხის მარტივი ფორმით ამომწურავ ინფორმაციას იძლევა პროგრამით სარგებლობის წესების და შესაძლებლობების შესახებ. ამასთანავე მოცემულია პროგრამის განმხორციელებელი პასუხისმგებელი პირების საკონტაქტო ინფორმაცია დაინტერესებულ პირებთან კომუნიკაციისთვის.

სხვადასხვა. ამასთანავე უნდა აღინიშნოს, რომ 2014 წლის ანგარიში, ერთი მხრივ, არ შეიცავს სრულფასოვან ინფორმაციას კულტურის მიმართულებით სამინისტროს მიერ განხორციელებული იმ აქტივობების შესახებ, რომლებიც ფართო საზოგადოების ინფორმირებას, მათი პოლიტიკის შემუშავების პროცესში და სხვადასხვა ევროპულ პროექტებში ჩართვას ითვალისწინებს და მეორე მხრივ, ასახავს ისეთ აქტივობებს, რომლებიც კულტურის სფეროში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლებას ითვალისწინებს. მაგალითად, ტრენინგ-კურსი „რესტავრაციის და კონსერვაციის შეფასება და მონიტორინგი“ ან კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს თანამშრომელთა ტრენინგი, რაც 2014 წლის ანგარიშშია ასახული, კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმის ფორმატთან შეუსაბამოა და ასოცირების სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებულ აქტივობას – კულტურის სფეროს ინსტიტუციური გაძლიერებას (363b) – უფრო შეესაბამება.

⁶⁵ <http://culturepolicy.ge>

⁶⁶ <http://www.culture.gov.ge/Creative-Evropе.aspx>

სამოქმედო გეგმა ითვალისწინებს ღონისძიებებს, რომლებიც ქართული კულტურის დასავლეთში პოპულარიზაციას შეეხება, თუმცა ნაკლებად არის გათვალისწინებული ისეთი აქტივობები, რომლებიც დასავლური ინსტიტუტებისა და ქვეყნების მიერ ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების გადარჩენას, რესტავრაციას და განვითარებას გულისხმობს.

კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ონლაინ პლატფორმები. როგორც აქტივობების ნაწილში აღინიშნა, კულტურის სამინისტროს ვებ-გვერდი და კულტურის პოლიტიკის შემუშავების მიზნით შექმნილი სპეციალური გვერდი გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ვებ-გვერდთან ერთად (იხ. ქვემოთ) ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მათთან ინტერაქციის, ასევე ანგარიშგების მხრივ ყველა უწყებების პლატფორმებისგან გამოირჩეულია. სამინისტროს ფეისბუქ გვერდს 84 015 მომხმარებელი ჰყავს⁶⁷, რომელიც დაგეგმილი ღონისძიებებისა და სამინისტროს აქტივობების შესახებ ინფორმაციებს მოიცავს და ნაკლებ ინტერაქტიულია.

რეკომენდაცია:

- იმის გათვალისწინებით, რომ ერთ-ერთი გავრცელებული გზავნილი, რომელიც საზოგადოებაში ანტიდასავლური განწყობების გავიგებას უწყობს ხელს, სწორედ დასავლეთის ეროვნულ იდენტობასთან და ტრადიციებთან ბრძოლას უკავშირდება, მნიშვნელოვანია ჩატარდეს საინფორმაციო კამპანია, რომელიც საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებისა და განვითარების საქმეში დასავლეთის წვლილს წარმოაჩენს. აღნიშნული კამპანია მულტიკულტურალიზმის და საერთო კულტურული მემკვიდრეობის კონცეფციას უნდა ეფუძნებოდეს, რომელიც საქართველოს, როგორც დასავლური კულტურის განუყოფელ ნაწილს წარმოაჩენს.

2.4.4. გარემოს დაცვა

შეამაჯამებელი პარაგრაფი. ასოცირების დღის წესრიგის 7 პრიორიტეტული მიმართულებიდან კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში გათვალისწინებული ზოგიერთი აქტივობა სპეციფიური დარგობრივი შინაარსისა და უფრო ასოცირების შეთანხმების განხორციელების პროცესს წარმოადგენს, ვიდრე საზოგადოების ინფორმირების კომპონენტს. აქტივობები ძირითადად სხვადასხვა საერთაშორისო დღეების აღნიშვნას, ერთჯერად ღონისძიებებს და საკანონმდებლო ცვლილებების მიღებას უკავშირდება და არა ამ ცვლილებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირების გრძელვადიან ღონისძიებებს. გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათ-

⁶⁷ ბოლო წვდომა 20 აპრილი, 2016. <https://www.facebook.com/culturegovge/?fref=ts>

ლების ცენტრის ვებ-გვერდი ერთ-ერთი გამორჩეული ონლაინ რესურსია სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფებისთვის, თუმცა ანგარიშში მის შესახებ ინფორმაცია ასახული არ არის.

პროგრამული პრიორიტეტები. ასოცირების დღის წესრიგი გარემოს დაცვის და კლიმატური ცვლილებების მიმართულებით 1) გარემოს დაცვის პოლიტიკის დოკუმენტის – 2012-2016 წლების სამოქმედო გეგმის იმპლემენტაციას; 2-7) კანონმდებლობის დახვეწას და დანერგვას, მონაცემების შეგროვების თანამედროვე მეთოდების დანერგვას; 3) ბიომრავალფეროვნების სტრატეგიის და სამოქმედო გეგმის მიღებას; 4) საერთაშორისო კონვენციების სრულ იმპლემენტაციას; 5-6) კლიმატის ცვლილებებთან დაკავშირებულ აქტივობებს გულისხმობს.

აქტივობები. კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმით განხორციელებული აქტივობების ნაწილი ასოცირების ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს (მაგალითად, გარემოს დაცვის, ოზონის შრის დაცვის) და არა ამ ცვლილებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირებას, ასევე ცალკეული საერთაშორისო დღეების აღნიშვნას მოიცავს.

კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში გათვალისწინებული ზოგიერთი აქტივობა კი სპეციფიური დარგობრივი შინაარსისაა და უფრო ასოცირების შეთანხმების განხორციელების პროცესს უკავშირდება, ვიდრე საზოგადოების ინფორმირების კომპონენტს (მაგალითად, არსებული ნაგავსაყრელების შესაბამისობაში მოყვანის გეგმების მომზადების ტექნიკური მხარდაჭერა საერთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებით 2014 წლის კომუნიკაციის გეგმის ნაწილია).

საგზაო რუკა. ასოცირების შეთანხმების გარემოსდაცვითი ნაწილის განხორციელების მიზნით, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრომ შეიმუშავა საგზაო რუკა⁶⁸, სადაც დეტალურად არის გაწერილი 2015-2016 წლის აქტივობები.

ორჭუსის კონვენცია. გარემოს დაცვის პოლიტიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის მდგრადი განვითარებისა და ევროინტეგრაციის პოლიტიკის სამმართველოს უფროსი გიზო ჭელიძე, საკომუნიკაციო აქტივობებზე საუბრისას, გამოჰყოფს ევროკავშირის დირექტივას, რომელიც გარემოსდაცვით საკითხებზე საზოგადოების ინფორმირებას და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მათი ჩართულობის მექანიზმების დანერგვას გულისხმობს. ამ თვალსაზრისით აღსანიშნავია ორჭუსის კონვენცია, რომლის რატიფიცირება საქართველომ 2000 წელს მოახდინა, მისი ამოქმედება კი 2001 წლიდან დაიწყო. ასოცირების დღის წესრიგი ორჭუსის კონვენციის სრულ იმპლემენტაციას ითვალისწინებს.

⁶⁸ http://moe.gov.ge/files/news_img/2015/jvnisi/sagza0_ruka/AA-DCFTA_Roadmap_GEO.pdf

ორჭუსის კონვენცია: 1998 წელს მიღებული კონვენცია ეკოლოგიურ უფლებებზე დაფუძნებულ ახლებურ მიდგომას აყალიბებს და გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და მართლმსაჯულების ხელმისაწვდომობის მაღალ სტანდარტებს აწესებს. ლიცენზიების, სამშენებლო ნებართვების და სხვა ნებისმიერ საკითხზე, რომელმაც შესაძლოა გარემოზე გავლენა მოახდინოს, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის გარდა, კონვენცია უფლებას აძლევს მოქალაქეს, მიმართოს სასამართლოს, მათ შორის გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის და გარემოსთვის მიყენებული ზიანის შემთხვევაში. სასამართლო პრაქტიკის მხრივ საქართველოში გარკვეული პრეცედენტები უკვე შექმნილია. მაგალითად, 2002 წელს მთაწმინდა-კრწანისის სასამართლომ ლილოს მოსახლეობის საჩივარი სწორედ ორჭუსის კონვენციის საფუძველზე დააკმაყოფილა და თბილისის მერიას ნაგავსაყრელის გაუქმება, ხოლო საკრებულოს ნაგავსაყრელის საკონსერვაციო ხარჯების გათვალისწინება დაავალა.

კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმები ორჭუსის კონვენციით გარანტირებულ უფლებებთან დაკავშირებით საზოგადოების ინფორმირების აქტივობებს არ მოიცავს. მართალია, გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის საიტზე თავად კონვენცია ხელმისაწვდომი არის, მაგრამ მომხმარებელზე ორიენტირებულ მარტივი ფორმით მომზადებულ გზამკვლევს აღნიშნულ ელექტრონულ რესურსშიც არ ვხვდებით. თუმცა, ვებ-გვერდზე განთავსებულია სპეციალური ანკეტა-შეტყობინებები კანონდარღვევების შესახებ⁶⁹ – რომელიც მოქალაქეებისგან ინფორმაციის მიღების ელექტრონულ შესაძლებლობას ქმნის.

გარემოს დაცვის სამინისტროს ონლაინ პლატფორმები. საზოგადოების ინფორმირების მიზნით სამინისტრომ შექმნა სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი, რომლის ვებგვერდზე⁷⁰ მომხმარებელს შეუძლია მიიღოს მრავალფეროვანი ინფორმაცია გარემოს დაცვაზე, ამ კუთხით არსებულ გეგმებსა და პოლიტიკაზე. საიტი ინტერაქტიულია და სხვადასხვა პროგრამებში დაინტერესებული საზოგადოების ჩართულობას ითვალისწინებს. მაგალითად, ვებ-გვერდს აქვს მწვანე ასისტენტის აპლიკაცია⁷¹, რომელიც თემატურ დისკუსიებში, სემინარებსა და სხვა ღონისძიებებში საზოგადოების ჩართულობას გულისხმობს. ონლაინ აპლიკაციის ექსპერიმენტულად შევსების შედეგად, რომელშიც გამოხატული იყო ცენტრის მიერ ორგანიზებულ დისკუსიაში მონაწილეობის ინტერესი, მედიის განვითარების ფონდის მკვლევარი 8 აპრილს შეხვედრაზე „მწვანე ჩაი მინისტრთან ერთად“ მიიწვიეს. შეხვედრა 8-10 ივნისს ბათუმში დაგეგმილი მინისტერიალის „გარემო ევროპისთვის“ მიზნების საზოგადოებისთვის გაცნობას ისახავდა მიზნად. ცენტრს ასევე აქვს ფეისბუკ გვერდი⁷², რომელიც სხვადასხვა ასაკის ჯგუფებისთვის ჩატარებულ საგანმანათლებლო ღონისძიებებს ასახავს.

⁶⁹ <http://www.eiec.gov.ge/MenuCenter/ElectMess.aspx>

⁷⁰ <http://www.eiec.gov.ge/Home.aspx>

⁷¹ <http://www.eiec.gov.ge/MenuCenter/GreenAssistant.aspx>

⁷² 7629 მომხმარებელი, ბოლო წვდომა 15 აპრილი, 2016. <https://www.facebook.com/eiecgovge/?ref=hl>

ცენტრის გვერდზე ინტეგრირებულია საბავშვო ვებ-გვერდი⁷³ განათლების სხვადასხვა საფეხურის მოსწავლეებისთვის. საიტი მარტივი ფორმით (კომიქსები, თავსატეხები, ვიქტორინები და კროსვორდები) აწვდის ინფორმაციას სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფის მოსწავლეებს. აღნიშნული ვებ-რესურსის შესახებ ინფორმაცია 2014 წლის ანგარიშში მოცემული არ არის, ისევე როგორც იმ დაგეგმილი ცალკეული აქტივობების (მაგალითად, სკოლების ეკო-კლუბებისთვის ტრენინგების ჩატარება წყლის რესურსების მართვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე და ცნობიერების ამაღლება ევროპული ნორმებისა და სტანდარტების შესახებ) შესახებ, რომლებიც სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფების ინფორმირებას ისახავს მიზნად.

სამინისტროს ფეისბუკ გვერდს 88 105 მომხმარებელი ჰყავს⁷⁴, სადაც საზოგადოების მხრიდან ინტერაქცია დაბალია.

რეკომენდაცია:

- გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრომ მეტი ყურადღება უნდა დაუთმოს ისეთი პროექტების შესახებ საზოგადოების ინფორმირებას, რომლებიც გარემოს დაცვის მიმართულებით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოქალაქეთა აქტიურ ჩართულობას გულისხმობს. კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმაში კი მეტი ადგილი უნდა დაეთმოს იმ აქტივობების შესახებ საზოგადოების ინფორმირებას, რომელსაც სამინისტრო ახორციელებს.

2.4.5. საზოგადოებრივი ჯანდაცვა

შემაჯამებელი პარაგრაფი: საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიმართულებით ასოცირების დღის წესრიგის 3 პრიორიტეტიდან კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმები მხოლოდ 1 მიმართულებას ფარავს. ანგარიში კი შიდაუწყებრივ საკოორდინაციო სამუშაოებს ასახავს. საზოგადოების ინფორმირება ეპიდემიურ და გადამდებ დაავადებებთან ბრძოლის კუთხით დასავლეთის მიერ გაწეული დახმარებების შესახებ, რაც რუსული მედიის სპეკულაციური ინტერპრეტაციების საგანია, კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმის ნაწილი არ არის.

პროგრამული პრიორიტეტები: საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სფეროში ასოცირების დღის წესრიგი თანამშრომლობას 1) კანონმდებლობის ჰარმონიზაციის, 2) თამბაქოს კონტროლის საერთაშორისო სტანდარტების იმპლემენტაციას; 3) საზოგადოებრივი ჯანდაცვის, ეპიდემიოლოგიური ზედამხედველობის და გადამდებ დაავადებების კუთხით ითვალისწინებს.

⁷³ <http://kids.iec.gov.ge/geo>

⁷⁴ ბოლო წვდომა 20 აპრილი, 2016. <https://www.facebook.com/MOEGeorgia>

აქტივობები. როგორც 2014, ასევე 2015 წლის სამოქმედო გეგმაში ჯანდაცვის კუთხით „ევროკავშირის ქვეყნების წამყვანი პრიორიტეტის – სამედიცინო მომსახურების უნივერსალური გავრცელების საკითხებზე მოსახლეობის ინფორმირება“ ფიგურირებს. 2014 წლის ანგარიშში კი ჯანდაცვის მიმართულებით ასახულია არა საკომუნიკაციო ღონისძიება, არამედ შიდაუწყებრივი შეხვედრა სამინისტროს სტრუქტურული ერთეულებისა და მის კონტროლს დაქვემდებარებული საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ხელმძღვანელების მონაწილეობით, სადაც ევროინტეგრაციის პროცესით სამინისტროს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების და შესრულების მდგომარეობის სტატუსი იყო განხილული.

მინისტრის აპარატის დეპარტამენტის უფროსი ნანა ქავთარაძე ინტერვიუს დროს ასოცირების ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ აქტივობებზე უთითებს, რომლებიც გადამდებ დაავადებებს – ტუბერკულოზს და აივ შიდს უკავშირდება და მაგალითებად ამ მიმართულებით გამართულ საერთაშორისო კონფერენციასა და მოსახლეობის ინფორმირების მიზნით გადამდები დაავადებების შესახებ მომზადებულ და რეგიონებში გავრცელებულ ბუკლეტს ასახელებს.

ეპიდემიურ და გადამდებ დაავადებებთან ბრძოლა. ასოცირების დღის წესრიგის ერთ-ერთი მიმართულება ეპიდემიურ და გადამდებ დაავადებებთან ბრძოლაა. სწორედ ამ კუთხით საქართველოსთვის გაწეულ დასავლურ დახმარებას უკავშირდება ერთ-ერთი მითი, რომელიც ქართულ მედიაში რუსულ წყაროებზე დაყრდნობით ვრცელდება და რჩიარდ ლუგარის სახელობის საზოგადოებრივი კვლევითი ცენტრის საფრთხედ წარმოიჩინას ისახავს მიზნად.

რჩიარდ ლუგარის სახელობის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კვლევითი ცენტრი უნიკალური შესაძლებლობაა, რეგიონში აღმოჩენილი ან გავრცელებული ეპიდემიების და სხვადასხვა სახის ბიოლოგიური კატასტროფების შემთხვევაში, საწყის ეტაპზე დიაგნოზირების განხორციელების და როგორც ადამიანებში, ასევე ცხოველებში (მაგ. ებოლა, ღორის გრიპი, ქათმის გრიპი და ა.შ.) ეპიდემიის შეჩერების შესაძლებლობის მხრივ⁷⁵. რჩიარდ ლუგარის სახელობის ლაბორატორია, რომელიც თანამედროვე ტექნოლოგიებით არის აღჭურვილი, მნიშვნელოვან როლს ასრულებს სოფლის მეურნეობის სფეროში ეპიდემიების აცილების კუთხით და ამ დარგის განვითარებისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია.

მონაცემები ეპიდემიურ და გადამდებ დაავადებებთან ბრძოლის კუთხით საქართველოსთვის გაწეული დასავლური დახმარების შესახებ, მათ შორის ლუგარის სახელობის ცენტრთან დაკავშირებით გავრცელებული დემინფორმაციის საპასუხოდ საინფორმაციო აქტივობების შესახებ, მთავრობის ანგარიშში მოცემული არ არის.

⁷⁵ მითების დეტექტორი: „მითი, თითქოს ლუგარის ლაბორატორია საქართველოს მოსახლეობაზე ბიოლოგიურ ცდებს ატარებს, საფუძველს მოკლებულია“, ბათუ ქუთელია, 11 დეკემბერი, 2015. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/209

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ონლაინ პლატფორმები. სამინისტროს ოფიციალური საიტის⁷⁶ მთავარ გვერდზე ასოცირების ხელშეკრულებასთან დაკავშირებით საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიმართულებით ინფორმაცია თვალსაჩინო ადგილზე გამოტანილი არ არის, თუმცა განთავსებულია ბანერი, რომელიც დასაქმების კუთხით ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების პროექტს შეეხება. სამინისტროს ფეისბუქ გვერდს 101 955 მომხარებელი ჰყავს⁷⁷, სადაც მცირე ინტენსივობით მომხმარებელსა და სამინისტროს შორის ინტერაქცია იკვეთება.

რეკომენდაცია:

- მნიშვნელოვანია საზოგადოებას ნათლად განემარტოს ეპიდემიურ და გადამდებ დაავადებებთან ბრძოლის კუთხით, თუ რა დახმარებას უწევს საქართველოს დასავლეთის ქვეყნების მთავრობები და ცალკეული ინსტიტუტები, რათა გარე და შიდა წყაროების მიერ გავრცელებულ დეზინფორმაციის საპირწონედ საზოგადოების სრულფასოვანი ინფორმირება მოხდეს.

2.4.6. ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები

ასოცირების დღის წესრიგის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა ვაჭრობა და ვაჭრობასთან დაკავშირებული საკითხები. ამ მხრივ კომუნიკაციის 2014-2015 წლების სამოქმედო გეგმაში გათვალისწინებული აქტივობები ძირითადად ღრმა და ყოვლისმომცველი ვაჭრობის შეთანხმების (DCFTA) შესახებ ეკონომიკის სამინისტროს მიერ ბიზნესის და სხვა აქტორების ინფორმირების მიზნით განხორციელებულ ღონისძიებებს და სოფლის მეურნეობის დარგს უკავშირდება.

6.1. DCFTA

შემაჯამებელი პარაგრაფი. ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი ვაჭრობის შეთანხმების (DCFTA) შესახებ სამიზნე ჯგუფების ინფორმირების მიზნით ფართომასშტაბიანი კამპანია ძირითადად შეხვედრების და სხვადასხვა ღონისძიებების ფორმატში განხორციელდა. აღსანიშნავია ღონისძიება, რომელიც ქართული დიასპორის წარმომადგენლების მიერ ევროპის ბაზარზე თავიანთი წარმატებული გამოცდილების გაზიარებას შეეხებოდა, თუმცა მას ერთჯერადი ხასიათი ჰქონდა.

⁷⁶ <http://www.moh.gov.ge>

⁷⁷ ბოლო წვდომა 20 აპრილი, 2016. https://www.facebook.com/mohgovge?_mref=message_bubble

აქტივობები. DCFTA-ის შესახებ კერძო და სამოქალაქო სექტორის, აკადემიური წრეების და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენელთა ინფორმირება ახალი საკანონმდებლო რეგულაციების სამიზნე ჯგუფებისთვის გაცნობას ისახავდა მიზნად. ამ პროცესის ორგანიზებაში ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ამერიკის შეერთებული შტატების განვითარების სააგენტოს (USAID) პროგრამა უწევს დახმარებას.

მიუხედავად იმისა, რომ ამ მიმართულებით შეხვედრების ინტენსივობა მაღალია, ინფორმაცია ღონისძიების ბენეფიციართა რაოდენობის შესახებ არც კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმის ანგარიშშია მოცემული და შესაბამისს მონაცემებს არც სამინისტროს საგარეო ვაჭრობისა და საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობების დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე მარიამ გაბუნია ფლობს, რასაც იმით ხსნის, რომ მათი უწყება სხვის მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებაში მონაწილეობს მხოლოდ და საორგანიზაციო ნაწილში ჩართული არ არის. მარიამ გაბუნია საზოგადოების ინფორმირების მხრივ არსებულ პრობლემად იმას მიიჩნევს, რომ შეხვედრები ლოკალურ ხასიათს ატარებს და დიდი მოცვა არ აქვს, რადგან მსგავს შეხვედრებს მაქსიმუმ 100 კაცი თუ ესწრება. ტელევიზიით რეკლამის განთავსება კი ფინანსურ რესურსთან არის დაკავშირებული, რისთვისაც მათ დონორების მოძიება უწევთ.

სამიზნე ჯგუფებთან შეხვედრების გარდა, სამოქმედო გეგმის თანახმად, იმართება სხვადასხვა ღონისძიებები – ბიზნეს ფორუმები, თემატური სემინარები და სასწავლო ვიზიტები. აღსანიშნავია 2014 წლის 12-18 ოქტომბერს, „გლობალური დიასპორული კვირეულის“ ფორმატში გამართული ეკონომიკური ფორუმი, რომლის ფარგლებშიც ევროპის სხვადასხვა ქვეყანაში მოღვაწე ქართველმა მეწარმეებმა მონაწილეობა DCFTA-ის შესახებ საკუთარი გამოცდილება გაუზიარეს.

ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ონლაინ პლატფორმები. ოფიციალური ვებ-გვერდის⁷⁸ მთავარ მენიუში DCFTA-ს ცალკე სექცია ეთმობა, სადაც ხელშეკრულების 12 თავია ხელმისაწვდომი, თუმცა არ არის ადაპტირებული, გამარტივებული სახის გზამკვლევი, როგორც ხელმისაწვდომია, მაგალითად, საგარეო საქმეთა სამინისტროს ვებ-გვერდზე.⁷⁹ აღსანიშნავია, რომ საიტის რეორგანიზება და ამ ქვეგანყოფილების დამატება კომუნიკაციის სტრატეგიის 2014 წლის ანგარიშში როგორც ცალკე განხორციელებული აქტივობა გვხვდება. სამინისტროს ფეისბუქ გვერდს 48 247 მომხმარებელი ჰყავს⁸⁰. გვერდი მომხმარებელთან მაღალი ინტერაქციით არ გამოირჩევა.

⁷⁸ <http://www.economy.ge>

⁷⁹ ასოცირების ხელშეკრულების გზამკვლევი (ხშირად დასმული შეკითხვები) <http://bit.ly/1NraaQH>

⁸⁰ ბოლო წვდომა 20 აპრილი, 2016. <https://www.facebook.com/economypr/?fref=ts>

რეკომენდაციები:

- ახალი რეგულაციების შესახებ სამიზნე ჯგუფების ინფორმირების გარდა, DCFTA-ს ამოქმედების შედეგების შესახებ, მათ შორის წარმატებული მაგალითების თაობაზე, ფართო საზოგადოების რეგულარული ინფორმირება სამოქმედო გეგმის ნაწილი უნდა იყოს.
- ევროპულ ქვეყნებში მოღვაწე ქართველი მეწარმეების წარმატებული მაგალითების გაზიარება არა ერთჯერადი ღონისძიების, არამედ ფართომასშტაბიანი კამპანიის ნაწილი უნდა გახდეს, რათა საზოგადოება ღრმა და ყოვლისმომცველი სავაჭრო ხელშეკრულების სარგებელში უკეთ დარწმუნდეს.

6.2. სოფლის მეურნეობა

შემაჯამებელი პარაგრაფი. სოფლის მეურნეობის მიმართულებით მიმდინარე ცვლილებების შესახებ შეხვედრების ინტენსივობა მაღალი იყო, ამასთანავე სახეზეა გასავრცელებელი საცნობარო მასალების სიმრავლე და მრავალფეროვნება, რაც გარკვეულწილად დონორი ორგანიზაციების ჩართულობასაც უკავშირდებოდა. თუმცა პროცესის შესახებ საზოგადოების ინფორმირების კამპანიასთან ერთად ანგარიში არ შეიცავს ინფორმაცია პროცესის შედეგების, პოზიტიური ტენდენციისა და წარმატებული მაგალითების პოპულარიზაციის კუთხით განხორციელებულ აქტივობებზე.

პროგრამული პრიორიტეტები. ასოცირების ხელშეკრულების ვალდებულებებიდან კომუნიკაციის სტრატეგიის 2014–2015 წლების სამოქმედო გეგმა სოფლის მეურნეობის დარგში ოთხ ძირითადს ფარავს. ესენია:

1. სოფლის მეურნეობის განვითარების მიზნით სოფლის მეურნეობის პოლიტიკისა და კანონმდებლობის დაახლოება (332, 333 a).
2. სოფლის მეურნეობის წარმოების მოდერნიზაციისა და მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა 333 c.
3. სოფლის თემებში სოფლის განვითარების პოლიტიკის შესახებ ცოდნისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარება 333 d.
4. სასოფლო-სამეურნეო მწარმოებელთა შორის ინფორმაციის გავრცელება და ფერმერთა მომსახურების ცენტრების განვითარების ხელშეწყობა 333 h.

2014 წლის კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმის ანგარიშის მიხედვით, 13 ღონისძიება განხორციელდა, რომლებიც სამიზნე ჯგუფებთან თემატურ შეხვედრებს და საცნობარო მასალების მომზადებას მოიცავდა.

შეხვედრები. თემატური შეხვედრები განხორციელდა როგორც ზოგადი შინაარსის, ასევე სოფლის მეურნეობის კონკრეტული სფეროს, მიმართულების კუთხითაც. ზოგადი შეხვედრებისას განიხილებოდა სოფლის მეურნეობის სფეროში DCFTA-ით აღებული ვალდებულებები და ახალი რეგულაციები, რომლებიც ერთის მხრივ სახელმწიფომ, ხოლო მეორე მხრივ, სოფლის მეურნეობაში დასაქმებულმა მხარემ უნდა შეასრულოს. განხორციელდა კონკრეტულ სფეროზე ორიენტირებული შეხვედრები ფერმერებთან, მეფუტკრეებთან, სატბორე-სათევზე მეურნეობის წარმომადგენლებთან, თაფლის მწარმოებლებთან, მათ შორის ევროკავშირის სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების საგრანტო პროგრამის (ENPARD)-ის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების კუთხით. შეხვედრების თემატიკა უკავშირდებოდა სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროებში განხორციელებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს, ევროკავშირის ბაზარზე აგროსასურსათო პროდუქციის (ახალი ხილი და ბოსტნეული, გადამუშავებული პროდუქცია, სასმელები) იმპორტის თავისებურებებს, მიწოდების ჯაჭვის ანალიზის და სხვა დარგობრივ საკითხებს.

ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი მონაცემები, სამიზნე ჯგუფებიდან თუ რამდენი ადამიანი ესწრებოდა მსგავს თემატურ შეხვედრებს.

გასავრცელდელი მასალა. 2014 წლის ანგარიშში მითითებულია ინფორმაცია 6 საცნობარო ხასიათის გამოცემის თაობაზე, რომელიც შეეხება საფრთხის ანალიზისა და კრიტიკული საკონტროლო წერტილების (HACCP) სისტემას, ევროკავშირთან ვაჭრობას, სხვადასხვა ეპიდემიურ დაავადებებს, მცენარეთა და ცხოველთა დაცვას. აღნიშნული მასალები სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებ-გვერდზე ხელმისაწვდომი არ არის, თუმცა ცალკეული გამოცემები სხვადასხვა უწყებების პლატფორმებზე განთავსებული, მაგალითად, HACCP-ის სახელმძღვანელო⁸¹ სურსათის უვნებლობის სააგენტოს ვებ-გვერდზე ხელმისაწვდომი; სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების ვებ-გვერდზე კი, სასარგებლო ინფორმაციის სექციაში⁸² არის განთავსებული სხვადასხვა თემატიკის გამოცემები, რომლებიც შეეხება თხილის და თაფლის წარმოებას, კოოპერატივებს, ასევე ცალკეული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის მოშენებას.

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ევროინტეგრაციის დეპარტამენტის უფროსის მოადგილე ლაშა ინაური თვლის, რომ ევროინტეგრაციის შესახებ საზოგადოებისათვის ინფორმაციის მიწოდების გაუმჯობესებას და გაფართოებას უფრო ინტერაქტიული, ადამიანებისთვის გასაგებ ენაზე ჩაწერილი ვიდეო რგოლები შეუწყობდა ხელს, რადგან მისი აზრით, მიუხედავად იმისა, რომ შეხვედრების დროს ინფორმირება გამარტივებული გზით ხდება, კომუნიკაციის ეს ფორმა საკმარისი არ არის.

სოფლის მეურნეობის განვითარებისა და ევროპული ბაზრის პერსპექტივის კუთხით რამდენიმე ვიდეო რგოლი მომზადდა, თუმცა მათი სატელევიზიო ეთერში განთავსება უფრო ფრაგმენტული ხასიათის იყო, ვიდრე კამპანიური. ვიდეორგოლი „საქართველო ირ-

⁸¹ <http://nfa.gov.ge/uploads/other/4/4893.pdf>

⁸² <http://acda.gov.ge/index.php/geo/static/43>

ჩევს ევროპულ გზას⁴⁸³, რომელიც განთავსებულია არა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, არამედ ევროპულ და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის youtube არხზე, შემდეგ გზავნილებს შეიცავს:

- ევროკავშირი ახალი ტექნოლოგიებით ეხმარება ქართულ სოფელს;
- სოფლის მეურნეობის განვითარება გამოიწვევს დასაქმების ზრდას;
- ევროკავშირის ბაზარზე უკვე იყიდება ქართული პროდუქტი (კონკრეტული მაგალითები: ღვინო, წყალი, თხილი, მოცვი და კივი).

საქართველოს პარლამენტის youtube-ის გვერდზე კიდევ 2 ვიდეო რგოლს „ევროპა წინსვლაა, საქართველო ევროპაა“ ვხვდებით, რომელიც კონკრეტული წარმატებული მაგალითების პოპულარიზაციას ისახავს მიზნად. საქართველოს ფერმერთა ასოციაციის ხელმძღვანელი ნინო ზამბახიძე⁸⁴ ტრადიციული ყველის წარმოებასა და ევროპული ბაზრის პერსპექტივაზე საუბრობს, მეღვინე იაგო ბიტარიშვილი⁸⁵ ევროპულ ბაზარზე მის მიერ წარმოებული ღვინის 2006 წლიდან დამკვიდრებაზე და 500 მილიონიანი ბაზრის სტაბილურობასა და მიმზიდველობაზე ამხვილებს ყურადღებას. ვიდეო რგოლები გაეროს განვითარების პროგრამისა და ევროკავშირის მხარდაჭერით საქართველოს პარლამენტის მონაწილეობით 2015 წელს ევროპული კვირეულის ფარგლებში მომზადდა და ისინი სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზეც არის ხელმისაწვდომი.

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ონლაინ პლატფორმები. სამინისტროს ოფიციალურ ვებ-გვერდზე ძირითად მენიუში, მომხმარებლისთვის ადვილად მისაგნებ ადგილას არის ცალკე განყოფილება, „რა არის DCFTA“⁸⁶, რომელიც მოიცავს ხელშეკრულების თემატურ თავებს, კანონმდებლობას და ადაპტირებულ გზამკვლევს, რომელიც ამერიკის განვითარების სააგენტოს USAID-ის საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ეფექტიანობის აღდგენის პროექტის ფარგლებშია მომზადებული. ევროპასთან ინტეგრაციის ბანერი⁸⁷ მთავარ გვერდზე აქვს განთავსებული სურსათის უვნებლობის სააგენტოსაც, რომელიც ევროკავშირის სამართლებრივი აქტების ვრცელ ჩამონათვალს შეიცავს სურსათის უვნებლობის (102), ვეტერინარიის (84) და მცენარეთა დაცვის (85) საკითხებზე თემატიკისა და ამოქმედების ვადების მითითებით. თუმცა არ არის წარმოდგენილი ახალი რეგულაციების ადაპტირებული ვერსია. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს საიტის მთავარ გვერდზე არ არის გამოტანილი „ევროპის სამეზობლო პროგრამა სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარებისთვის“ ENPARD-ის ბანერი, რომელიც სოფლის მეურნეობის კოოპერატივების მთავარ გვერდზეა განთავსებული.

⁷³ <https://www.youtube.com/watch?v=J7LDQw-EpqY>

⁸⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=PduM9ihg7i4>

⁸⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=kxAwC9M1yxfq>

⁸⁶ <http://www.moa.gov.ge/Ge/DCFTARoadmap>

⁸⁷ <http://nfa.gov.ge/ge/evropastan-integracia>

თავად ENPARD-ის ვებ-გვერდი⁸⁸ იძლევა სრულყოფილ ინფორმაციას პროგრამის, დაფინანსების, საკონსულტაციო სერვისების და რეგიონული ოფისების შესახებ.

რეკომენდაცია:

- საზოგადოების ინფორმირებისას სასურველია აქცენტი გაკეთდეს არა მხოლოდ შესაძლებლობებზე, არამედ იმ პოზიტიურ დინამიკაზე, რომელიც ევროკავშირის ბაზარზე ქართული პროდუქციის ექსპორტის მხრივ იკვეთება. ამასთანავე, სასურველია ცალკეული წარმატებული მაგალითების პოპულარიზაციას კამპანიური და არა ერთჯერადი ხასიათი ჰქონდეს, რათა პროცესის შემდგომი სტიმულირება მოხდეს⁸⁹.

2.5. ევროინტეგრაციის საკითხების კომუნიკაციის კოორდინაცია

სამოქმედო გეგმის განხორციელებას კოორდინაციას ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატი უწევს, ხოლო სამოქმედო გეგმის განხორციელება ევალუება საქართველოს მთავრობის ევროკავშირში ინტეგრაციის კომისიის ფარგლებში შექმნილ სამუშაო ჯგუფს, რომელიც ძირითადად აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებისგან შედგება. სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობაში ასევე მონაწილეობენ საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციისა და თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტების და თბილისის მერიის წარმომადგენლები.

2015 წლის 16 ივნისს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატში სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტი შეიქმნა, რომლის შემადგენლობაში ნ თანამშრომელი შედის. 2014 წლის 22 იანვრის #100 დადგენილებაში 2015 და 2016 წელს შესული ცვლილებებით სახელმწიფო მინისტრის აპარატს შემდეგი ფუნქციები დაემატა: სტრატეგიული კომუნიკაციის გრძელვადიანი პოლიტიკისა და მისი განხორციელების სამოქმედო გეგმის შემუშავება, კოორდინაცია და მონიტორინგი; ამ მიზნით ანალიტიკური საქმიანობის, კვლევებისა და მათ საფუძველზე კონცეფციის შემუშავება; სტრატეგიული კომუნიკაციის უწყებათაშორისი სამუშაო ჯგუფის ფორმირება და მისი საქმიანობის კოორდინაცია; ასევე ხელისუფლების სხვადასხვა შტოებთან, ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან კოორდინაცია, მათ შორის ღონისძიებების ერთიანი გეგმის შემუშავების თვალსაზრისით.

⁸⁸ www.enpard.ge

⁸⁹ მაგალითად, ვებ-პლატფორმა ევროპა საქართველოსთვის სოფლის მეურნეობის სფეროში წარმატებული მაგალითების პოპულარიზაციას სისტემატურად ახდენს. იხ. <http://eu.georgia.info>

ევროინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის მსგავსად, სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტი 2015 წლის 13 აგვისტოს თავდაცვის სამინისტროშიც შეიქმნა, რომლის მანდატი ძირითადად ნატოში ინტეგრაციის საკითხების კომუნიკაციას გულისხმობს.

საჯარო მოხელეების გამოკითხვამ ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების დონეზე კოორდინაციის მხრივ განსხვავებული სურათი აჩვენა. მიუხედავად იმისა, რომ ცენტრალურ დონეზე ამ მხრივ უკეთესი ვითარებაა, ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის დირექტორმა⁹⁰ ელენე გოცაძემ სამოქმედო გეგმის განხორციელების მხრივ მთავარ პრობლემად სწორედ კოორდინაცია დაასახელა.

„კოორდინირება არის თავი და თავი, თუ კარგი კოორდინაცია იქნება, სამოქმედო გეგმა კარგად განხორციელდება და ყველა ჩართული იქნება“, – განაცხადა ელენე გოცაძემ.

სტრატეგიული დაგეგმვის და პრიორიტეტების განსაზღვრის აუცილებლობაზე საუბრობს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის აპარატის უფროსი ნანა ქავთარაძე, რომლის აზრით, ევროინტეგრაციის აპარატი უნდა იყოს სტრატეგიული დამგეგმავი და მეტი რეკომენდაციების მიმცემი, შინაარსზე კი თავად უწყებები იბრუნებენ.

სტრატეგიის შემუშავების პროცესში ცენტრალური უწყებების უმეტესობა, კერძოდ 15 უწყება თავიდანვე იყო ჩართული. 5 უწყების წარმომადგენელი ამ საკითხზე ინფორმაციას არ ფლობს, ხოლო 3 რესპოდენტის – პარლამენტის, ფინანსთა სამინისტროს და პრეზიდენტის ადმინისტრაციის წარმომადგენელთა თქმით, მათი უწყებები სტრატეგიის შემუშავების პროცესში ჩართული არ ყოფილან.

კითხვაზე, რა სიხშირით იკრიბება საქართველოს მთავრობის ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ 2014-2017 წლების სტრატეგიაზე მომუშავე ჯგუფი, წინააღმდეგობრივი პასუხები მივიღეთ: ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელი უწყებებიდან 18-მა რესპოდენტმა უპასუხა, რომ ჯგუფი საჭიროებიდან გამომდინარე იკრიბება, 2 რესპოდენტის თქმით, კვარტალში ერთხელ; ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და პარლამენტის წარმომადგენლები კი აღნიშნულ საკითხზე ინფორმაციას არ ფლობდნენ. ენერჯეტიკის სამინისტროს წარმომადგენელმა კი სიხშირე არ დააკონკრეტა, თუმცა აღნიშნა, რომ 2-3 შეხვედრაში პირადად იყო ჩართული.

⁹⁰ ინტერვიუ ჩაწერილია 2015 წლის სექტემბერში. 2016 წლიდან ელენე გოცაძე აღნიშნულ თანამდებობას აღარ იკავებს.

ევროინტეგრაციის საკითხების შესახებ საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების პროცესში სხვა უწყებებთან კოორდინაცია ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელ უწყებებს შორის ძირითადად მეილით, ტელეფონით და შეხვედრების საშუალებით ხდება. რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს წარმომადგენლის თქმით, ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდება მათ კომპეტენციაში არ შედის, ხოლო სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს წარმომადგენელი ინფორმაციას არ ფლობს და აცხადებს, რომ ევროინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატი უგეგმავთ აქტივობებს.

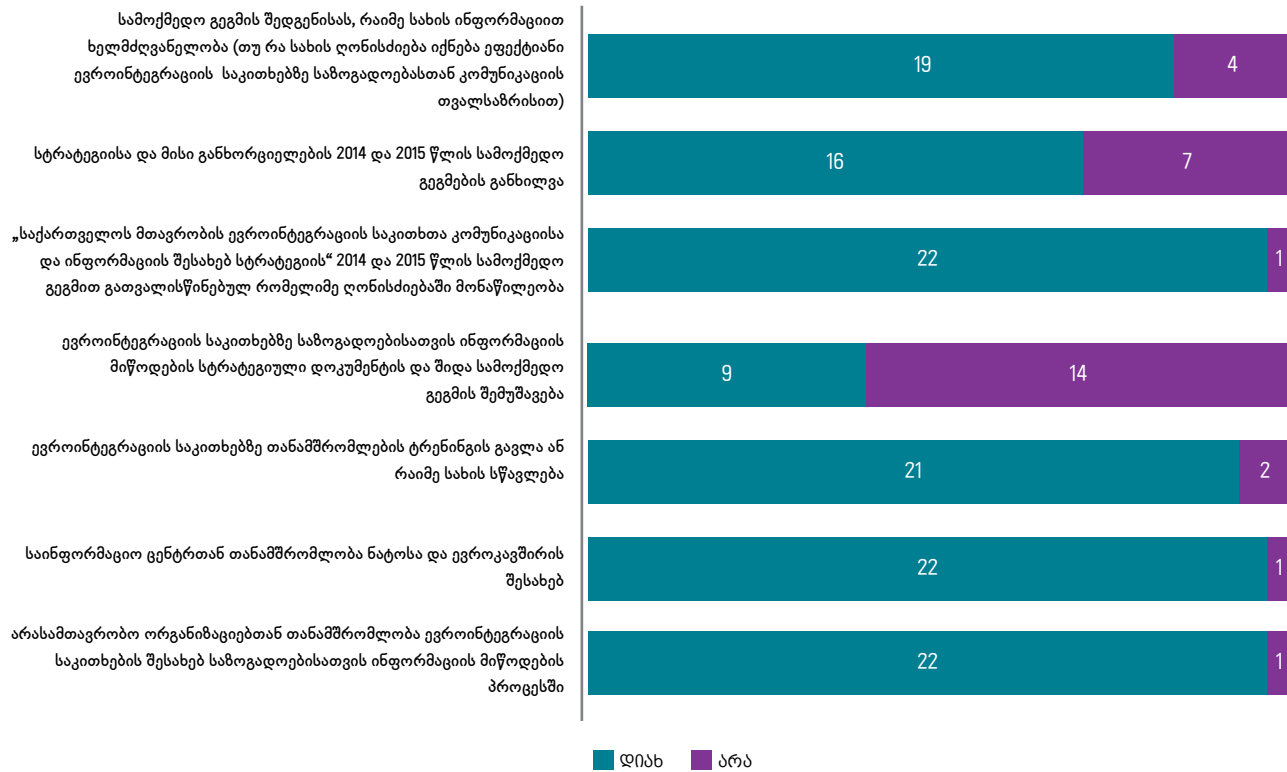
ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელი 23 გამოკითხული უწყებიდან, კომუნიკაციის სტრატეგიის განხორციელების და 2014-2015 წლების სამოქმედო გეგმების შიდაუწყებრივი განხილვა 16 უწყებაში ჩატარდა (იხ. დიაგრამა 7). ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოებისათვის ინფორმაციის მიწოდების მიზნით სტრატეგიული დოკუმენტი და/ან შიდა გეგმა კი მხოლოდ 9 უწყებას აქვს შემუშავებული, 14-ს კი – არა. ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელი უწყებების უმრავლესობა (22) უშუალოდ მონაწილეობდა სამოქმედო გეგმებით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელებაში, გამონაკლისი არის სასჯელალსრულების და პრობაციის სამინისტრო, რომლის წარმომადგენელმა ინტერვიუში განაცხადა, რომ მათი უწყება ამგვარ ღონისძიებებში არ მონაწილეობდა. აღსანიშნავია, რომ სამინისტროს წარმომადგენლის პასუხი წინააღმდეგობაშია კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმასთან, რომლის თანახმადაც, 2014 წელს აღნიშნულ უწყებაში – 1, ხოლო 2015 წელს 7 აქტივობა იყო დაგეგმილი, პრობაციონერთა, ქალ პატიმართა, არასრულწლოვანთა და სხვა მსჯავრდებულთა ევროინტეგრაციის შესახებ ინფორმირების მიზნით.

გარემოს დაცვის სამინისტროს გარემოს დაცვის პოლიტიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის მდგრადი განვითარებისა და ევროინტეგრაციის პოლიტიკის სამმართველოს უფროსი გიზო ჭელიძე აღნიშნავს, რომ მათ რეგიონებში დაგეგმილ ღონისძიებებში მონაწილეობის სურვილი აქვთ, მაგრამ არასაკმარისი ადამიანური რესურსის გამო, ასეთ ღონისძიებებში მონაწილეობას ხშირად ვერ ახერხებენ.

ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრთან და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის კუთხით ერთგვაროვანი შედეგები დაფიქსირდა. კერძოდ, ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელი 23 უწყებიდან, 22 –მა რესპოდენტმა კითხვაზე დადებითად უპასუხა. გამონაკლისი იყო სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო, რომლის წარმომადგენლის თქმით, უწყება საინფორმაციო ცენტრთან თანამშრომლობას მომავალში გეგმავდა. ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენელმა კი ევროინტეგრაციის მიმართულებით არასამთავრობო სექტორთან თანამშრომლობის კონკრეტული მაგალითი ვერ გაიხსენა.

ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელი 23 უწყებიდან, 21 უწყების თანამშრომელს გავლილი აქვს ტრენინგები ევროინტეგრაციის საკითხებზე. შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატის და პრეზიდენტის ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა შეკითხვას უარყოფითად უპასუხეს.

დიაგრამა 7. ევროინტეგრაციის საკითხების იმპლემენტაცია ცენტრალური ხელისუფლების დონეზე

კითხვაზე, ჯამში რამდენი თანამშრომლის კომპეტენციაში შედის ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოებასთან კომუნიკაცია, 5-15 მდე ციფრი მხოლოდ 7 რესპონდენტმა დაასახელა, 9-მ – 1 დან 5, 6 უწყების წარმომადგენელს აღნიშნულ შეკითხვაზე პასუხის გაცემა გაუჭირდა, ხოლო რეგიონული განვითარების და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ მათი უწყების ფუნქციაში აღნიშნულ თემებზე საზოგადოების ინფორმირება არ შედის და კომუნიკაციის სტრატეგიის თანახმად, მათ ამ კუთხით მხოლოდ საჯარო მოხელეების ინფორმირება ევალებათ.

აღსანიშნავია, რომ გამოკითხვაში მონაწილე ცენტრალური ხელისუფლების 23 რესპონდენტიდან მხოლოდ 2 წარმოადგენდა სტრატეგიული კომუნიკაციის დეპარტამენტს⁹¹, 5 საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტს⁹², ერთი ნატოსა და ევროკავშირის საინ-

⁹¹ სახელმწიფო მინისტრის აპარატი ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში და თავდაცვის სამინისტრო.

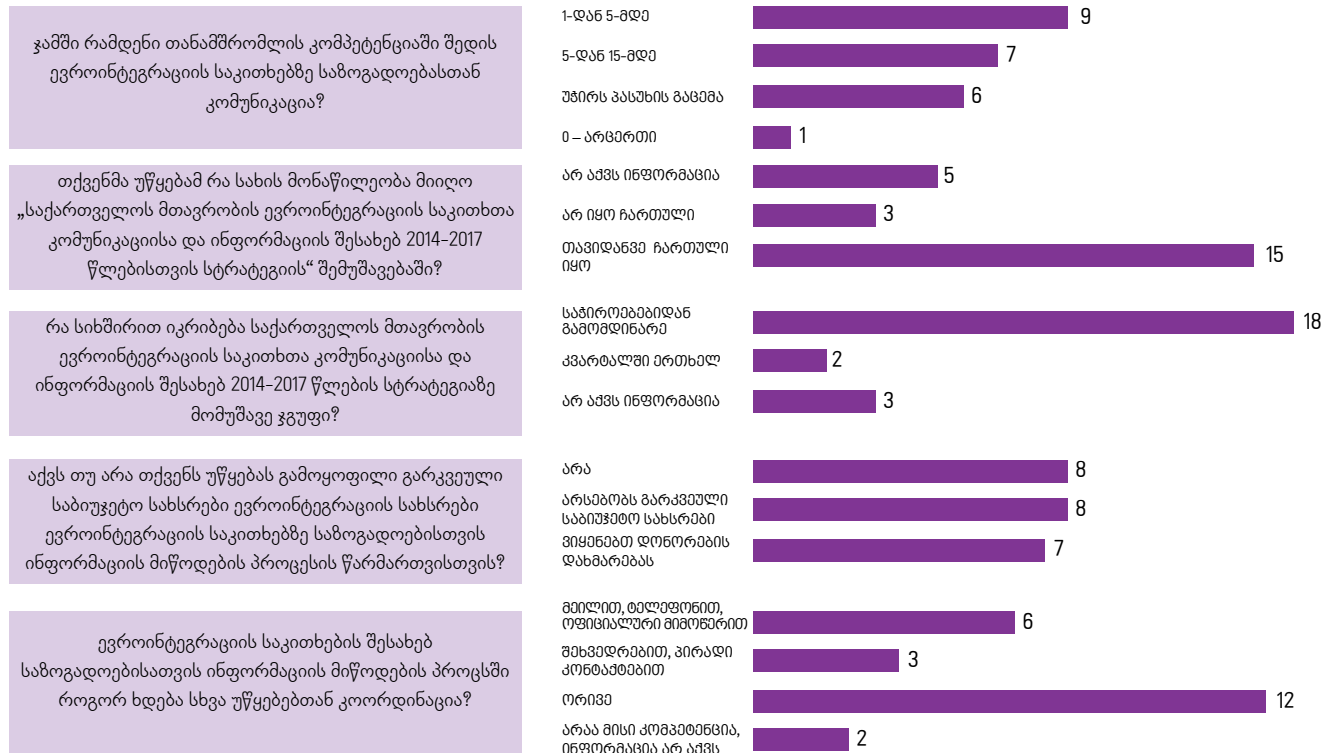
⁹² საქართველოს პარლამენტი, მთავრობის ადმინისტრაცია, იუსტიციის სამინისტრო, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ფინანსთა სამინისტრო.

ფორმაციო ცენტრს, ხოლო დანარჩენი 15 – სხვადასხვა სტრუქტურულ ერთეულს⁹³. ეს გარემოება იმის მანიშნებელი უნდა იყოს, რომ ის სტრუქტურული ერთეულები, ვინც უშუალოდ არის პასუხისმგებელი საზოგადოებასთან კომუნიკაციაზე, თავად ნაკლებად ფლობს სრულფასოვან ინფორმაციას იმ თემების შესახებ, რისი კომუნიკაციაც უნდა მოხდეს.

ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელი უწყებებიდან, ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოებასთან კომუნიკაცია 5 უწყებაში პირდაპირ, 9 უწყებაში საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის მეშვეობით, ხოლო 9 უწყებაში ორივე გზით ხორციელდება.

კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმის განხორციელების მიზნით ცენტრალური უწყებებიდან 8-ს გააჩნია გარკვეული საბიუჯეტო სახსრები, 8 უწყებას – არა, ხოლო 7 რესპოდენტის თქმით, მათი უწყებები დონორების დახმარებას იყენებენ.

დიაგრამა 8. ევროინტეგრაციის საკითხების კოორდინირება ცენტრალური ხელისუფლების დონეზე

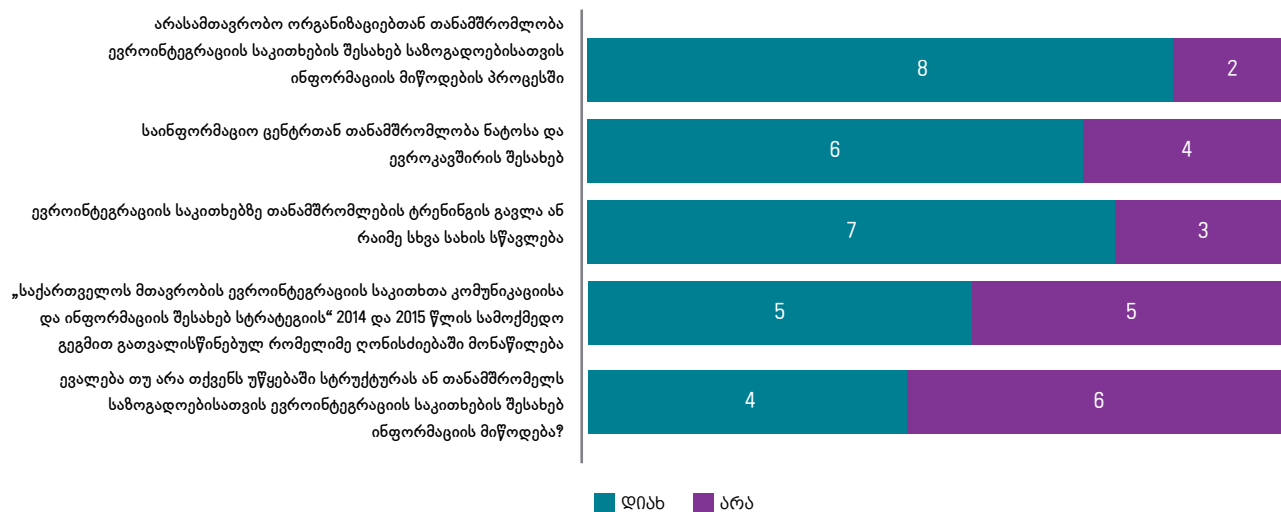
⁹³ საერთაშორისო ურთიერთობათა დეპარტამენტების/სამმართველოს უფროსები და მოადგილეები; მრჩეველი; მინისტრის მოადგილე; 3 უწყებდან ინტერვიუში მონაწილეობა მიიღეს სამინისტროს იმ შიდა სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელმა პირებმა ერთობლივად, რომელთა კომპეტენციაში შედიოდა ცალკეული დარგობრივი საკითხები ევროინტეგრაციის მიმართულებით, ასევე საზოგადოებასთან და პრესასთან ურთიერთობის სამსახურის წარმომადგენლებმა.

ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის ხელმძღვანელი რეგიონებში საჯარო შეხვედრების ორგანიზებისას ადგილობრივი საჯარო მოხელეების არაინფორმირებულობასა და არასათანადო ჩართულობაზე ამახვილებს ყურადღებას, რასაც გარკვეულ შეხვედრებზე ნაკლები დასწრების ერთ-ერთ მიზეზად ასახელებს.

რეგიონებში 10 გამოკითხული რესპოდენტიდან ინტეგრაციის საკითხებზე ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრთან – 6, ხოლო არასამთავრობო ორგანიზაციებთან 8 ორგანო თანამშრომლობს (იხ. დიაგრამა 9). ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს და ქუთაისის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენლებმა არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობასთან დაკავშირებულ შეკითხვაზე უარყოფითი პასუხი გასცეს.

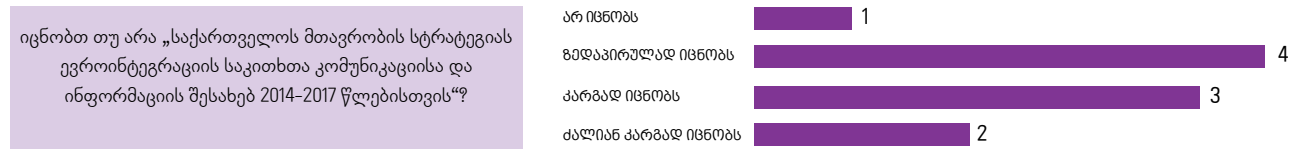
ევროინტეგრაციის საკითხებზე ტრენინგები და სწავლება თვითმმართველობის დონეზე გამოკითხული 10 რესპოდენტიდან 7 უწყების თანამშრომელს ჰქონდა გავლილი. გორის და ქუთაისის მუნიციპალიტეტების მერიის თანამშრომლებმა აღნიშნულ შეკითხვაზე უარყოფითი პასუხი გასცეს, ხოლო ბათუმის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლის თქმით, ამგვარი ტრენინგის შესახებ ინფორმაციას არ ფლობდა. სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებულ ღონისძიებებში კი გამოკითხულთა მხოლოდ ნახევარს (5) ჰქონდა მონაწილეობა მიღებული.

დიაგრამა 9. ევროინტეგრაციის საკითხების კოორდინირება ადგილობრივი ხელისუფლების დონეზე

რეგიონებში გამოკითხული 10 რესპოდენტიდან კომუნიკაციის სტრატეგიას ძალიან კარგად 2, კარგად 3, ზედაპირულად 4, ხოლო საერთოდ არ იცნობს 1 რესპოდენტი.

დიაგრამა 10. ევროინტეგრაციის საკითხების კოორდინირება ადგილობრივი ხელისუფლების დონეზე

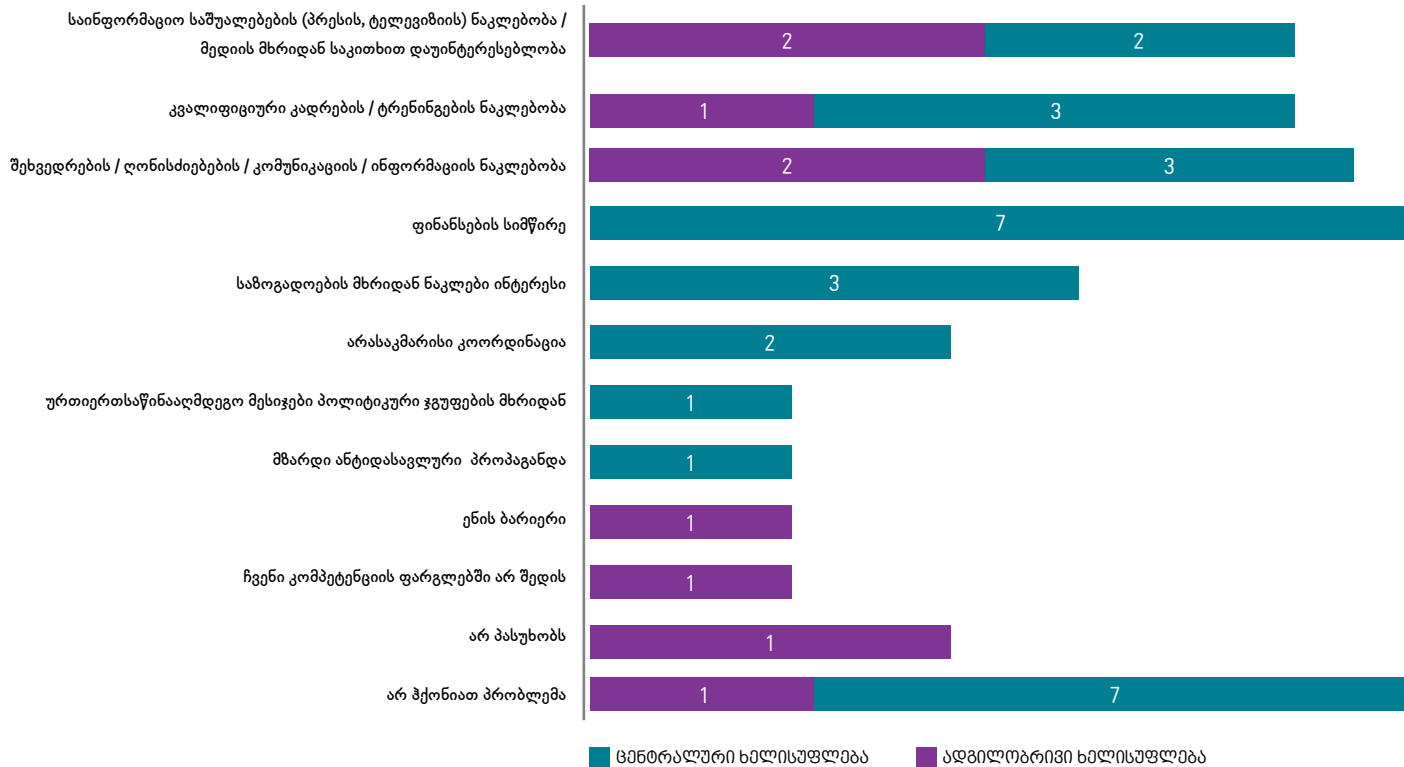
კითხვაზე, რა პრობლემებსა და ხელისშემშლელ ფაქტორებს ხედავთ თქვენი უწყების მიერ ევროინტეგრაციის საკითხების შესახებ საზოგადოების ინფორმაციის მიწოდების პროცესში, ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელთა უმრავლესობამ (7) ფინანსების სიმწირე დაასახელა; 7 რესპოდენტის აზრით, ამ მხრივ არავითარი პრობლემები არ არსებობს; შეხვედრების/ღონისძიებების და კვალიფიკაციური კადრების/ტრენინგების ნაკლებობა, ასევე საზოგადოების მხრიდან არასაკმარისი ინტერესი 3-3-მა რესპოდენტმა დაასახელეს; არასაკმარისი კოორდინაცია და სატელევიზიო პროექტებზე ყურადღება 2-2-მა წარმომადგენელმა გაამახვილა და თითო რესპოდენტმა მზარდ ანტიდასავლურ პროპაგანდასა და პოლიტიკური ჯგუფების წინააღმდეგობრივ გზავნილებზე.

ნატოსა და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის ხელმძღვანელი ელენე გოცაძე პრობლემებზე საუბრისას ყურადღებას ნიჰილიზმის ზრდაზე ამახვილებს და იმ დაბნეულობაზე, რასაც განსხვავებული გზავნილები საზოგადოებაში იწვევს.

რეგიონებში ევროინტეგრაციის საკითხების კომუნიკაციასთან დაკავშირებით დასმულ შეკითხვაზე ორმა რესპოდენტმა პასუხი არ გასცა, ერთმა განაცხადა, რომ ეს თემატიკა მის კომპეტენციაში არ შედის, ორმა მედიის მხრიდან ნაკლებ დაინტერესებამე მიუთითა, ორმა – ინფორმაციის ნაკლებობაზე, ერთმა – ენობრივ ბარიერზე, ერთმა კადრების ნაკლებობაზე, ხოლო ერთმა პრობლემების არსებობა საერთოდ გამორიცხა.

დიაგრამა 11. პრობლემები საზოგადოების ინფორმირების პროცესში (ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლება)

რა პრობლემებსა და ხელისშემშლელ ფაქტორებს ხელავთ თქვენი უწყების მიერ ევროინტეგრაციის საკითხების შესახებ საზოგადოებისათვის ინფორმაციის მოწოდების პროცესში?

კითხვაზე, ევროინტეგრაციის საკითხებზე საზოგადოებასთან კომუნიკაციისას თქვენს უწყებაში როგორ და ვის მიერ ხდება ძირითადი მესიჯების ჩამოყალიბება, 23 რესპოდენტიდან 4-მა ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატი დაასახელა, 7-მა – საკუთარი უწყების ხელმძღვანელი, ევროინტეგრაციის სახელმწიფო მინისტრის აპარტმა უწყებათაშორის სამუშაო ჯგუფზე და ექსპერტებთან კონსულტაციაზე მიუთითა, ხოლო რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ მთ უწყებას ამ მიმართულებით პრიორიტეტები არ გააჩნდათ.

2.6. ანგარიშგება და მონიტორინგი

სტრატეგიის თანახმად, კომუნიკაციის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგსა და შეფასებას ახორციელებს საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტი, ევროკავშირის ექსპერტები და აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამოქალაქო საზოგადოების ეროვნული პლატფორმის წარმომადგენლები.

სტრატეგიის მიხედვით, მონიტორინგი ხორციელდება სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ინდიკატორების საფუძველზე. სტრატეგია ასევე უთითებს საზოგადოებრივი აზრის კვლევას, როგორც წარმატების განმსაზღვრელ ერთ-ერთი მნიშვნელოვან ინდიკატორს, რომელიც რეგულარულად განხორციელდება.

სტრატეგიით განსაზღვრული კომუნიკაციის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგისა და შეფასების მექანიზმი პრაქტიკაში არ მუშაობს. არც საქართველოს პარლამენტის ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტს, არც აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამოქალაქო საზოგადოების ეროვნული პლატფორმას 2014 წლის სამოქმედო გეგმის მონიტორინგი არ განუხორციელებიათ. საპარლამენტო კომიტეტის მიერ მოწოდებული ინფორმაციით, ისინი მომავალში გეგმავენ აღნიშნულ თემაზე საკომიტეტო მოსმენის გამართვას.

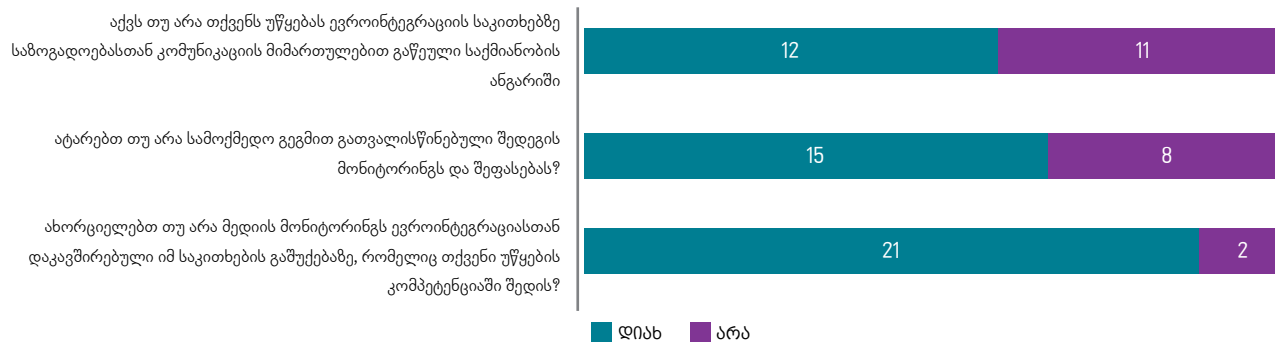
სტრატეგია სამოქმედო გეგმის შეფასების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ინდიკატორად ასევე საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგებს უთითებს. 2014 წლის ანგარიშში საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგები, როგორც განხორციელებული აქტივობების შეფასების ინდიკატორი, მითითებული არ არის. ამასთანავე არც 2015 და 2016 წლის სამოქმედო გეგმებს ახლავს დასაბუთება, რომელი ახალი აქტივობა დაიგეგმა საზოგადოებრივი აზრის კვლევის შედეგების მიგნებების საფუძველზე. ევროპულ და ევროატლანტიკურ საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატიდან გამოთხოვილი ინფორმაციის თანახმად, სამინისტროს დაკვეთით კომპანია ACT-მ საზოგადოებრივი აზრის კვლევა 2015 წლის გაზაფხულზე ჩაატარა. ამასთანავე, აპარატის ცნობით, საზოგადოებრივი აზრის კვლევას ისინი იმ კითხვარების მეშვეობით რეგულარულად ახდენენ, რომელთაც მოსახლეობა სხვადასხვა უწყებებისა და ორგანიზაციების ჩართულობით გამართულ შეხვედრებზე ავსებს.

შეკითხვაზე, თუ როგორ აისახა ჩატარებული კვლევები კომუნიკაციის სამოქმედო გეგმის დაგეგმვის პროცესზე და რომელი აქტივობები დაემატა სამოქმედო გეგმას კვლევის მიგნებების საფუძველზე, სახელმწიფო მინისტრის აპარატიდან მიღებული პასუხი უფრო ზოგადი ხასიათის იყო. აპარატის ცნობით, კვლევის შედეგები 2016 წლის სამოქმედო გეგმას დაედო საფუძვლად, გამოიკვეთა როგორც გეოგრაფიული, ასევე თემატური დაფარვის აუცილებლობა, რასაც აქტივობების და თემატური გზავნილების გაზრდაზე აისახა.

რაც შეეხება თავად სამოქმედო გეგმის განმასხორციელებელი უწყებების ანგარიშგებასა და გაწეული საქმიანობის შეფასებას, გამოკითხვის შედეგების თანახმად, გაწეული საქმიანობის ანგარიში ცენტრალური ხელისუფლების 23 გამოკითხული უწყებიდან 12-ს აქვს, ხოლო

11-ს – არა. სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული შედეგების მონიტორინგსა და შეფასებას ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელი 23 გამოკითხული უწყებიდან 15 ახორციელებს. ევროინტეგრაციასთან დაკავშირებული საკითხების გაშუქების მედია მონიტორინგს ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენელი უწყებების უმრავლესობა, კერძოდ 21 უწყება აწარმოებს. 2 უწყების წარმომადგენელმა კითხვაზე უარყოფითად უპასუხა. კერძოდ, სსიპ ნატოს და ევროკავშირის შესახებ საინფორმაციო ცენტრის და შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატმა მიზეზად რესურსების სიმწირე დასახელეს.

დიაგრამა 12. მონიტორინგი და ანგარიშგება

2014 წლის ანგარიში ინფორმაციას სხვადასხვა ღონისძიებების ბენეფიციარების შესახებ მხოლოდ ნაწილობრივ ასახავს (მაგალითად, შეხვედრები მიგრაციის, ტრეფიკინგის, დასაქმების საკითხებზე, ახალგაზრდობასთან გამართული შეხვედრები) და არა ყველა კამპანიაზე. ამასთანავე, სხვა აქტივობების შეფასებისთვის კრიტერიუმები არც სამოქმედო გეგმაში, არც ანგარიშში მოცემული არ არის, მაგალითად აუდიტორიის მოცვა, კამპანიის განხორციელების შედეგად მიღწეული ცვლილებები და ა.შ.

როგორც ევროინტეგრაციის კომუნიკაციის 2014 წლის სამოქმედო გეგმის ანგარიში აჩვენებს, არ არის შემუშავებული ანგარიშგების ერთიანი სტანდარტი, რომელიც უნიფიცირებულ ინდიკატორებს დაეყრდნობოდა და გაწეული აქტივობების შედეგების გაზომვის შესაძლებლობას მოგვცემდა, როგორც რაოდენობრივი თვალსაზრისით (მოცვა), ასევე თვისობრივი კუთხითაც (გავლენა). დაფარვის არეალის და დამოკიდებულებებზე გავლენის მოხდენის მონაცემების გარეშე კი, რაც საზოგადოებრივ განწყობებზე უნდა აისახოს, კომუნიკაციის სტრატეგიის შეფასება, ასევე შემდგომი ნაბიჯების დაგეგმვა რთული ამოცანაა.

ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციის საკითხებზე „მითების დეტექტორის“ მიერ მედიაში გამოვლენილი დეზინფორმაცია და რეალური ფაქტები

1. გზავნილები ეკონომიკურ სარგებელთან დაკავშირებით:

დეზინფორმაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
ტრადიციული რუსული ბაზარი უფრო პერსპექტიულია, ვიდრე ევროპული.	ზურაბ ჩეკურიშვილი, სოფლის მეურნეობის მინისტრის მრჩეველი (Sputnik-Georgia, 2016).	2015 წელს ევროკავშირის ქვეყნებში წლიური აგროექსპორტის ჯამური მაჩვენებლის თითქმის 35% განხორციელდა, რუსეთთან აგროექსპორტი კი 2014 წელთან შედარებით 45%-ით შემცირდა ⁹⁴ .
DCFTA-ს შედეგი ნულოვანია, საქართველოს ეკონომიკა რუსეთთან ინტეგრაციის გარეშე უპერსპექტივოა.	<ol style="list-style-type: none"> ვალერი ხაბურძანია, უშიშროების ყოფილი მინისტრი (გაზეთი „რეზონანსი“, 2015). მიხეილ ხუბუტია, ქართველთა კავშირის თავმჯდომარე რუსეთში (გაზეთი „პრაიმ ტაიმი“, 2014). 	DCFTA: 2015 წლის იანვარ-აგვისტოში საქართველოსა და ევროკავშირის შორის სავაჭრო ბრუნვამ თითქმის 2 მილიარდი აშშ დოლარი შეადგინა ანუ საქართველოს მთლიანი საგარეო ვაჭრობის 31%. იმავე პერიოდში რუსეთის წილი საქართველოს საგარეო სავაჭრო ბრუნვაში მხოლოდ 7.1% იყო. DCFTA-ის ამოქმედებიდან პირველი 6 თვის განმავლობაში ექსპორტის მოცულობა ევროკავშირში 12%-ით გაიზარდა. ქართული პროდუქცია საბაჟო მოსაკრებლის გარეშე მსოფლიოს უმსხვილეს ევროპულ ბაზარზე (500 მილიონი მომხმარებელი, 18 ტრილიონ აშშ დოლარი მთლიანი შიდა პროდუქტი) შედის ⁹⁵ .
ევროკავშირი ქართულ სოფელს ანადგურებს.	<ol style="list-style-type: none"> დიმიტრი ლორთქიფანიძე, ბურჯანაძე-გაერთიანებული დემოკრატები („ასავალ-დასავალი“, 2014). საქინფორმი 2014. 	სოფლისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ევროპის სამეზობლო პროგრამის პროგრამის მთლიანი ბიუჯეტი, რომლის განხორციელება 2013 წლის მარტში დაიწყო, 52 მილიონი ევროა ⁹⁶ .

⁹⁴ მითების დეტექტორი (2016). სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი „სპუტნიკთან“ ინტერვიუში ევროკავშირის ბაზრის შესახებ მცდარ განცხადებებს აკეთებს. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/301

⁹⁵ მითების დეტექტორი (2015). მითები, თითქოს ევროკავშირთან თავისუფალი ვაჭრობის შედეგი ნულოვანია და საქართველოს ეკონომიკას რუსეთთან შემდგომი ინტეგრაციის გარეშე პერსპექტივა არა აქვს, უსაფუძვლოა. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/133; ევროკომუნიკატორი (2014). მითი, თითქოს ევროპული ბაზარი საქართველოსთვის არ გაიხსნება, მცდარია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/33

⁹⁶ მოდებაძე, ზურაბ (2015). მითი, თითქოს ევროკავშირი საქართველოს სოფლის მეურნეობას ანგრევს, უსაფუძვლოა. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/93

დეზინფორმაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
ასოცირების ხელშეკრულების შედეგად კახელი ბებოს მაწონი ან იმერელი ბებოს ყველი საქართველოს სავაჭრო ქსელებში აღარ გაიყიდება.	ჯონდი ბალატურია, ქართული დასი/საარჩევნო ბლოკი „ბურჯანაძე – ერთიანი ოპოზიცია (გაზეთი „ალია“, 2014).	საფრთხის ანალიზისა და კრიტიკული საკონტროლო წერტილების სისტემის HACCP-ის დანერგვის მოთხოვნა არ ვრცელდება ფიზიკური პირების, მათ შორის, გლეხების მიერ წარმოებულ ან ოჯახური წარმოების ფარგლებში დამზადებულ სურსათზე ⁹⁷ .
საქართველო მეტ შემოსავალს და დახმარებას იღებს რუსეთიდან, ვიდრე დასავლეთიდან.	არჩილ ჭყოიძე, ნეიტრალური ევრაზიული საქართველო (Sputnik-Georgia, 2015).	2015 წლის პირველი 3 კვარტლის მონაცემებით, ევროკავშირის ქვეყნებიდან საქართველოში 390 მილიონი აშშ დოლარი (38%) იქნა ინვესტირებული, ხოლო რუსეთიდან – 37 მილიონი აშშ დოლარი (3.7%) ⁹⁸ .
დასავლეთს არ სჭირდება საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო პროდუქცია.	ალექსანდრე ჭაჭია, რუსეთში მოღვაწე პოლიტოლოგი (საქინფორმი, 2015).	DCFTA-ის ამოქმედებიდან პირველი 6 თვის განმავლობაში ევროკავშირის ქვეყნებში თხილის, ხილის წვენების და სხვა პროდუქტის ექსპორტი გაორმაგდა ან გასამმაგდა ⁹⁹ .
ევროკავშირმა ბალტიის ქვეყნების ეკონომიკური კოლაფსი გამოიწვია	საქინფორმი, 2014.	ევროკავშირში გაწევრიანების შემდეგ, 2004-2013 წლებში ესტონეთის მთლიანი შიდა პროდუქტი (მშპ) 102%-ით, ლიტვის 133%-ით, ხოლო ლატვიის 153%-ის გაიზარდა ¹⁰⁰ .
საბერძნეთის ეკონომიკური კრიზისი ევროკავშირმა განაპირობა.	საქართველო და მსოფლიო, 2015.	1981 წელს ევროგაერთიანებაში, ხოლო 20 წლის შემდეგ ევროზონაში გაწევრიანებამ დიდწილად განაპირობა საბერძნეთში ინვესტიციების შესვლა და ეკონომიკის მნიშვნელოვანი ზრდა. თუმცა, გადასახადებისგან მასობრივად თავის არიდების გამო, საბიუჯეტო შემოსავლებზე ეს გარემოება არასაკმარისად აისახებოდა. ყოველწლიურად მშპ-ის დაახლოებით 3-4% იკარგებოდა. ბოლო მონაცემებით, საბერძნეთში ჩრდილოვანი ეკონომიკა მშპ-ის 24%-ს შეადგენს ¹⁰¹ .
ევროკავშირში 1 წლამდე გოჭების დაკვლა იკრძალება.	ვასილ მაღლაფერიძე, პუბლიცისტი (სოციალური ქსელი, აფხაზეთის ხმა, 2014).	ევროკავშირის სტანდარტები ცხოველთა მიმართ დასაშვები მოპყრობის შესახებ 1 წლამდე გოჭის დაკვლას არ კრძალავს ¹⁰² .

⁹⁷ მოდებაძე, ზურაბ (2014). მითი ოჯახური წარმოების სოფლის მეურნეობის პროდუქციით ვაჭრობის აკრძალვაზე მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/69

⁹⁸ მითების დეტექტორი (2016). მითი, თითქოს საქართველო მეტ შემოსავალს და დახმარებას იღებს რუსეთისგან, ვიდრე დასავლეთის ქვეყნებიდან, უსაფუძვლოა. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/277

⁹⁹ მითების დეტექტორი (2015). მითი, თითქოს დასავლეთს არ სჭირდება საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო პროდუქცია, უსაფუძვლოა. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/181

¹⁰⁰ ლელაშვილი, დავით (2014). მითი ბალტიის ქვეყნების ეკონომიკური კოლაფსის შესახებ მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/25

¹⁰¹ მითების დეტექტორი (2015). მითები და რეალობა საბერძნეთის ეკონომიკური კრიზისის შესახებ. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/89

¹⁰² მოდებაძე, ზურაბ (2014). მითი, თითქოს ევროკავშირი 1 წლამდე გოჭების დაკვლის აკრძალვას მოითხოვს, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/65

2. გზავნილები ვიზალიზირებულია/მიგრაციასთან დაკავშირებით

დოკუმენტაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
უვიზო მიმოსვლა მხოლოდ შეძლებული ხალხისთვის არის/ დეიდა მართას ევროკავშირში არავინ შეუშვებს.	გია ხუხაშვილი, ექსპერტი (ობიექტივი, 2015). ჰამლეტ ჭიპაშვილი, პოლიტოლოგი (ასავალ-დასავალი, 2014).	საქართველოს თითოეულ მოქალაქეს, მოქალაქეობის დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, შეეძლება შენგენის ქვეყნებში შეუზღუდავი მიმოსვლა და სამი თვის განმავლობაში დარჩენა. ვიზალიზირების შედეგად საქართველოს მოქალაქეები სავიზო მოსაკრებლისგან სრულად გათავისუფლდებიან ¹⁰³ .
უვიზო მიმოსვლის შედეგად მხოლოდ რიგში დგომა არ მოგვიწევს.	სოსო ცისკარიშვილი, პოლიტოლოგი (ალთა, 2015).	ამჟამად საქართველოს მოქალაქეებს შენგენის ზონაში მოსახვედრად 7 ეტაპის გავლა სჭირდებათ. ევროკავშირთან ვიზალიზირების წარმატებით დასრულების შემდეგ, ბიომეტრიული პასპორტის მქონე საქართველოს მოქალაქეს აღარ დასჭირდება ვიზა და მხოლოდ ორი სავალდებულო ეტაპის გავლა მოუწევს ¹⁰⁴ .
ევროკავშირთან რეადმისიის შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულება საქართველოს სირიელი ლტოლვილების მიღებას ავალდებულებს.	დიმიტრი ლორთქიფანიძე, დემოკრატიული მოძრაობა (ასავალ-დასავალი, 2016).	საქართველო ევროკავშირის მხოლოდ ასოცირებული წევრია და მას ლტოლვილთა მიღების პროცესში მონაწილეობას ევროკავშირი არ ავალდებულებს. ქვეყნის მიმართ მსგავსი მოთხოვნის ცალსახად წაყენება არც ევროკავშირთან გაფორმებული რეადმისიის შეთანხმების საფუძველზეა შესაძლებელი ¹⁰⁵ .
ზოგიერთი ევროპული ქვეყნის მიერ დაწესებული ანტირუსული სანქციების მიუხედავად, რუსეთმა მაინც დაგვასწრო და 2016 წლის 17 აპრილიდან ევროპაში უვიზოდ მგზავრობას შეძლებენ.	ქართული წყარო: Politicano. რუსული წყარო: КоИТ.	„КоИТ“-ის ინფორმაციის წყარო საიტი Gorabbit.ru-ა, რომელსაც სტატიის დასასრულს ერთვის მინაწერი, რომ აღნიშნული პუბლიკაცია საპირველაპრილო ხუმრობას წარმოადგენს, რაც არც „КоИТ“-ს და არც „Politicano“-ს არ მიუთითებიათ და მკითხველს ის როგორც რეალური ამბავი მიაწოდეს ¹⁰⁶ .

¹⁰³ მითების დეტექტორი (2015). მტკიცება, თითქოს ვიზალიზირების საქართველოს მოქალაქეებს ხელშესახებ სიკეთეს არ მოუტანს, მცდარია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/109

¹⁰⁴ მითების დეტექტორი (2016). მითები და რეალური ფაქტები უვიზო მიმოსვლის შესახებ. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/313

¹⁰⁵ ხუნწარია, თამარ (2016). ინფორმაცია, თითქოს ევროკავშირთან რეადმისიის შესახებ გაფორმებული შეთანხმება საქართველოს სირიელი ლტოლვილთა მიღებას ავალდებულებს, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/253

¹⁰⁶ მითების დეტექტორი (2016). საპირველაპრილო ხუმრობის რეალობად გასაღება სოციალურ ქსელში. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/325

3. გზავნილი პერსონალური მონაცემების გაკონტროლებასთან დაკავშირებით

დამინფორმაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
ევროსასამართლოს გადაწყვეტილებით, ევროპაში დამსაქმებელს დასაქმებულის პირადი ცხოვრების კონტროლის უფლება ეძლევა.	აჭარის საზოგადოებრივი მაუწყებელი, ინფო 9, 2016.	ევროსასამართლოს გადაწყვეტილება ბარბულესკურუმინეთის წინააღმდეგ შეეხება სამსახურებრივი მოვალეობის მიზნით შექმნილ Yahoo Messenger-ის შემოწმებას და არა პირადი ელ-ფოსტის ¹⁰⁷ .

4. გზავნილები ეროვნულ-მართლმადიდებლურ-კულტურულ იდენტობასთან, ტრადიციებთან დაკავშირებით

დამინფორმაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
სამოქალაქო განათლება (საგანი „მე და საზოგადოება“) სარწმუნოებრივ-ეროვნული ცნობიერების გადაგვარებას, გარყვნილებას უწყობს ხელს.	ლევან ვასაძე, ბიზნესმენი (მაესტრო, 2015). ზვიად ტომარაძე, საქართველოს დემოკრაფიული საზოგადოება XX (საქართველო და მსოფლიო, 2016).	საგანი „მე და საზოგადოება“ შეეხება გარემომცველ სამყაროს (ოჯახი, სკოლა, თემი), ჯანსაღი ცხოვრების წესს, სოციალური უნარების განვითარებას, გარემოს დაცვას და სხვა საკითხებს ¹⁰⁸ .
ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებით ჩვილ ბავშვთა ნათლობა დანაშაულად ჩაითვლება.	mediacity.ge, 2016 რუსული წყარო: kominform.ru	გადაწყვეტილება არც ევროსასამართლოს საიტზეა ხელმისაწვდომი და იტალიური გამოცემა thelocals.it-ის ცნობით, მის არსებობას ევროპის ადამიანის უფლებათა სასამართლო უარყოფს ¹⁰⁹ .
ევროპული ღირებულებები ქართული ეროვნული ტრადიციებისთვის მიუღებელია.	ასავალ-დასავალი, 2015.	ევროპული ცივილიზაცია თავისთავად მსოფლიოს სხვადასხვა კულტურებიდან იკვებებოდა და არასოდეს ყოფილა ჩაკეტილი მხოლოდ საკუთარ თავში ¹¹⁰ .
ამერიკა/დასავლეთი ებრძვის მართლმადიდებლობას.	ვალერი ხაბურძანია, უშიშროების ყოფილი მინისტრი (ასავალ-დასავალი, 2015).	განვითარებულ ქვეყნებს შორის აშშ ყველაზე რელიგიური სახელმწიფოა ¹¹¹ .
იუვენალური კანონმდებლობა ოჯახის ინსტიტუტის წინააღმდეგ არის მიმართული	ლევან ვასაძე, ბიზნესმენი (კვირის პალიტრა, 2015). რუსული წყაროები: “Геноцид Русов”, „Стоп Ювенальной Юстиции”	იუვენალური კანონმდებლობის მთავარი მიზანია არასულ-წლოვანთა მიერ დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში, დასჯის ნაცვლად უპირატესობა მათ რეაბილიტაციას მიანიჭოს ¹¹² .

¹⁰⁷ მელაძე, გიორგი (2016). მტკიცება, თითქოს ევროსასამართლოს გადაწყვეტილება დამსაქმებელს დასაქმებულის პირადი მიმოწერის გაკონტროლების უფლებას აძლევს, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/241

¹⁰⁸ ჩხარტიშვილი, დენოლა (2016). მითები და რეალობა საგნის „მე და საზოგადოება“ შესახებ. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/281

¹⁰⁹ გურჩიანი, თამარ (2015). მითი, რომ სამოქალაქო განათლება ეროვნულ იდენტობას და თვითმყოფადობას საფრთხეს უქმნის, უსაფუძვლოა http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/125

¹¹⁰ ლალანიძე, მერაბ (2015). რას ვუწოდებთ „ევროპულ ღირებულებებს და რამდენად მისაღებია ისინი ქართული ეროვნული ტრადიციებისათვის“. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/213

¹¹¹ მელაძე, გიორგი (2015). მითი, თითქოს ამერიკელები ებრძვიან რელიგიას, უსაფუძვლოა. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/157

¹¹² ქურდაძე, დალი (2015). მითები, თითქოს იუვენალური კანონმდებლობა ოჯახის ინსტიტუტის წინააღმდეგ არის მიმართული, უსაფუძვლოა. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/121

დემონსტრაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
ლიბერალიზმი ებრძვის ეროვნულ თვითმყოფადობას.	ლევან ვასაძე, ბიზნესმენი (იმედი, 2015).	კულტურული მრავალფეროვნების დაცვა და წახალისება, „მულტიკულტურალიზმის“ სახელით, ლიბერალური პოლიტიკური მიმართულებების ერთ-ერთ ძირითად მიმართულებად იქცა ¹¹³ .
დასავლეთი ებრძვის კულტურულ თვითმყოფადობას.	დავით თარხან-მოურავი, პატრიოტთა ალიანსი ; რემო ამაშუკელი, პოეტი (ობიექტივი, 2014).	დასავლეთის ქვეყნების სამთავრობო სტრუქტურები, კერძო ფონდები თუ საერთაშორისო ორგანიზაციები საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის სფეროს განვითარებისა და დაცვისათვის მნიშვნელოვან ფინანსურ და ტექნიკურ დახმარებას უწევენ ¹¹⁴ .

5. გზავნილები ლიბერალიზმთან, საქსუალურ იდენტობასთან, დასავლური ცხოვრების წესთან დაკავშირებით

დემონსტრაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
ლიბერალიზმი სექსუალური გარყვნილების ძველ რომაულ ღმერთს – ლიბერს უკავშირდება.	ლევან ვასაძე, ბიზნესმენი (ბალიტრა ნიუსი, 2016).	თანამედროვე გაგებით ლიბერალიზმი პოლიტიკური იდეოლოგიაა და წარმოადგენს საზოგადოების მოწყობისა და მართვის ერთ-ერთ მოდელს. მას კავშირი რელიგიასთან ნაკლები აქვს ¹¹⁵ .
დასავლეთი გვაძულებს დავაკანონოთ ინცესტი.	ნინო ბურჯანაძე, დემოკრატიული მოძრაობა (PIA, 2014).	ზრდასრულებს შორის ინცესტი კრიმინალიზებულია ევროკავშირის წევრი ქვეყნების უმეტესობაში; ყველაზე მკაცრად ეს ქმედება აშშ-ში ისჯება, ხოლო საქართველოსა და რუსეთში იგი კრიმინალიზებული არ არის ¹¹⁶ .
ევროკავშირი საქართველოს ერთსქესიანთა ქორწინების დაკანონებას ავალდებულებს.	გოგი თოფაძე, ქართული ოცნება / მრეწველები (ნეტგაზეთი, 2014).	ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ (ECTHR) 2014 წლის გადაწყვეტილებაში ფინეთის წინააღმდეგ დაადგინა, რომ ქორწინების რეგულირება ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის ხელმომწერ ქვეყნებს საკუთარი შეხედულებით შეუძლიათ ¹¹⁷ .

¹¹³ ნოღია, გია (2015). მითი, თითქოს ლიბერალიზმი ებრძვის ეროვნულ თვითმყოფადობას, უსაფუძვლოა. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/105

¹¹⁴ თევზაძე, მანანა (2014). მითი, თითქოს დასავლეთი ებრძვის საქართველოს კულტურულ თვითმყოფადობას, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/61

¹¹⁵ წურჭუშია, ზურაბ (2016). განცხადება, თითქოს ლიბერალი რომაული ღმერთის თავგანისცემელს ნიშნავს, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/293

¹¹⁶ მითების დეტექტორი. (2014). მითი, დასავლეთში ინცესტის დაკანონების შესახებ, მცდარია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/1

¹¹⁷ ნონიაშვილი, გიორგი (2014). მითი, თითქოს ევროკავშირი საქართველოს ერთსქესიანი ქორწინების დაკანონებას ავალდებულებს, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/45

დეზინფორმაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
დასავლეთში პედოფილია არ ისჯება.	კახა კუკავა, თავისუფალი დემოკრატები (რეზონანსი, 2014); გია კორკოტაშვილი, ქართული მისია (საქართველო და მსოფლიო, 2014).	ბავშვებზე სექსუალური ძალადობა დასავლეთის ქვეყნებში მძიმე დანაშაულად ითვლება. ზოგიერთ ევროპულ ქვეყანაში (მაგ. პოლონეთი, ესტონეთი) პედოფილიისთვის გასამართლებული პირების მიმართ სასჯელის სახით იძულებით ქიმიურ კასტრაციას იყენებენ ¹¹⁸ .
ევროპაში ქალთა მიმართ ძალადობა ცხოვრების წესია.	სოსო ცინცაძე, პოლიტოლოგი (კვირის ქრონიკა, 2016); ქეთევან კიკნაძე, მსახიობი (ასავალ-დასავალი, 2016). რუსული წყარო: 1 არხი.	რუსული მედიის გავრცელებული ინფორმაცია თითქოს გერმანიის ქალაქ კიოლნში 13 წლის რუსი გოგონა ჩრდილოეთ აფრიკიდან და ახლო აღმოსავლეთიდან გერმანიაში ჩასულმა მიგრანტებმა გააუპატიურეს, გამოძიებით არ დასტურდება ¹¹⁹ .

6. გზავნილები განათლებასთან დაკავშირებით

დეზინფორმაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
დასავლეთი დაინტერესებულია საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სისტემის მდგომარეობის გაუარესებით.	მერაბ ჯიბლაძე, აკადემიკოსი (ასავალ-დასავალი, 2015).	განათლების სფეროში დასავლური ინსტიტუტები და ქვეყნები საქართველოს სხვადასხვა ტიპის დახმარებას უწევენ: მსოფლიო ბანკის დახმარებით ერთიანი ეროვნული გამოცდები დაინერგა, დასავლური გრანტები მეცნიერების განვითარებას, სასწავლო პროგრამებს ქართველი ახალგაზრდებისთვის წამყვან დასავლურ უნივერსიტეტებში სამაგისტრო და საბაკალავრო პროგრამების დაფინანსებას და სხვა ღონისძიებებს ხმარდება ¹²⁰ .

¹¹⁸ მელაძე, გიორგი (2014). მითი, თითქოს დასავლეთში პედოფილია არ ისჯება, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/37

¹¹⁹ ცომაია, თიკო (2016). მითები და რეალობა ქალთა მიმართ სექსუალური ძალადობის შესახებ. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/257

¹²⁰ ჯანაშია, სიმონ (2015). მითი, რომ დასავლეთი დაინტერესებულია საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სისტემის მდგომარეობის გაუარესებით, უსაფუძვლოა. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/101

7. გზავნილები დასავლეთის ძალადობის ინსპირატორად წარმოჩენასთან დაკავშირებით

დოკუმენტაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
ევროკავშირმა თურქეთს 3 მილიარდი ევრორუსული სამხედრო თვითმფრინავის ჩამოგდებისთვის გადაუხადა.	არნო ხიდირბეგაშვილი, „საქინფორმის“ რედაქტორი.	ევროკავშირსა და თურქეთს შორის მოლაპარაკებები 3 მილიარდიანი დახმარების შესახებ მიგრაციის მართვის საკითხს უკავშირდებოდა და ის თვითმფრინავის ჩამოგდების ინციდენტამდე 1 თვით ადრე 2015 წლის 15 ოქტომბერს დაიწყო ¹²¹ .
საუდის არაბეთში ავტომანქანის მართვისთვის ქალებს სიკვდილით სჯიან და ამ პროცესს ამერიკა ახალისებს.	გიორგი ახვლედიანი, დემოკრატიული მოძრაობა (კავკასია, 2015).	საუდის არაბეთში ქალებს მართვის მოწმობის მიღებაზე უარს 1957 წლიდან ეუბნებიან, მიუხედავად იმისა, რომ არ არსებობს ამ უფლების ამკრძალავი რომელიმე კონკრეტული სახელმწიფო კანონი. სიკვდილით დასჯა კანონდამრღვევის მიმართ არასდროს გამოუყენებიათ. საუდის არაბეთში მიმდინარე ქალთა უფლებადაცვით კამპანიებს მხარს შეერთებულ შტატებშიც უჭერენ ¹²² .
აშშ-ს პარტნიორ საუდის არაბეთში ცოლის ჭამა დაშვებულია.	არჩილ ჭყოიძე, ევრაზიული არჩევანი (რუსთავი 2, 2015).	ამ ცრუ ფაქტს შესახებ ინფორმაციის საწყისად მაროკოელ ბლოგერს მიიჩნევენ, რომელმაც მუფტის მიერ ცოლის ჭამის ფაქტს შესახებ სარკასტული პუბლიკაცია გამოაქვეყნა ¹²³ .
უკრაინაში სამხედრო მოქმედებების პროვოცირება დასავლეთმა მოახდინა.	სოსო ჯაჭვლიანი, ქართული ოცნება, საქართველო და მსოფლიო, საქინფორმი, 2015.	2014 წლის 27 თებერვალს, რუსეთის სპეცდანიშნულების რაზმმა ყირიმის ავტონომიური რესპუბლიკის პარლამენტის და მთავრობის შენობები აიღო. 2014 წლის აპრილიდან აგვისტომდე რუსეთი უკრაინის წინააღმდეგ სამხედრო მოქმედებებს 1992-1993 წლების აფხაზური სცენარით წარმართავდა ¹²⁴ .
ევროპაში ადამიანის კანისგან ტანსაცმელს ამზადებენ.	ასავალ-დასავალი, 2016 რუსული წყარო: ЖУРНАЛИСТСКАЯ ПРАВДА.	ფოტოსურათი, რომელსაც გაზეთი ადამიანის კანით ტექსტილის დამზადების საილუსტრაციოდ იყენებს, დიზაინერ ოლივიერ გულეს მიერ დამზადებული ადამიანის კანის მსგავსი ქსოვილისგან შეკერილი ქურთუკია. დიზაინერი წლების განავლობაში მუშაობდა ისეთი ტექსტილის შექმნაზე, რომელსაც ადამიანის კანის იმიტაცია ექნებოდა ¹²⁵ .

¹²¹ მითების დეტექტორი. (2015). ინფორმაცია, თითქოს ევროკავშირმა თურქეთს 3 მილიარდი ევრო რუსული სამხედრო თვითმფრინავის ჩამოგდებისათვის გადაუხადა, მცდარია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/205

¹²² მითების დეტექტორი. (2015). ინფორმაცია, თითქოს საუდის არაბეთში ავტომანქანის მართვისთვის ქალებს სიკვდილით სჯიან და ამ პროცესს ამერიკა ახალისებს, არასწორია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/201

¹²³ მითების დეტექტორი. (2015). მტკიცება, თითქოს აშშ-ს პარტნიორ საუდის არაბეთში ცოლის ჭამა დაშვებულია, მცდარია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/169

¹²⁴ ბატაშვილი, დავით (2014). მითი, თითქოს უკრაინაში სამხედრო მოქმედებების პროვოცირება დასავლეთმა მოახდინა, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/57

¹²⁵ მითების დეტექტორი (2016). მანიპულაცია ადამიანის ტყავისგან დამზადებულ ტანსაცმელზე „ასავალ-დასავალსა“ და რუსულ მედიაში http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/321

8. გზავნილები ჩრდილო-ატლანტიკურ ალიანსთან დაკავშირებით

დემონსტრაციები/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
NATO-ში გაწევრიანება საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას საფრთხეს უქმნის.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ნინო ბურჯანაძე, დემოკრატიული მოძრაობა (კვირის ქრონიკა, 2015); 2. ირმა ინაშვილი, პატრიოტთა ალიანსი (რეპორტიორი, 2014). 3. თამაზ მეჭიაური, ქართული ოცნება (რუსთავი 2, 2016). 	არც ევროკავშირი, არც ამერიკის შეერთებული შტატები აფხაზეთის და ოსეთის დამოუკიდებლობას არ აღიარებენ. რუსეთთან ერთად აფხაზეთის და ოსეთის დამოუკიდებლობას ნიკარაგუა, ვენესუელა და ნაურუ ცნობს. რუსეთის ფედერაციას ამ 3 ქვეყნისგან აღიარების მოპოვება 3.25 მილიარდი დოლარი დაუჯდა ¹²⁶ .
ევროატლანტიკური ინტეგრაცია საქართველოს თურქეთის სამხედრო ბაზად გადააქცევს.	დავით თარხან-მოურავი, პატრიოტთა ალიანსი, (ობიექტივი, 2015).	ნატო-ში გაწევრიანების შემთხვევაში საქართველოში არ განთავსდება ნატო-ს წევრი სახელმწიფოს ბაზები, მათ შორის არც თურქეთის. ნატო-ს ფუნქციონირება, მისი პროცედურები და სტრუქტურა არ გულისხმობს ბაზების განთავსებას წევრი სახელმწიფოს ტერიტორიაზე ¹²⁷ .

9. გზავნილები, რომ დასავლეთს არ ძალუძს საქართველოს დაცვა

დემონსტრაციები/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის დროს დასავლეთი მხოლოდ „წყლით და პამპერსით დაგვეხმარა“.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ნინო ბურჯანაძე, დემოკრატიული მოძრაობა (კავკასია, 2015); 2. ზაზა პაპუაშვილი, ქართული ოცნება (საქართველო და მსოფლიო, 2015); 3. არჩილ ჭყოიძე, ევრაზიის ინსტიტუტი, 2015. 	დასავლეთის ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციებისგან საქართველომ ომის დროს და შემდგომ მთლიანობაში 4.45 მლრდ აშშ დოლარი მიიღო. ეს თანხა მოხმარდა როგორც კერძო სექტორს (საბანკო სექტორი), ასევე – საჯაროს, რაც გულისხმობდა საბიუჯეტო დახმარებებს, დევილთათვის მატერიალურ და ფინანსურ მხარდაჭერას, არაერთ ინფრასტრუქტურულ და სარეაბილიტაციო პროექტს ¹²⁸ .

¹²⁶ თურმანიძე, თორნიკე (2014). მითი, თითქოს ევროატლანტიკური ინტეგრაცია საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას საფრთხეს უქმნის, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/49

¹²⁷ ხომტარია, ელენე (2015). მითი, თითქოს ევროატლანტიკური ინტეგრაცია საქართველოს თურქეთის სამხედრო ბაზად გადააქცევს, მცდარია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/21 მითების დეტექტორი (2015).

¹²⁸ განცხადება, თითქოს 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის დროს დასავლეთი მხოლოდ „წყლით და პამპერსით“ დაგვეხმარა, მცდარია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/141

10. გზავნილები დასავლეთის საფრთხედ წარმოჩენასთან დაკავშირებით

დოკუმენტაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
რიჩარდ ლუგარის ლაბორატორია საქართველოს მოსახლეობაზე ბიოლოგიურ ცდებს ატარებს.	<p>თენგიზ კიტოვანი, თავდაცვის ყოფილი მინისტრი, 2015;</p> <p>არნო ხიდირბეგიშვილი, საქინფორმის რედაქტორი;</p> <p>რუსული წყაროების „ობიექტივის“ ეთერში: МИР, Россия 24, 31 КАНАЛ და RBK TV.</p>	საქართველოში ამერიკის მთავრობის დახმარებით შექმნილი რიჩარდ ლუგარის სახელობის ლაბორატორია არის უნიკალური შესაძლებლობა, რომ რეგიონი დაცული და უსაფრთხო იყოს აღმოჩენილი ან გავრცელებული ეპიდემიებისგან და სხვადასხვა სახის ბიოლოგიური კატასტროფებისგან, საწყის დონეზე მოახდინოს დიაგნოზირება და შეაჩეროს ეპიდემიების გავრცელება როგორც ადამიანებში, ასევე ცხოველებში (მაგ. ებოლა, ღორის გრიპი, ქათმის გრიპი და ა.შ.) ¹²⁹ .

11. გზავნილები არასამთავრობო ორგანიზაციებთან დაკავშირებით

დოკუმენტაცია/მითები	წყარო	რეალური ფაქტები
პოლონეთში აშშ-სა და ნებისმიერი სხვა უცხო სახელმწიფოს მხრიდან არასამთავრობო ორგანიზაციების დაფინანსება აკრძალულია.	არჩილ ტყეიძე, ევრაზიის ინსტიტუტი, 2015.	არც პოლონეთის კანონი „საზოგადოებრივად სასარგებლო საქმიანობასა და მოხალისეობაზე“, არც „ასოციაციების“ ან „ფონდების შესახებ“ საკანონმდებლო ნორმები არ შეიცავს ჩანაწერს, რომელიც უცხო ქვეყნის მიერ არასამთავრობო ორგანიზაციების დაფინანსებას აკრძალავს ¹³⁰ .
არასამთავრობოები უცხო ქვეყნის აგენტები არიან და ებრძვიან საკუთარ ქვეყანას.	გოგი თოფაძე, ქართული ოცნება; თამაზ მეჭიაური, ქართული ოცნება; ელიზბარ ჯაველიძე, სახალხო კრება (საქართველო და მსოფლიო, 2014).	ხელისუფლების საქმიანობის მონიტორინგის და სისტემური პრობლემების მხილების გარდა, არასამთავრობო ორგანიზაციები ადვოკატირებას უწევენ საქართველოს მოქალაქეებს, იცავენ მათ უფლებებს, დახმარებას უწევენ სახელმწიფო ინსტიტუტებს რეფორმების გატარების პროცესში ¹³¹ .

¹²⁹ ქუთელია, ბათუ (2015). მითი, თითქოს ლუგარის ლაბორატორია საქართველოს მოსახლეობაზე ბიოლოგიურ ცდებს ატარებს, საფუძველს მოკლებულია. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/209. ჟვანია, ანა (2014). მითები ლუგარის ლაბორატორიის ირგვლივ მცდარია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/17

¹³⁰ მითების დეტექტორი (2015). ინფორმაცია, თითქოს პოლონეთში არასამთავრობო ორგანიზაციების უცხო ქვეყნების მიერ დაფინანსება აკრძალულია, მცდარია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/97

¹³¹ ხორბალაძე, თამარ (2015). მითი, თითქოს არასამთავრობო ორგანიზაციები უცხო ქვეყნების დაქირავებული აგენტები არიან და საკუთარ ქვეყანას ებრძვიან, უსაფუძვლოა. მითების დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/145

12. გზავნილები ჩიკებთან, პირადობის დამადასტურებელ დოკუმენტებთან დაკავშირებით

დოკუმენტაციის/მიზეზი	წყარო	რეალური ფაქტები
ევროკავშირი ახალშობილებისთვის ჩიბების დაყენებას სავალდებულოს ხდის.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ნინო რატიშვილი, ობიექტივის წამყვანი; 2. PiA; 3. საქართველო და მსოფლიო იტალიური გამოცემა „Corriere di Roma“-ზე დაყრდნობით, 2014. 	ევროკავშირის ოფიციალურ სტრუქტურებში და არც ევროპული ქვეყნების შიდა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში მიკროჩიბების ახალშობილებში ან ზრდასრულ ადამიანებში გამოყენების საკითხი არ წამოჭრილა ¹³² .
ID ბარათების შემოღება ასოცირების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებაა და ის ეშმაკის ნიშანს შეიცავს.	<ol style="list-style-type: none"> 1. მართლმადიდებელთა საორგანიზაციო კრებული; 2. ბასილ მკალავიშვილი, მღვდელი. 	ევროკავშირის რიგ ქვეყნებში ID ბარათები საერთოდ არ გამოიყენება. 2012 წლის 5 ივლისის წმინდა სინოდის განჩინებაშია ღნიშნულია: „სადღეისოდ წარმოდგენილი ID ბარათების ვერსია საღვთისმეტყველო და საეკლესიო სწავლების მიხედვით, არ არის ანტიქრისტეს ბეჭედი და აქედან გამომდინარე, ამ ბარათით სარგებლობა შესაძლებელია“ ¹³³ .

¹³² მიზეზის დეტექტორი (2015). მითი ახალშობილებში ჩიბების ჩაყენების შესახებ მცდარია. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/9

¹³³ ყიფშიძე, ტატო (2014). მითი, თითქოს ID ბარათების შემოღება ასოცირების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებაა, მცდარია. მიზეზის დეტექტორი. http://eurocommunicator.ge/geo/view_myth/81